

Stipendiater og doktorgradsgjennomføring

Rapport 29/2012

Terje Bruen Olsen
Svein Kyvik

NIFU

Stipendiater og doktorgradsgjennomføring

Rapport 29/2012

Terje Bruen Olsen
Svein Kyvik

Rapport nr. 29/2012

Utgitt av Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning
Adresse Postboks 5183, Majorstuen N-0302. Besøksadresse: Wergelandsveien 7.

Oppdragsgiver Kunnskapsdepartementet
Adresse Postboks 8119 Dep., N-0032 Oslo

Trykk Link Grafisk

ISBN 978-82-7218-853-4
ISSN 1892-2597

www.nifu.no

Forord

I 2009 publiserte NIFU STEP rapporten *Gjennomstrømning i doktorgradsutdanningen*, som blant annet ga en oversikt over hvor stor del av stipendiatene i perioden 1981-2003 som hadde fullført studiet og hvor lang tid de brukte fra oppstart til disputas. I denne perioden var det en jevn økning i andelen stipendiater som disputerte for doktorgraden, og en reduksjon i gjennomsnittlig tidsbruk fra oppstart som stipendiat til disputas. Men gjennomføringsgraden blant dem som fikk stipendiatstilling på slutten av 1990-tallet var likevel betydelig lavere enn det en burde forvente.

På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet har NIFU utarbeidet en oppdatert versjon av Rapport 40/2009. Nye tall for doktorgradsstipendiater viser en markert bedring i gjennomføringsgrad og gjennomføringstid. I tillegg til å dokumentere endringer i gjennomstrømning de siste 20 årene diskuterer rapporten årsakene til at stadig flere fullfører doktorgradsstudiet.

Rapporten er utarbeidet av Terje Bruen Olsen og Svein Kyvik.

Oslo, 15. august 2012

Sveinung Skule
Direktør

Jannecke Wiers-Jenssen
Forskningsleder

Innhold

Forord	3
Innhold	5
Sammendrag	7
1 Innledning	9
1.1 Problemstilling	9
1.2 Måling av gjennomstrømning i doktorgradsutdanningen	9
1.3 Data om gjennomstrømning i norsk forskerutdanning	10
2 Gjennomføringsgrad og gjennomføringstid blant stipendiater	13
2.1 Gjennomføringsgrad – endring over tid.....	13
2.2 Gjennomstrømning i de enkelte fagområder	16
2.3 Gjennomstrømning etter arbeidssted	20
2.4 Gjennomstrømning etter finansieringskilde	23
2.5 Disputasalder	26
2.6 Oppsummering	32
3 Hvordan kan forbedringen i gjennomføringsgrad forklares?	34
3.1 Forskerutdanningssystemet	34
3.2 Doktorgradsstudiet	36
3.3 Doktorgradskandidatene	39
3.4 Den kulturelle og samfunnsmessige konteksten	41
3.5 Oppsummering	42
4 Konklusjon	43
Litteratur	45
Vedlegg – tabeller og figurer	47
Vedleggstabeller	47
Vedleggsfigurer	70
Tabell- og figuroversikt	77
Tabeller i teksten	77
Figurer i teksten	77
Vedleggstabeller	78
Vedleggsfigurer	81

Sammendrag

Andelen som gjennomfører doktorgradsstudiet har økt

I løpet av perioden 1981-2010 har andelen av doktorgradsstipendiatene som avlegger doktorgraden i løpet av 8 år økt markert; fra 42 prosent av de nye stipendiatene i 1980-1981 til 76 prosent av stipendiatkullet fra 2002-2003.

Tallmaterialet viser at denne trenden fortsetter og at anslagsvis 80 prosent av senere stipendiatkull sannsynligvis vil fullføre studiet.

Gjennomføringstiden har blitt litt kortere

Gjennomføringstiden har holdt seg på samme nivå på mesteparten av 2000-tallet. For stipendiater som avla doktorgraden i denne perioden lå gjennomsnittlig brutto tidsbruk fra stipendstart til disputas lenge på om lag 5,5 år. I de siste doktorgradskullene har tidsbruken gått litt ned, i 2011-kullet til 5,1 år.

Fortsatt høy gjennomsnittsalder for nye doktorer

Stipendiater som disputerte i 2011 var i gjennomsnitt 36,4 år, og gjennomsnittsalderen har ikke gått ned i løpet av de siste ti årene. Det er imidlertid store forskjeller mellom fagområdene. Stipendiatene i samfunnsvitenskap er 5-6 år eldre enn stipendiatene i teknologi når de disputerer

Små kjønnsforskjeller

Mannlige stipendiater fullfører studiet på kortere tid enn sine kvinnelige kolleger, men etter 8 år har like mange kvinner som menn i 2002-2003-kullet avlagt doktorgraden.

Matematikk-naturvitenskap har høyest gjennomføringsgrad

Stipendiatene i matematikk-naturvitenskap har høyere gjennomføringsgrad enn stipendiater i de andre fagområdene. Samfunnsvitenskap er det fagområdet som har lavest gjennomføringsgrad. Også i humaniora har gjennomføringsgraden vært relativt lav, men tendensen er at den øker. Teknologi er det eneste fagområdet med synkende gjennomføringsgrad.

Universitetet i Bergen har best gjennomstrømning i doktorgradsstudiet

Stipendiater ved Universitetet i Bergen fullfører doktorgradsstudiet i større grad og i raskere takt enn stipendiater ved de andre lærestedene. Én mulig forklaring kan være bedre institusjonelle strategier og virkemidler for å påvirke tidsbruken. En annen mulig forklaring kan være at det i mindre grad enn i de andre universitetsbyene finnes et alternativt og attraktivt arbeidsmarked lokalt, som kan føre til at stipendiatene avbryter studiet.

Statlige høgskoler har dårligst gjennomføringsgrad

I stipendiatkullene 2002-2003 hadde stipendiater med arbeidsplass ved de statlige høgskolene lavere gjennomføringsgrad enn andre stipendiater. Både etter 6 og 8 år hadde ca. 30 prosentpoeng flere stipendiater med arbeidsplass ved Universitetet i Bergen disputert enn stipendiater med arbeidsplass ved de statlige høgskolene.

Stipendiatene ved høgskolene var dessuten betydelig eldre enn gjennomsnittet ved disputas, noe som har sammenheng med at de var betydelig eldre også ved stipendstart.

Forskningsrådsstipendiater har høyest gjennomføringsgrad

Stipendiater som ble finansiert av Forskningsrådet hadde en noe høyere gjennomføringsgrad enn stipendiater som ble finansiert over universitets- og høgskolebudsjettene. Det kan delvis forklares med at en større andel av de sistnevnte var knyttet til humaniora og samfunnsvitenskap. De forskningsrådsfinansierte stipendiatene brukte også noe mindre tid på doktorgradsstudiet enn de universitets- og høgskolefinansierte stipendiatene. Dette skyldes i hovedsak lavere pliktarbeidsdel.

Hvor realistisk er regjeringens måltall for gjennomstrømningen?

I den siste forskningsmeldingen (St.meld. nr. 30, 2008-2009) forutsetter regjeringen at gjennomstrømningen i forskerutdanningen øker betydelig. Meldingen setter måltall for andelen stipendiater i de enkelte fagområdene som avlegger doktorgraden innen seks år etter påbegynt utdanning. I meldingen heter det videre at for å lykkes med ambisjonen vil regjeringen be institusjonene om å iverksette tiltak for å få ned gjennomføringstiden i doktorgradsutdanningen.

Regjeringens måltall stiller betydelig høyere krav til effektiviteten i forskerutdanningen enn det som er tilfelle i dag, særlig i samfunnsvitenskap og teknologi.

Måltallsprosenten er imidlertid nådd etter 8 år for 2002/2003-kullet i humaniora, matematikk/naturvitenskap, medisin og helse, og landbruks-/fiskerifag og veterinærmedisin.

Med grunnlag i de gjennomstrømningsdata som foreligger for senere kull er det lite som tyder på at regjeringens måltall for ønsket effektivitet vil bli oppnådd på kort sikt.

1 Innledning

1.1 Problemstilling

Evalueringen av norsk forskerutdanning i 2002 viste at gjennomstrømningen i doktorgradsstudiet ikke var tilfredsstillende; for mange falt fra underveis og de som gjennomførte studiet brukte ofte lang tid. Evalueringen viste også at gjennomsnittsalderen for doktorander på disputastidspunktet var på omtrent samme nivå som i andre land i naturvitenskap og teknologi, men svært høy i internasjonal sammenheng i humaniora, samfunnsvitenskap og medisin (Norges forskningsråd 2002).

I perioden etter at denne evalueringen ble lagt fram har det vært en sterk vekst i antall registrerte doktorgradskandidater; fra 4100 i 2002 til over 9000 i 2011 (Kilde: DBH). Hovedparten av disse har en stipendiatstilling – i alt ble det registrert nærmere 6000 forskningsstipendiater i 2010 (Kilde: Forskerpersonalregisteret, NIFU). De øvrige er tilsatt i høgskolesektoren, instituttsektoren, ved helseforetakene og i andre sektorer hvor de i all hovedsak gjennomfører studiet som deltidsstudenter.

Det store antallet doktorgradskandidater, og ikke minst veksten i de senere år, har ført til større oppmerksomhet om gjennomføringsgrad og gjennomføringstid i studiet, spesielt for dem som er tilsatt i en stipendiatstilling med finansiering for tre eller fire år. I den siste forskningsmeldingen (St.meld. nr. 30, 2008-2009) understreket regjeringen at gjennomstrømningen i forskerutdanningen måtte bli betydelig bedre, og at institusjonene måtte iverksette tiltak for å få ned gjennomføringstiden.

1.2 Måling av gjennomstrømning i doktorgradsutdanningen

Hvordan kan vi måle gjennomstrømning i doktorgradsutdanningen? Vanligvis brukes tre mål: (a) Andel som fullfører studiet, (b) studielengde, og (c) alder ved avlagt doktorgrad. Disse tre målene kan samlet gi god informasjon, og særlig dersom det er mulig å sammenligne utviklingen over tid og med tilsvarende data fra andre land. Dette er imidlertid ikke enkelt, bl.a. fordi det knytter seg en rekke metodiske problemer til hver av de tre nevnte indikatorene. Vi skal i det følgende gi en kort oversikt over disse problemene.

Gjennomføringsgrad: Det er ikke helt liketil å beregne hvor stor andel av doktorgradskandidatene som gjennomfører studiet. Dette skyldes at mange bruker lang tid på å ferdigstille avhandlingen. I en rekke land settes derfor grensen ved ti år etter opptak på doktorgradsprogram for å kunne gi et relativt godt estimat på fullføringsprosenten i et årskull nye doktorgradskandidater. I hvert kull er det vanligvis enkelte kandidater som bruker lengre tid enn dette, men det relativt lave antallet fører ikke til særlige endringer i fullføringsprosenten. Ti år er imidlertid lang tid dersom man ønsker å studere effektene av reformer i forskerutdanningen. Det er derfor viktig også å beregne andelen av et kull som avlegger doktorgraden etter et kortere antall år; for eksempel fire, seks, eller åtte år. Dermed kan vi finne ut om andelen som disputerer etter kortere tid enn ti år har endret seg, noe som kan gi en indikasjon om tilsvarende endringer i endelig fullføringsgrad.

Gjennomføringstid: Det er heller ikke enkelt å beregne hvor lang tid doktorgradskandidater bruker på studiet. Dette skyldes flere forhold. For det første er det bare mulig å beregne gjennomsnittlig studietid for den andelen av et kull kandidater som på et gitt tidspunkt har avlagt doktorgraden. Gjennomsnittstiden vil følgelig være høyere dersom vi foretar beregningen etter ti år enn etter seks år. For det andre vil finansieringsformen påvirke studielengden, og denne varierer både mellom land og

innenfor det enkelte land. I Norge vil de som er ansatt i en stipendiatstilling ha større sannsynlighet for å fullføre på normert tid enn dem som gjennomfører studiet som del av annet arbeid, for eksempel som forsker i instituttsektoren, lærer i høgskolesektoren eller lege i sykehussektoren. I tillegg kan stipendiatperioden i henhold til ansettelseskontrakten variere mellom tre og fire år, unntaksvis enda flere år. For det tredje er det i prinsippet mulig å skille mellom brutto- og nettotid i doktorgradsstudiet. Bruttotid er antall år eller måneder fra opptak på doktorgradsprogram til disputas, mens nettotid kan beregnes ved å trekke fra avbrudd på grunn av fødsels- og omsorgspermisjoner, sykdom, annet arbeid, og tid fra innlevering av avhandling til disputas. For det fjerde er det en del kandidater som blir opptatt på doktorgradsprogram etter at de har kommet relativt langt i arbeidet med avhandlingen. For disse lar den reelle gjennomføringstiden seg ikke måle.

Disputasalder: Til forskjell fra de foregående målene er den enkelte kandidats alder på disputastidspunktet enkelt å beregne. For grupper av doktorgradskandidater kan vi så beregne gjennomsnittsalderen. Det er to mål på gjennomsnittsalder – *aritmetisk gjennomsnitt* og *median*. Siden det aritmetiske gjennomsnitt er mest følsomt for ekstremverdier, og fordi et betydelig antall doktorander disputerer i relativt høy alder, vil dette gi en høyere snittalder enn medianverdien. Differansen mellom aritmetisk gjennomsnitt og median er et uttrykk for skjevfordelingen. Begge målene er egnet for sammenligning mellom doktorgradskull. Ved sammenligning mellom stipendiatkull må det imidlertid tas i betraktning at de tidligere kullene har hatt flere år på seg til å gjennomføre graden enn de senere kullene. Dess senere stipendiatkull, dess færre ferdige doktorer er med i beregningsgrunnlaget - og dess lavere er gjennomsnittsalderen. De som bruker lang tid på å gjennomføre, er i hovedsak eldre enn de som bruker kortere tid. Og når de *har* gjennomført, vil de trekke gjennomsnittsalderen opp. I denne rapporten benytter vi derfor doktorgradskull som aggregat i beregningene.

1.3 Data om gjennomstrømning i norsk forskerutdanning

Med utgangspunkt i data fra Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret ved NIFU har vi gjennomført analyser av gjennomføringsgrad og gjennomføringstid blant stipendiatene og av alderen på doktorgradskandidatene ved disputastidspunktet.

Gjennomføringstiden beregnes her som tidsspennet fra oppstart til disputas. Dette er en bruttostørrelse som ikke tar hensyn til avbrudd under studiet på grunn av permisjoner eller andre forhold. Førstnevnte register gir holdepunkter for oppstarttidspunkt, sistnevnte gir avslutningsdato. Netto gjennomføringstid gir et bedre mål på *reell* tidsbruk i doktorgradsstudiet. Slike data er ikke tilgjengelige. Våre bruttodata er imidlertid godt egnet for *sammenligning* mellom stipendiatgrupper over tid, i ulike fagområder, ved ulike arbeidssteder osv.

1.3.1 Starttidspunkt

Forskerpersonalregisteret omfatter alt vitenskapelig og faglig personale ved norske universiteter, høgskoler og forskningsinstitutter. Her inngår bl.a. forskningsstipendiatene, enten de er finansiert over institusjonenes budsjetter, av Norges forskningsråd eller av andre kilder.

Forskerpersonalregisteret foreligger i elektronisk versjon første gang for året 1977 og er deretter oppdatert hvert annet år fram til 2007. Fra og med 2007 blir det foretatt årlige oppdateringer. Oppdateringsdato er 1. oktober.

Dette innebærer at vi ikke har den eksakte dato for oppstart av stipendiatperioden. Vi kan imidlertid se hvilket år en person første gang er kodet som stipendiat (for eksempel i 2003), og tiltredelsesdato vil da ligge et eller annet sted innenfor den foregående toårsperioden (mellom 2. oktober 2001 og 1. oktober 2003). Siden vi ikke kjenner den eksakte tiltredelsesdato for den enkelte, forutsetter vi at tiltredelsene fordeler seg jevnt over toårsperioden, og at gjennomsnittet for alle nye stipendiat er faller midt i perioden. "Midtpunktet" i eksempelet ligger om lag ved årsskiftet 2002-2003. I beregningen setter vi i praksis startåret for nye stipendiat til registreringsåret minus 1; for nye stipendiat i 2003 blir således startåret 2002.

Ovenstående beregning bygger imidlertid på en forutsetning som ikke holder fullt ut, nemlig at tiltredelsestidspunktet som stipendiat er synonymt med oppstartstidspunktet for et doktorgradsstudium. Arbeidet med doktorgradsavhandlingen kan ha startet tidligere, eller stipendiaten kan av ulike grunner få utsatt det reelle tiltredelsestidspunktet.

Enkelte personer er dessuten registrert som stipendiat *etter* at de har avlagt doktorgraden. I databehandlingen er disse holdt utenfor.

Vi antar likevel at den tilnærming som her er brukt for å anslå tiltredelsestidspunktet er tilfredsstillende så lenge formålet med undersøkelsen er å studere om det forekommer endringer over tid for store stipendiatgrupper, snarere enn å måle den eksakte gjennomføringstid for den enkelte stipendiat.

1.3.2 Avslutningstidspunkt

I den grad doktorgradsperioden gjennomføres og avsluttes med en doktorgrad ved en norsk institusjon, vil dette framgå av Doktorgradsregisteret. Her registreres disputasåret for den enkelte doktor, samt måneden for disputas for alle doktorgrader avlagt etter 1990.

Hver måned representerer en tolvtedel av året. I beregningen av sluttidspunkt er det gjort slik at de som disputerte i – for eksempel – januar 2010 får verdien $2009+0,083$ (1 måned av 2010). Den som disputerte i april 2010 får verdien $2009+0,25$ (3 måneder av 2010).

1.3.3 Gjennomføringstid

Gjennomføringstiden for den enkelte framkommer som en differanse mellom disputasdato og beregnet starttidspunkt. Aggregert nivå for grupper av stipendiat gir som nevnt ovenfor det gjennomsnittlige tidsspennet et mål på brutto tidsbruk på doktorgradsstudiet. Det gir bl.a. mulighet for å undersøke om det har forekommet endringer over tid.

1.3.4 Kategorisering

I Forskerpersonalregisteret, og i denne rapporten, er stipendiatenes *arbeidssted ved stipendstart* lagt til grunn for statistikk om gjennomstrømning etter lærested. Selv om faktisk arbeidssted som oftest er identisk med den institusjon doktoranden formelt er registrert ved, er det ikke fullt samsvar. Gjennom hele undersøkelsesperioden har en del stipendiat hatt arbeidsplass ved institusjoner *uten* rett til å tildele doktorgrad. Det gjelder f.eks. statlige høyskoler på 1980- og 1990-tallet, selv om mange av dem har fått doktorgradsrett senere. Mange stipendiat har arbeidsplass ved forskningsinstitutter og helseforetak. Figur V 1 i vedlegget illustrerer sammenhengen mellom stipendiatarbeidsplass og doktorgradsinstitusjon. Se også kapittel 2.3.

I sammenheng med dette er Forskerpersonalregisterets *fagkode for arbeidsstedet*, dvs. instituttet eller enheten som stipendiaten er registrert ved, lagt til grunn for analysen av gjennomføringstid og tidsbruk i fagområdene, se kapittel 2.2. I Forskerpersonalregisteret fagkodes enhetene etter hvor

hovedtyngden av enhetens FoU-aktiviteter befinner seg, dvs. etter et mest-kriterium. I noen få tilfeller kan det føre til at enhetens fagområdetilknytning endres fra én årgang av registeret til den neste. Forskerpersonalregisterets fagområdekode vil som oftest, men ikke alltid, samsvare med fagklassifiseringen i Doktorgradsregisteret og doktorgradsstatistikken, som tar utgangspunkt i temaet for doktorgradsavhandlingen.

Derimot er doktorgradsstatistikkens fagklassifisering lagt til grunn ved beregningen av gjennomsnitts- og medianalder ved disputas i kapittel 2.5.

2 Gjennomføringsgrad og gjennomføringstid blant stipendiater

I dette kapitlet ser vi på gjennomføringstid, gjennomføringsgrad og disputasalder blant stipendiater. Vi undersøker om det er forskjeller mellom fagområder, mellom menn og kvinner, mellom arbeidssteder i doktorgradsperioden og mellom stipendiater med ulike finansieringskilder.

Størrelsene gjennomføringstid, gjennomføringsgrad og disputasalder er primært av relevans for stipendiater med finansiering for tre eller fire år, og som i utgangspunktet forventes å fullføre doktorgradsstudiet på normert tid. Det er imidlertid et stort antall personer som er opptatt på doktorgradsprogram med annen finansiering enn stipend fra utdanningsinstitusjon eller forskningsråd. Det er viktig å kartlegge gjennomstrømningen også for denne gruppen doktorgradskandidater. Dette lar seg gjøre i den grad disse har vært stipendiater med andre finansieringskilder enn de nevnte. For de som *ikke* har hatt stipend er datagrunnlaget begrenset, og vi har ikke foretatt noen analyser av gjennomføringsgrad og gjennomføringstid blant disse doktorgradskandidatene.

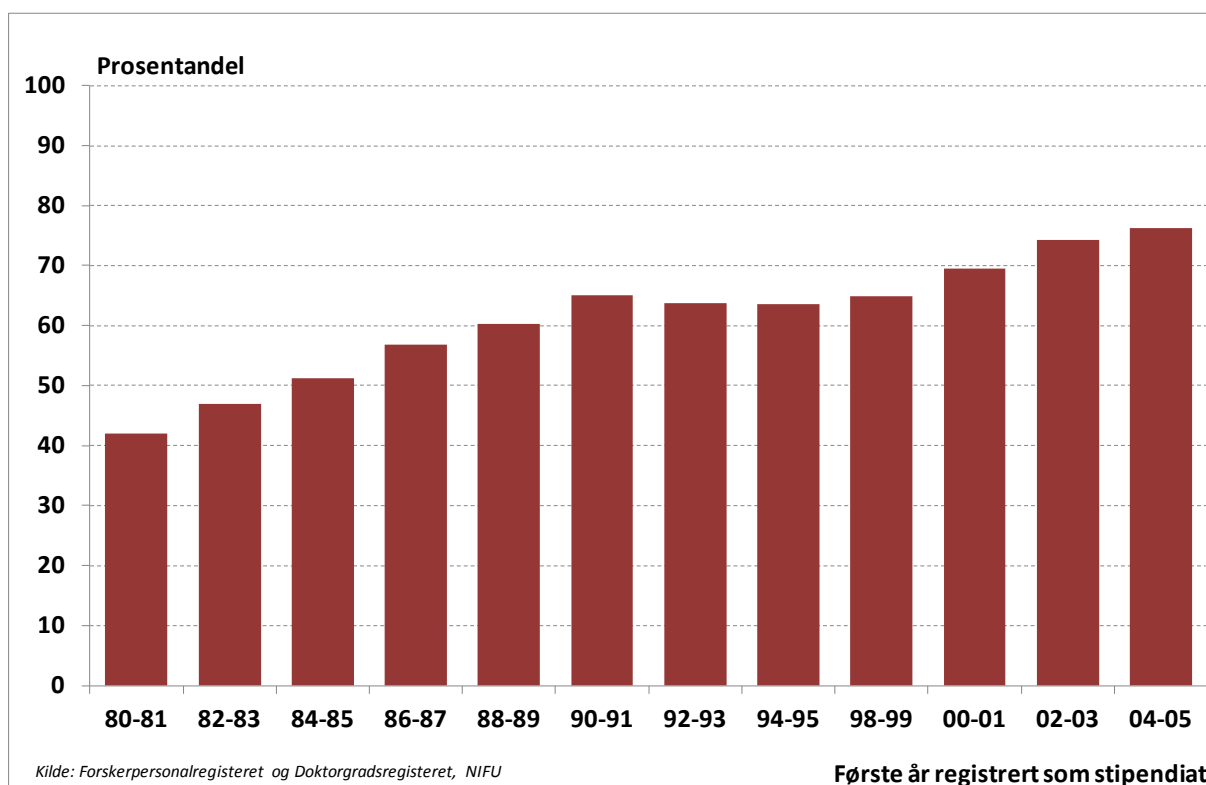
Doktorgradskandidater uten stipend utgjør en betydelig og økende del av det totale antall doktorgradskandidater. I 2003 utgjorde de én av fem, i 2010 én av tre. En del av disse har nok hatt forskningsstipend på et *tidligere* tidspunkt, men står fortsatt registrert som doktorgradskandidat *etter* at stipendperioden er utløpt.

2.1 Gjennomføringsgrad – endring over tid

Som Figur 1 viser har det vært en betydelig økning i andelen stipendiater som avlegger doktorgraden. Gjennomføringsgraden økte fra 40 til 60 prosent for stipendiatkullene på 1980-tallet. For stipendiatene som startet stipendperioden på 1990-tallet lå gjennomføringsgraden stabilt på 64-65 prosent for alle kullene. Blant kullene fra første del av 2000-tallet har gjennomføringsgraden igjen økt og ligger på 76 prosent for 2004-2005-kullet. De siste års økning har sannsynligvis sammenheng med ph.d.-reformen. Graden *philosophiae doctor*, forkortet ph.d., ble innført i 2003 som erstatning for tidligere fagspesifikke grader som dr.scient., dr.med., dr.juris osv. Alle de gamle gradene ble faset ut i de følgende årene og ble tildelt siste gang våren 2008. Unntaket er *dr.philos.*, som er beholdt som "fri" grad som et tilbud til kandidater som ønsker å ta doktorgraden utenom den organiserte doktorgradsutdanningen.

Figur 1 viser andelen som har avlagt doktorgraden senest 8 år etter påbegynt stipendperiode. Men som det framgår av Figur 2 og Tabell 1, har bare en mindre andel av stipendiatkullene gjennomført doktorgradsstudiet i løpet av *normert* tid (4 år).

Et allment trekk ved alle stipendiatkull er at kurven flater ut etter 5-6 år. Etter 10 år er det bare noen få fra hvert kull som tar doktorgraden (Tabell 1). Tabell 1 bekrefter dessuten at gjennomføringsgraden har økt markert over tid. Mens 30 prosent av stipendiatkullet fra 1980-1981 hadde disputert etter 5 år, var dette tilfelle for 60 prosent av stipendiatkullet 2004-2005. Og mens bare halvparten av stipendiatkullet fra 1980-1981 endte opp med doktorgrad etter 12 år, hadde tre av fire fra stipendiatkullet 2002-2003 disputert etter 8 år. Denne utviklingen skyldes i høy grad innføringen av organisert forskerutdanning med eksplisitte forventninger om at en stipendiatperiode skal resultere i en doktorgrad.

Figur 1 Prosentandel av stipendiater fra ulike årskull som hadde avlagt doktorgraden i løpet av 8 år.

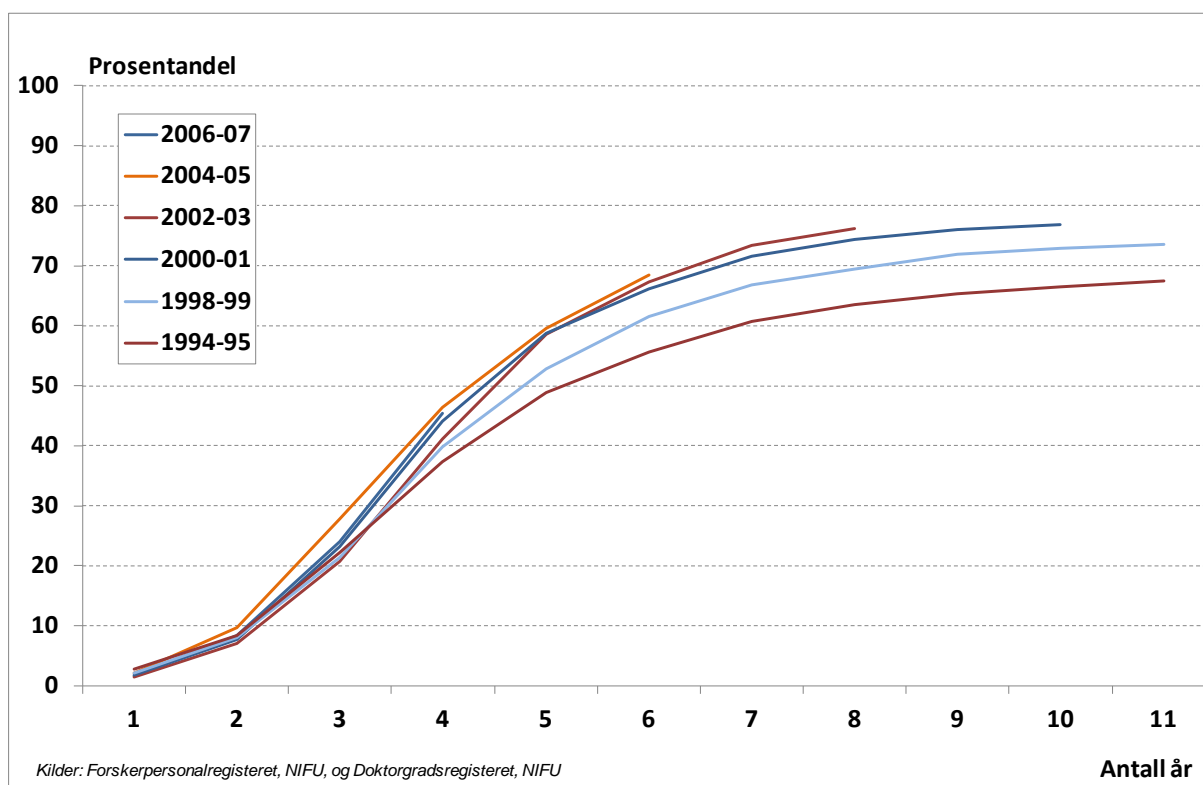
Tabell 1 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater, etter startår som stipendiat. Alle.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
1980-81	500	24	30	34	38	42	45	47	49	50	50	51	52	56	
1982-83	490	27	35	39	45	47	51	51	53	55	55	56	56	58	
1984-85	592	29	36	42	46	51	52	55	56	57	57	58	58	60	
1986-87	771	32	41	48	52	57	59	60	60	61	62	62	63	64	
1988-89	1 375	36	47	54	58	60	62	65	66	67	67	68	68	69	
1990-91	1 397	39	49	57	62	65	67	68	69	69	70	70	70	71	
1992-93	1 574	38	50	57	61	64	65	66	67	68	68	69	69	70	
1994-95	1 432	37	49	56	61	64	65	66	67	68	69	70	70	71	
1996-97	1 723	36	49	56	62	65	67	68	70	71	71	71			
1998-99	1 551	40	53	62	67	69	72	73	74	74					
2000-01	1 632	44	59	66	72	74	76	77							
2002-03	1 933	41	59	67	73	76									
2004-05	2 269	46	60	68											
2006-07	2 683	45													

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

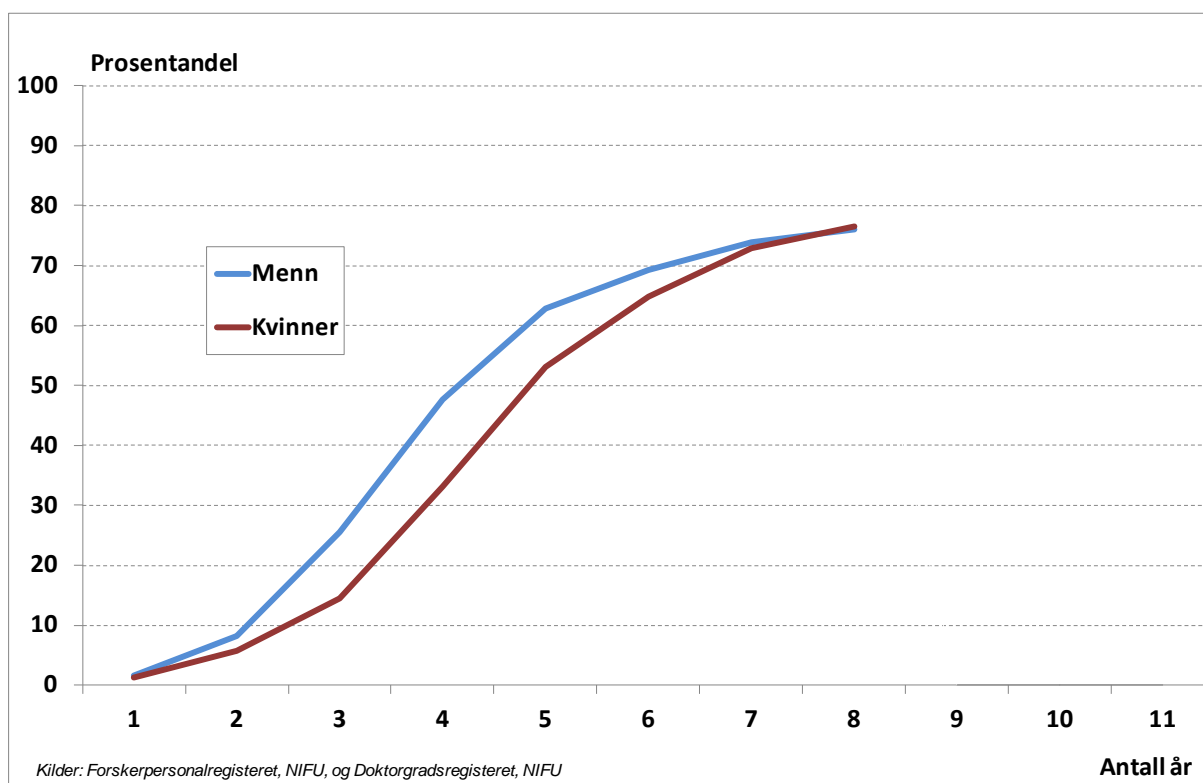
Figur 2 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for ulike kull forskningsstipendiater. Antall år fra startår som stipendiat til avlagt doktorgrad.

Det er visse kjønnsforskjeller i gjennomstrømningen i doktorgradsstudiet. Evalueringen av doktorgraden i 2002 (Norges forskningsråd 2002) fant at kvinner brukte i gjennomsnitt 1-2 år lenger tid enn menn fra opptak til disputas, og forklarte dette med at kvinner hadde flere og lengre avbrudd enn menn i forskerutdanningsperioden.

De foreliggende data bekrefter at gjennomføringsgraden er lavere blant kvinnelige enn mannlige stipendiater i de første årene, men at dette jevner seg ut over tid. I stipendiatkullet 2002-2003 hadde nærmere halvparten av de mannlige stipendiatene disputert etter 4 år mot bare tredjeparten av de kvinnelige stipendiatene (Figur 3), mens etter 8 år var andelen den samme for begge kjønn (tre av fire hadde disputert). I stipendiatkullet 1998-1999 har *flere* kvinner enn menn disputert (Figur V 2 i vedlegget).

Tabell V 15 og Tabell V 16 i vedlegget gir detaljerte oversikter over gjennomføringsgrad og gjennomføringstid for hhv mannlige og kvinnelige stipendiater i de enkelte stipendiatkullene.

Gjennomsnittlig tidsbruk – målt som tidsspennet fra stipendstart til måned for disputas – endret seg lite fram til 2008, men har vist en synkende tendens i de siste årene (Tabell 2). Blant dem som disputerte i 2011 lå tidsbruken på 5,1 år. De kvinnelige doktorene bruker jevnt over noe lengre tid enn de mannlige.

Figur 3 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2002-2003 etter kjønn. Antall år fra startår som stipendiat til avlagt doktorgrad.

Tabell 2 Gjennomsnittlig brutto tidsbruk for stipendiater i doktorgradskullene 2000-2011 etter kjønn.

Kjønn	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2000-2012
Kvinner	6,2	5,8	5,6	6,0	6,0	5,5	5,7	5,5	5,7	5,5	5,5	5,3	5,6
Menn	4,9	5,3	5,6	5,1	5,2	5,1	5,3	5,1	5,3	4,9	4,9	4,9	5,1
Totalt	5,4	5,5	5,6	5,5	5,5	5,3	5,5	5,3	5,5	5,2	5,2	5,1	5,3

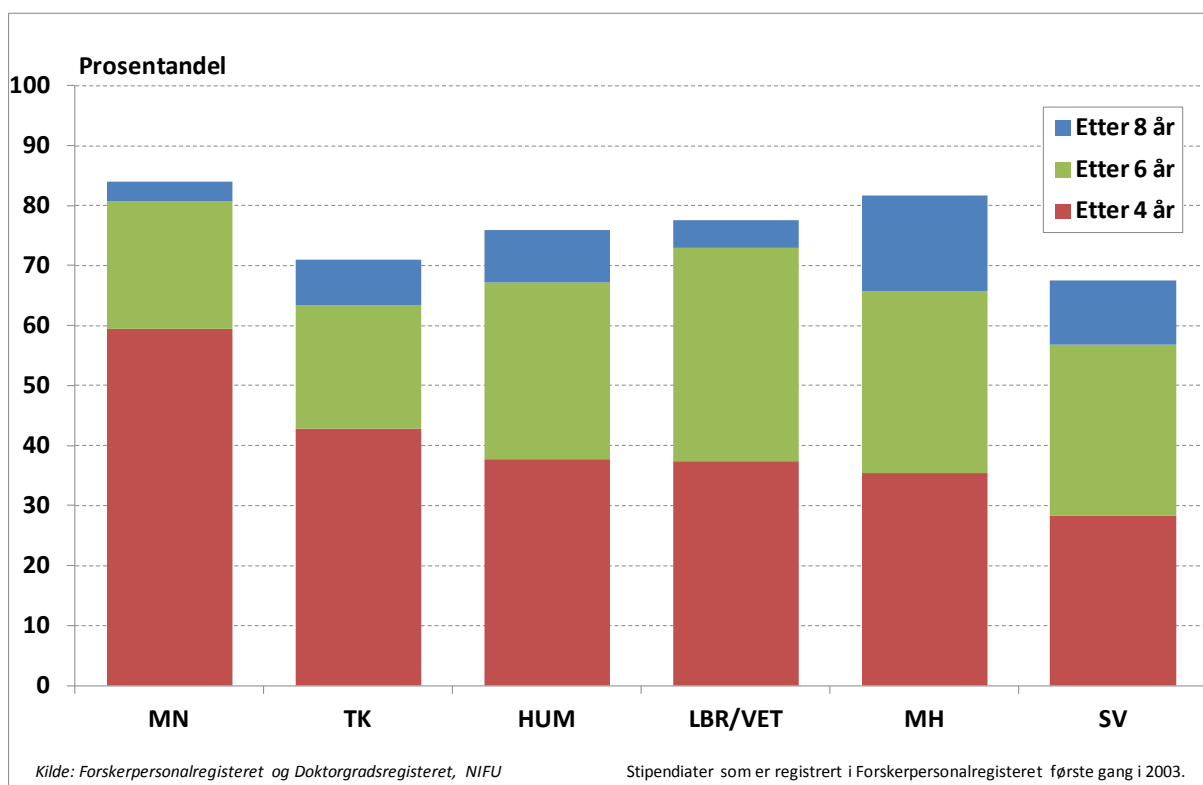
Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Tabellen omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon og bare kandidater som har vært forskningsstipendiater. Tidsbruken er spennet fra beregnet starttidspunkt for stipendiat til måned for avlagt doktorgrad.

2.2 Gjennomstrømning i de enkelte fagområder

Figur 4 og Tabell 3 viser gjennomstrømningen i forskerutdanningen i de enkelte fagområdene for stipendiater som startet utdanningen i 2002-2003. Det er forskjell på fagområdene.

Stipendiatene i matematikk-naturvitenskap har høyere gjennomføringsgrad enn stipendiater i de andre fagområdene. Stipendiatene i medisin og helsefag har nesten like høy gjennomføringsgrad, men bruker lengre tid enn naturviterne. Samfunnsvitenskap er det fagområdet som har lavest gjennomføringsgrad. Fire år etter stipendstart har mindre enn 30 prosent av stipendiatene i samfunnsvitenskap disputert, mot 60 prosent i matematikk-naturvitenskap. Etter 8 år har forskjellen blitt noe mindre – 68 prosent i samfunnsvitenskap og 83 prosent i matematikk-naturvitenskap.

Figur 4 Prosentandel av nye stipendiater i 2002-2003 som hadde avlagt doktorgraden etter 4, 6 og 8 år. Etter fagområde.

Forskjellen på gjennomføringsgrad fagområdene imellom har blitt mindre. I stipendiatkullene på 1980- og 1990-tallet var forskjellen betydelig større, som Figur 5 viser.

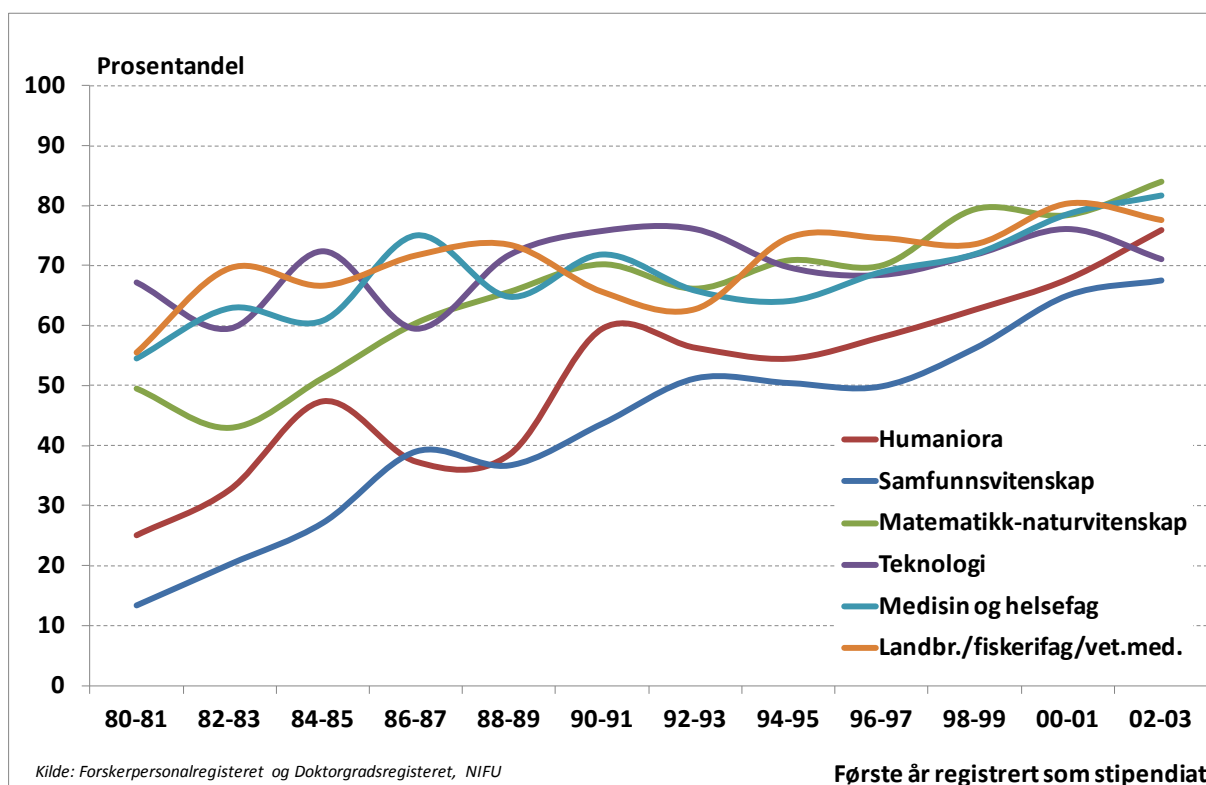
Tabell 3 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2002-2003 etter fagområde.

Fagområde	Antall stip.	Prosentandel av stipendiater som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾				
		4	5	6	7	8
Humaniora	183	38	57	67	73	76
Samfunnsvitenskap	421	28	46	57	65	67
Matematikk-naturvitenskap	439	59	74	81	83	84
Teknologi	380	43	57	63	68	71
Medisin og helsefag	403	35	57	66	77	82
Landbr./fiskerifag/vet.med.	107	37	62	73	74	78
Totalt	1 933	41	59	67	73	76

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet 2011

Figur 5 Prosentandel av stipendiater fra ulike årskull som hadde avlagt doktorgraden i løpet av 8 år. Etter fagområde.

Tabell 4 gir detaljert oversikt over gjennomføringsgrad og gjennomføringstid for de enkelte fagområder i noen stipendiatkull.

Det er forskjell på stipendiatene i de ulike fagområdene mht hvor lang tid de bruker på doktorgradsutdanningen. Gjennomsnittlig brutto tidsbruk ligger *under* 5 år i matematikk-naturvitenskap og teknologi, *omkring* 5 år i medisin og helsefag og i landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin, og godt *over* 5 år i humaniora og samfunnsvitenskap. Over tid er det likevel de to sistnevnte fagområdene som har hatt størst reduksjon i tidsbruken (Tabell 5).

Gjennomføringsgraden for de enkelte stipendiatkull framgår også av Tabell V 1 - Tabell V 14 og Tabell V 17 - Tabell V 22 i vedlegget.

Tabell 4 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater etter fagområde og stipendiatkull.

Fagområde/ stipendiatkull	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
Humaniora															
1980-81	68	3	7	12	19	25	28	28	34	35	35	37	38	43	
1990-91	121	28	41	48	55	60	63	64	64	64	64	64	65	65	
2000-01	149	30	48	55	64	68	69	70							
2002-03	183	38	57	67	73	76									
2004-05	233	36	47	57											
2006-07	225	32													
Samfunnsvitenskap															
1980-81	112	4	6	7	10	13	15	19	21	21	21	24	24	33	
1990-91	275	19	27	37	40	44	47	49	51	53	54	55	55	56	
2000-01	357	27	44	53	61	65	68	69							
2002-03	421	28	46	57	65	67									
2004-05	425	35	50	60											
2006-07	592	31													
Matematikk-naturvitenskap															
1980-81	105	38	40	44	46	50	53	54	55	56	56	56	57	60	
1990-91	417	46	58	65	69	70	71	72	72	73	73	73	73	73	
2000-01	381	59	70	75	77	78	79	80							
2002-03	439	59	74	81	83	84									
2004-05	499	59	68	74											
2006-07	545	63													
Teknologi															
1980-81	64	53	61	64	67	67	69	69	72	73	73	73	73	73	
1990-91	235	62	70	72	75	76	76	77	77	77	77	77	77	77	
2000-01	259	54	66	70	73	76	79	79							
2002-03	380	43	57	63	68	71									
2004-05	361	51	63	71											
2006-07	439	51													
Medisin og helse															
1980-81	132	23	36	42	47	55	59	61	62	62	64	65	66	69	
1990-91	284	36	47	57	65	72	74	74	75	75	77	77	77	79	
2000-01	364	43	59	70	76	79	80	81							
2002-03	403	35	57	66	77	82									
2004-05	650	46	62	72											
2006-07	779	44													
Landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin															
1980-81	18	33	50	56	56	56	56	67	67	67	67	67	67	67	
1990-91	64	33	45	58	63	66	66	66	69	72	72	72	72	72	
2000-01	122	48	63	71	78	80	83	83							
2002-03	107	37	62	73	74	78									
2004-05	101	46	59	68											
2006-07	103	52													

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell 5 Gjennomsnittlig brutto tidsbruk for stipendiater i doktorgradskullene 2000-2011 etter fagområde.

Fagområde	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2000-2012
Humaniora	7,0	6,3	6,8	6,3	6,6	6,5	6,0	6,0	6,3	5,7	5,6	5,7	6,2
Samfunnsvitenskap	7,0	6,7	6,4	6,1	6,2	5,9	6,5	6,3	6,4	6,1	6,4	5,9	6,3
Matematikk-naturvitenskap	4,7	5,0	4,5	4,8	4,8	4,9	4,9	4,7	5,1	4,8	4,4	4,6	4,8
Teknologi	4,1	4,6	4,9	4,5	4,6	4,8	4,5	4,7	5,0	5,0	4,8	4,8	4,7
Medisin og helsefag	5,7	5,7	6,1	5,7	5,9	5,3	5,7	5,2	5,1	4,7	5,1	5,1	5,3
Landbr./fiskerifag/vet.med.	5,3	4,9	5,4	5,7	5,2	5,0	5,3	5,1	5,8	5,6	4,9	5,0	5,3
Totalt	5,4	5,5	5,6	5,5	5,5	5,3	5,5	5,3	5,5	5,2	5,2	5,1	5,3

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår.

Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabellen omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon og bare kandidater som har vært forskningsstipendiater.

Tidsbruken er spennet fra beregnet starttidspunkt for stipendiat til måned for avlagt doktorgrad.

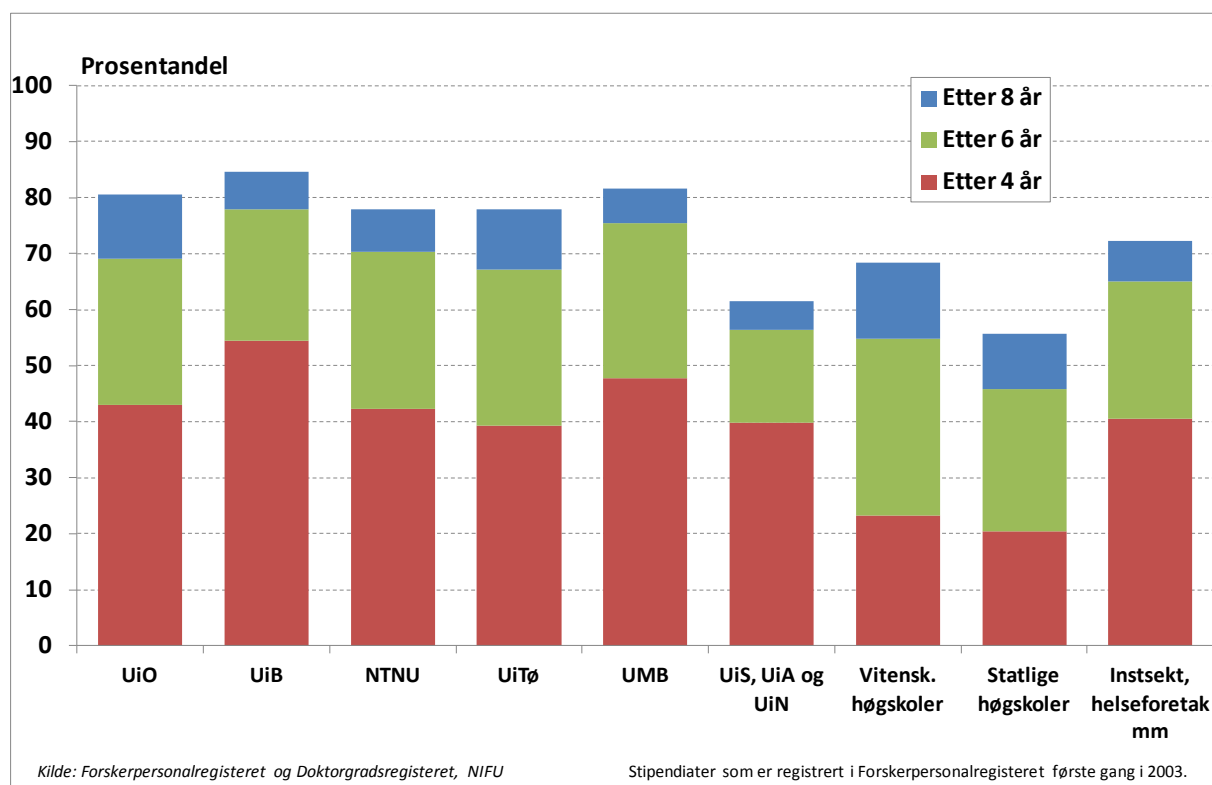
2.3 Gjennomstrømning etter arbeidssted

Det er forskjell på institusjonene når det gjelder gjennomstrømning fram til disputas. Ser vi på stipendiatkullet 2002-2003 (Figur 6 og Tabell 6) ligger Universitetet i Bergen noe foran de øvrige universitetene når det gjelder gjennomføringsgrad og tidsbruk. Også UMB ligger bedre an enn de øvrige universitetene. Universitetet i Tromsø og NTNU kommer noe dårligere ut for stipendiatkullet 2002-2003. Gjennomføringsgraden er lav ved de tre nye universitetene i Stavanger, Agder og Nordland som gruppe. Imidlertid er det forskjell på institusjonene; mens 80 prosent av stipendiatkullet 2002-2003 ved Universitetet i Nordland (Høgskolen i Bodø) hadde disputert etter 8 år, var den tilsvarende prosentandelen for Universitetet i Stavanger 67 prosent og ved Universitetet i Agder 48 prosent. Gjennomføringsgraden er lavest for stipendiater med arbeidsplass ved de statlige høgskolene. Noe av forklaringen på den lave gjennomføringsgraden ved høgskolene ligger i at innslaget av humaniora og samfunnsvitenskap er større enn ved universitetene. Stipendiatene ved høgskolene er for øvrig betydelig eldre enn gjennomsnittet, se kap. 2.5.

Tabell 7 gir detaljerte oversikter over gjennomføringsgrad og gjennomføringstid for de enkelte institusjoner i noen stipendiatkull. Utviklingen fra 2002-2003-kullene til 2004-2005-kullene tyder på at gjennomføringsgraden har økt ved Universitetet i Tromsø, NTNU og de vitenskapelige høgskolene, men har gått noe ned ved Universitetet i Bergen, UMB, de nye universitetene og de statlige høgskolene.

Tabell V 35 - Tabell V 51 i vedlegget gir oversikter over gjennomstrømningen for hvert enkelt stipendiatkull og de enkelte fagområder ved de fire gamle universitetene.

Gjennomsnittlig brutto tidsbruk per doktorgradskull framgår av Tabell 8. Stipendiater ved NTNU viser lavest tidsbruk for 2000-tallet samlet. Universitetet i Bergen har redusert tidsbruken i de senere år. Det samme gjelder UMB. Stipendiatene ved universitetene i Oslo og Tromsø bruker relativt lang tid.

Figur 6 Prosentandel av nye stipendiater i 2002-2003 som hadde avlagt doktorgraden etter 4, 6 og 8 år. Etter arbeidssted.

Tabell 6 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2002-2003 etter arbeidssted.

Arbeidssted	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾				
		4	5	6	7	8
Univ. i Oslo	517	43	62	69	77	80
Univ. i Bergen	239	54	70	78	82	85
NTNU	494	42	62	70	75	78
Univ. i Tromsø	122	39	56	67	75	78
UMB	65	48	66	75	80	82
Univ. i Stavanger, Agder og Nordland	78	40	47	56	62	62
Vitenskapelige høgskoler	95	23	43	55	64	68
Statlige høgskoler	142	20	35	46	53	56
Inst.sekt., helseforetak mm	180	41	57	65	68	72
Totalt	1 933	41	59	67	73	76

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Institusjonstilknytningen gjelder her stipendiatenes arbeidssted, ikke stipenditildelende institusjon eller doktorgradsinstitusjon.

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet 2001.

Tabell 7 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater etter arbeidssted og stipendiatkull.

Arbeidssted/ stipendiatkull	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
Universitetet i Oslo															
1980-81	132	20	27	33	37	44	49	49	51	51	51	52	53	57	
1990-91	420	29	41	51	57	63	65	66	67	67	68	68	68	69	
2000-01	432	44	58	68	73	77	78	79							
2002-03	517	43	62	69	77	80									
2004-05	609	45	60	70											
2006-07	531	48													
Universitetet i Bergen															
1980-81	75	29	35	40	47	53	59	63	63	64	65	67	67	72	
1990-91	193	46	58	65	71	73	74	75	76	77	77	79	79	79	
2000-01	223	52	67	75	80	83	85	86							
2002-03	239	54	70	78	82	85									
2004-05	387	56	67	74											
2006-07	352	52													
Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet															
1980-81	108	44	50	52	55	58	61	62	64	66	66	66	67	68	
1990-91	344	64	73	76	79	81	82	82	82	82	82	82	83	83	
2000-01	379	51	67	71	75	78	79	80							
2002-03	494	42	62	70	75	78									
2004-05	499	52	64	73											
2006-07	495	53													
Universitetet i Tromsø															
1980-81	39	21	28	33	36	38	38	41	41	41	41	49	49	51	
1990-91	80	39	49	61	70	73	74	75	76	78	78	78	78	78	
2000-01	127	43	54	63	72	73	76	76							
2002-03	122	39	56	67	75	78									
2004-05	156	46	62	72											
2006-07	187	47													
Universitetet for miljø- og biovitenskap															
1980-81	12	17	42	50	58	58	58	58	58	58	58	58	58	58	
1990-91	42	24	26	36	43	48	48	50	55	60	60	60	60	62	
2000-01	54	43	54	57	67	69	70	70							
2002-03	65	48	66	75	80	82									
2004-05	39	56	62	67											
2006-07	82	55													
Universitetene i Stavanger, Agder og Nordland															
1980-81	4	25	25	25	25	25	25	25	50	50	50	50	50	50	
1990-91	4	0	25	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	
2000-01	37	24	32	46	54	62	62	62							
2002-03	78	40	47	56	62	62									
2004-05	87	29	46	49											
2006-07	123	46													
2008-09	145														

(fortsettes)

Tabell 7 forts.

Arbeidssted/ stipendiatkull	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
Vitenskapelige høyskoler															
1980-81	29	14	21	21	28	28	28	31	34	34	38	38	38	41	
1990-91	93	25	32	43	49	49	54	56	59	61	62	62	62	65	
2000-01	101	26	42	49	55	58	60	64							
2002-03	95	23	43	55	64	68									
2004-05	109	35	53	69											
2006-07	135	33													
Statlige høyskoler															
1980-81	12	0	0	0	0	17	17	17	17	17	17	17	17	33	
1990-91	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2000-01	47	21	43	53	55	62	66	68							
2002-03	142	20	35	46	53	56									
2004-05	167	27	35	42											
2006-07	229	21													
Instituttsektoren, helseforetak mm															
1980-81	89	9	12	15	17	18	19	22	28	29	29	30	30	37	
1990-91	204	25	35	41	45	47	49	50	51	52	52	53	53	54	
2000-01	232	43	56	64	68	70	71	71							
2002-03	180	41	57	65	68	72									
2004-05	215	46	60	69											
2006-07	546	42													

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Institusjonstilknytningen gjelder her stipendiatenes arbeidssted, ikke stipendiatdelende institusjon eller doktorgradsinstitusjon.

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell 8 Gjennomsnittlig brutto tidsbruk for stipendiater i doktorgradskullene 2000-2011 etter arbeidssted.

Arbeidssted	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2000-2012
Univ. i Oslo	5,9	5,4	5,7	5,9	6,2	5,4	5,7	5,2	5,3	5,2	5,5	5,7	5,6
Univ. i Bergen	5,9	5,7	5,2	5,2	5,2	5,0	5,4	5,0	5,2	4,8	5,1	4,7	5,1
NTNU	4,7	5,0	5,0	4,8	4,8	5,0	5,0	4,9	5,1	5,2	4,9	4,9	5,0
Univ. i Tromsø	5,3	6,1	6,3	5,7	5,5	5,3	6,0	5,7	6,5	4,6	5,4	5,3	5,6
UMB	5,0	5,9	5,2	5,2	5,8	5,2	4,6	5,5	5,8	6,0	5,5	4,5	5,3
Univ. i Stavanger, Agder og Nordland	3,7	5,9	4,2	4,7	4,8	5,1	4,0	5,5	4,5	4,9	4,6	4,3	4,7
Vitenskapelige høyskoler	5,9	6,2	7,4	5,9	6,2	6,0	6,2	6,4	7,1	5,8	6,1	6,3	6,3
Statlige høyskoler	4,4	7,5	5,0	5,1	6,1	5,5	6,5	5,7	5,9	6,0	6,0	5,3	5,8
Inst.sekt., helseforetak mm	5,7	5,5	6,2	6,2	5,1	5,4	5,5	5,7	5,8	4,9	4,4	4,7	5,3
Totalt	5,4	5,5	5,6	5,5	5,5	5,3	5,5	5,3	5,5	5,2	5,2	5,1	5,3

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

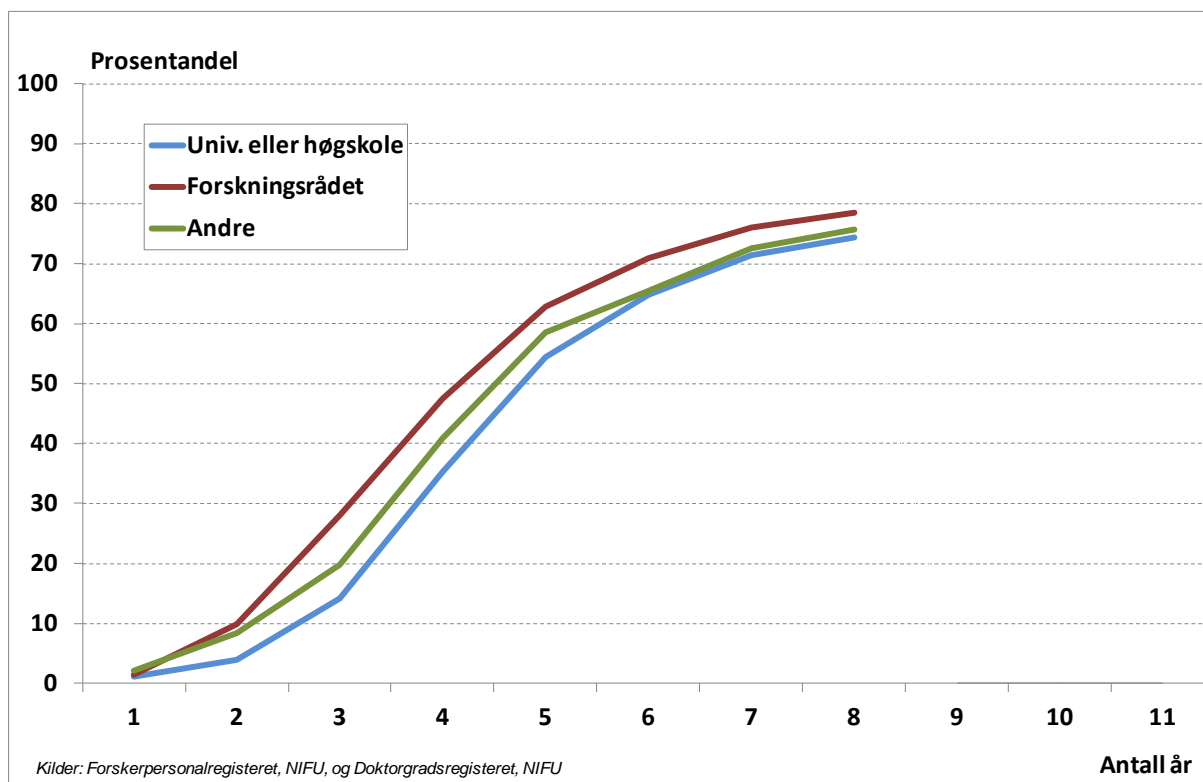
Tabellen omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon og bare kandidater som har vært forskningsstipendiater.

Tidsbruken er spennet fra beregnet starttidspunkt for stipendiat til måned for avlagt doktorgrad.

2.4 Gjennomstrømning etter finansieringskilde

I Databasen for høyere utdanning (DBH) registreres antallet doktorgradskandidater totalt, mens Forskerpersonalregisteret er et individregister som registrerer forskningsstipendiater. For høsten 2010 var antallet doktorgradskandidater om lag 8900 i følge DBH, mens vel 5900 stipendiater var registrert i

Forskerpersonalregisteret per 1. oktober 2010. Når det gjelder kandidater/stipendiater finansiert av institusjonene eller Forskningsrådet, er det rimelig godt samsvar i tallene. Nesten hele forskjellen skyldes således den gruppen i DBH som betegnes som "andre eksterntfinansierte". Denne gruppen utgjorde 3600 av doktorgradskandidatene, og det er her vi finner dem uten stipendfinansiering. Dette er en sammensatt gruppe av "studenter". Noen finansieres som stipendiater fra andre kilder enn institusjoner og forskningsråd – disse inngår også i Forskerpersonalregisteret. En del har nok tidligere hatt stipend, er kanskje i slutfasen av doktorgradsarbeidet, og livnærer seg på annen måte i denne fasen. Se nærmere omtale av denne gruppen under kap. 2.5.

Figur 7 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2002-2003 etter finansieringskilde.

Som Figur 6 og Tabell 9 viser varierer gjennomføringsgraden i stipendiatkullet 2002-2003 med finansieringen av stipendiatstillingen. Lavest gjennomføringsgrad har de stipendiater som finansieres over universitets- og høyskolebudsjettene. Stipendiater finansiert av Norges forskningsråd har høyest gjennomføringsgrad, mens de som er finansiert av andre kilder faller midt i mellom. Gjennomføringsgraden varierer noe fra stipendiatkull til stipendiatkull, men de forskningsrådsfinansierte har gjennomgående høyest gjennomføringsgrad. Det skyldes bl.a. at en mye større andel av de UoH-finansierte stipendiatene er knyttet til humaniora og samfunnsvitenskap enn de som er finansiert av Forskningsrådet eller andre kilder. I 2002-2003-kullet utgjorde andelen for disse to fagområdene 46 prosent av de UoH-finansierte, 24 prosent av de forskningsrådsfinansierte og 16 prosent av de som ble finansiert fra andre kilder.

Tabell 10 gir detaljerte oversikter over gjennomføringsgrad og gjennomføringstid for de enkelte stipendiatkull. Utviklingen etter 2002-2003 tyder på at forskjellen i

gjennomføringsgrad øker - den går ned for de UoH-finansierte stipendiatene, men øker for stipendiatene som finansieres av Forskningsrådet eller andre kilder.

Gjennomsnittlig tidsbruk per doktorgradskull framgår av Tabell 11. Det er noen variasjoner fra kull til kull og forskjellene har blitt mindre i de senere år, men de forskningsrådsfinansierte har stor sett noe lavere tidsbruk enn de UoH-finansierte stipendiatene. En forklaring på dette er at de forskningsrådsfinansierte stipendiatene er pålagt pliktarbeid i mindre grad enn de institusjonsfinansierte stipendiatene og derfor har mer tid til disposisjon til doktorgradsarbeidet.

Tabell 9 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiatere fra 2002-2003 etter finansieringskilde.

Finansieringskilde	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾				
		4	5	6	7	8
Universitet eller høyskole	778	35	54	65	71	74
Norges forskningsråd	736	47	63	71	76	79
Andre	419	41	58	65	73	76
Totalt	1 933	41	59	67	73	76

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet 2011.

Tabell 10 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiatere etter finansieringskilde og stipendiattall.

Finansieringskilde/ stip.kull	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
Universitet eller høyskole														
1980-81	144	35	42	47	49	51	53	54	56	56	56	57	57	63
1990-91	443	32	44	54	60	64	66	67	68	68	69	69	69	70
2000-01	442	37	54	63	69	72	74	76						
2002-03	778	35	54	65	71	74								
2004-05	970	39	53	63										
2006-07	1 259	41												
Norges forskningsråd														
1980-81	228	20	25	29	34	41	44	46	48	50	50	52	53	56
1990-91	573	46	55	62	65	68	68	69	70	72	72	73	73	73
2000-01	786	51	65	70	75	78	80	80						
2002-03	736	47	63	71	76	79								
2004-05	769	54	66	74										
2006-07	774	52												
Andre kilder														
1980-81	128	17	24	28	30	34	38	41	43	44	44	45	45	48
1990-91	381	37	47	54	59	63	65	66	66	67	67	67	68	68
2000-01	404	39	52	61	67	70	71	72						
2002-03	419	41	58	65	73	76								
2004-05	530	48	62	71										
2006-07	650	47												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Institusjonstilknytningen gjelder her stipendiatenes arbeidssted, ikke stipenditildelende institusjon eller doktorgradsinstitusjon.

¹⁾Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell 11 Gjennomsnittlig brutto tidsbruk for stipendiater i doktorgradskullene 2000-2011 etter finansieringskilde.

Finansieringskilde	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2000-2012
Universitet eller høgskole	6,0	5,9	6,0	5,9	5,9	5,7	5,6	5,6	5,3	5,3	5,1	5,2	5,5
Norges forskningsråd	5,1	5,3	5,5	5,2	5,2	5,0	5,3	5,0	5,6	4,9	5,5	5,0	5,2
Andre	5,3	5,4	5,3	5,4	5,5	5,3	5,6	5,1	5,6	5,3	4,9	5,0	5,3
Totalt	5,4	5,5	5,6	5,5	5,5	5,3	5,5	5,3	5,5	5,2	5,2	5,1	5,3

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Tabellen omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon og bare kandidater som har vært forskningsstipendiater. Tidsbruken er spennet fra beregnet starttidspunkt for stipendiat til måned for avlagt doktorgrad.

2.5 Disputasalder

Etter innføringen av organisert doktorgradsutdanning, ph.d.-graden og tre eller fireårig normert studielengde kunne man forvente at gjennomsnittsalderen på disputastidspunktet ville synke. Man kan tenke seg en ideell situasjon hvor kandidateksamen avlegges ved 25-26 års alder, og doktorgradsstudiet påbegynnes uten unødig opphold og gjennomføres i overensstemmelse med normert tidsplan. I en slik situasjon ville man kunne forvente at den ferdige doktor er om lag 30 år på det tidspunkt doktorgraden avlegges. Slik er det ikke i dag, når vi ser på doktorgradskandidatene samlet. Gjennomsnittsalderen ved disputas er betydelig høyere, se Tabell 12, selv om det er forskjeller på fagområdene. Også når vi benytter *median* som mål på alder – og således ser bort fra de eldste som trekker gjennomsnittsalderen opp – ligger disputasalderen på 35 år i tidsrommet 2009-2011. Dette har ikke endret seg siden årtusenskiftet.

Tabell 12 Gjennomsnitts- og medianalder ved disputas etter fagområde i tre tidsperioder. Alle doktorander.

Fagområde	1989-1991		1999-2001		2009-2011	
	Gj.snitt	Median	Gj.snitt	Median	Gj.snitt	Median
Humaniora	42,5	42,3	43,8	42,7	40,8	37,6
Samfunnsvitenskap	39,6	39,2	42,0	39,3	40,9	38,0
Matematikk-naturvitenskap	34,4	33,0	33,4	31,5	33,4	31,3
Teknologi	32,9	30,9	32,9	30,9	33,6	31,8
Medisin og helsefag	39,9	38,8	41,5	40,2	40,4	38,0
Landbr./fiskerifag/vet.med.	35,4	34,0	36,8	35,4	37,7	35,6
Totalt	36,7	34,6	37,9	35,0	37,9	35,0
(N)	(1 146)		(2 019)		(3 661)	

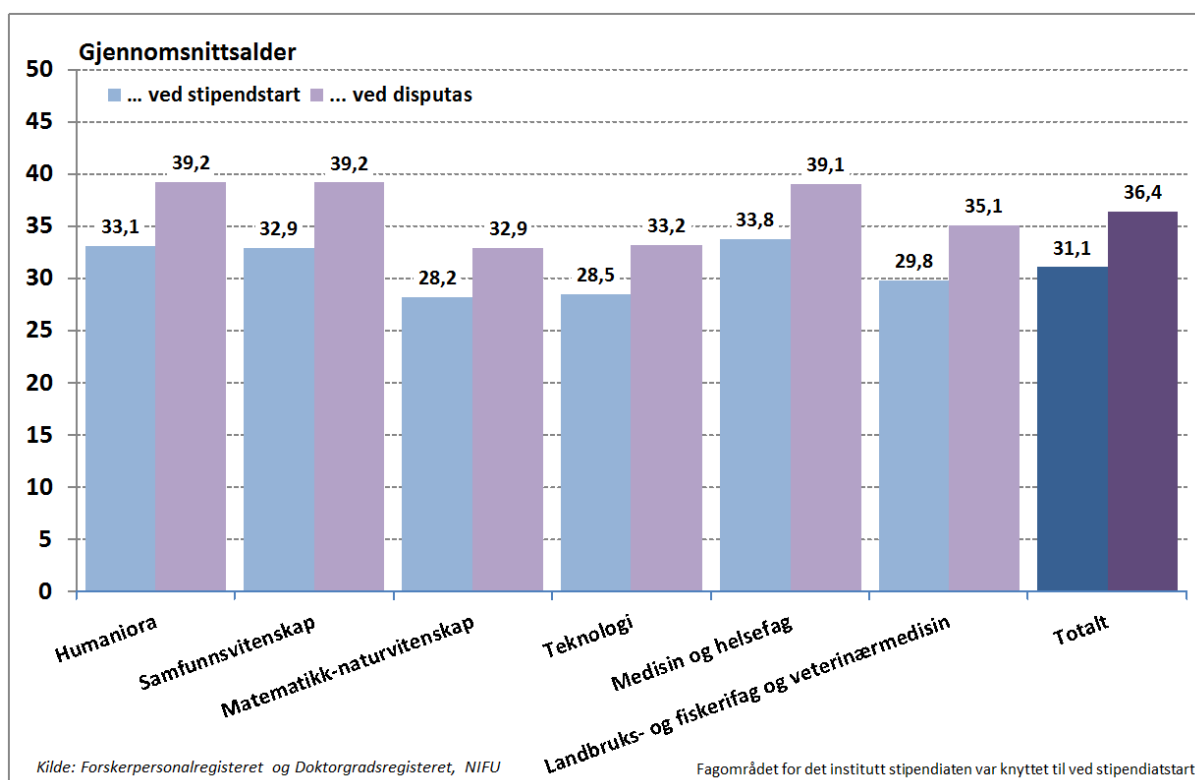
Kilde: Doktorgradsregisteret, NIFU. - Tabellen omfatter doktorgrader avlagt ved norske universiteter og høgskoler.

Den høye gjennomsnittsalderen skyldes flere forhold.

For det første er det i praksis ofte et visst opphold mellom kandidateksamen og oppstart på doktorgradsstudiet. Noen prøver seg med annet arbeid før de bestemmer seg for å satse på forskerutdanning. For det andre kan det være ventetid for opptak på doktorgradsstudiet. Enkelte må legge tid og arbeid i å skaffe finansiering av forskerutdanningen. For det tredje er mange av dem som avlegger doktorgraden allerede inne i en karriere i arbeidsmarkedet, gjerne ved en høgskole, en forskningsinstitusjon utenfor universitets- og høgskolesystemet, eller ved et helseforetak (sykehus). Disse har ofte vært i full jobb lenge, og har i løpet av karrieren fått muligheten til å ta doktorgraden som en del av faglig viderequalifisering. Mange institusjoner og foretak opererer i et marked hvor forskerkvalifisert personale utgjør noe av konkurransegrunnlaget, og disse vil ofte se med velvilje på at

medarbeiderne kvalifiserer seg videre. For det fjerde avlegger noen få doktorgraden som et "personlig" prosjekt, kanskje på hobbybasis, eller tar graden som en sekundæraktivitet. Det er eksempler på at biografier er levert og godkjent som doktoravhandling, selv om dette i utgangspunktet ikke var formålet. Det er også eksempler på at personer som allerede har en doktorgrad, har tatt nok en doktorgrad senere. Den gruppen som omtales her, er ikke stor, men den kan bidra til å trekke gjennomsnittsalderen opp.

At gjennomsnittsalderen ved disputas er svært ulik fagområdene imellom (Tabell 12) skyldes bare i mindre grad forskjell i gjennomføringstid. Doktorgradsstipendiater i matematikk-naturvitenskap og teknologi er betydelig yngre (28-29 år i gjennomsnitt) når de begynner i stipendiatstillingen enn stipendiatene i humaniora, samfunnsvitenskap og medisin og helse (størrelsesorden 33-34 år), se Figur 8. Aldersforskjellen ved stipendiatstart reflekterer i sin tur aldersforskjellen ved høyere grads eksamen. Høyere grads kandidater i naturvitenskapene og i teknologi er i gjennomsnitt 27,5 år på eksamenstidspunktet (dette gjelder kandidater på 2000-tallet i følge NIFUs akademikerregister). Medisinerne er vel 28 år, mens kandidatene i samfunnsvitenskapelige fag og i humaniora er eldre – henholdsvis 31,5 og 33 år i gjennomsnitt.

Figur 8 Gjennomsnittsalder ved stipendstart og disputas for doktorander med forskningsstipend som disputerte 2000-2011. Etter fagområde.

Tabell 13 viser at "ventetiden" fra innlevering av avhandling til disputas er lavere i matematikk-naturvitenskap og teknologi enn i andre fagområder. Mens den gjennomsnittlige ventetiden for doktorgradskandidater ved fakulteter for naturvitenskap og teknologi er 3 måneder, er den 5-6 måneder ved andre fakulteter. Også dette bidrar til å påvirke forskjellen i alder ved disputas.

Tabell 13 Tidsrom mellom innlevering av avhandling og disputas, etter institusjon og fakultet. Medianantall måneder for disputaser i 2009 og 2010.

Fakulteter for..	Univ. i Oslo	Univ. i Bergen	NTNU	Univ. i Tromsø	UMB	Univ. i Stavanger	Totalt
..naturvitenskap og teknologi	3	2 1/2	3	2 1/2		2 1/2	3
..humaniora og teologi	7	6 1/2	5	7		4	6
..jus	6	6		5			6
..medisin og odontologi	6	4	4	3			5
..samfunnsvitenskap, utdanningsvitenskap og psykologi	6	6	5 1/2	5 1/2		3	5 1/2
Totalt	5 1/2	4	3 1/2	3 1/2	2	3	4

Kilde: Doktorgradsregisteret, NIFU

De som tar doktorgraden utgjør således en heterogen gruppe. I den følgende analysen av disputasalder har vi tatt hensyn til dette. Så langt datagrunnlaget tillater det skiller vi mellom dem som har vært stipendiat og andre.

At de uten stipend i hovedsak er eldre enn de med stipend, blir tydelig når vi vender tilbake til dem som har avlagt doktorgraden. Som det framgår av Tabell 14 har fire av fem av dem som har avlagt doktorgraden i Norge på 2000-tallet på et eller annet tidspunkt hatt en forskningsstipendiatstilling, mens en av fem ikke har hatt en slik stilling. Mens gjennomsnittsalderen på disputastidspunktet var 36 år for dem med stipend, var den 43 år for dem uten stipend – altså en differanse på 7 år. Tabell 14 viser også at dette forholdet har vært mer eller mindre konstant på 2000-tallet. Det har altså bare vært mindre endringer fra år til år. Som tabellen viser har gjennomsnittsalderen for nye doktorer – stipendiater eller ei – ikke gått ned etter årtusenskiftet.

Ser vi på medianalderen, blir forskjellen mellom stipendiater og ikke-stipendiater enda større (Figur 9). Mens doktorgradskandidater 2009-2011 som har hatt stipend har en medianalder på 34 år, er den 42 år for dem uten stipend – altså en forskjell på 8 år. Og mens medianalderen ligger fast for dem med stipend, har den økt for dem uten stipend fra 1990-tallet til 2000-tallet.

Tabell 15 viser at kvinnelige doktorgradskandidater (2009-2011) med stipend har en medianalder på disputastidspunktet som er to år høyere enn for mannlige kandidater. Dessuten har medianalderen vært stabil for de mannlige kandidatene med stipend, men økt for de kvinnelige. Kjønnforskjellen har altså blitt større over tid. Også for doktorgradskandidater uten stipend ligger medianalderen for kvinner høyere enn for menn.

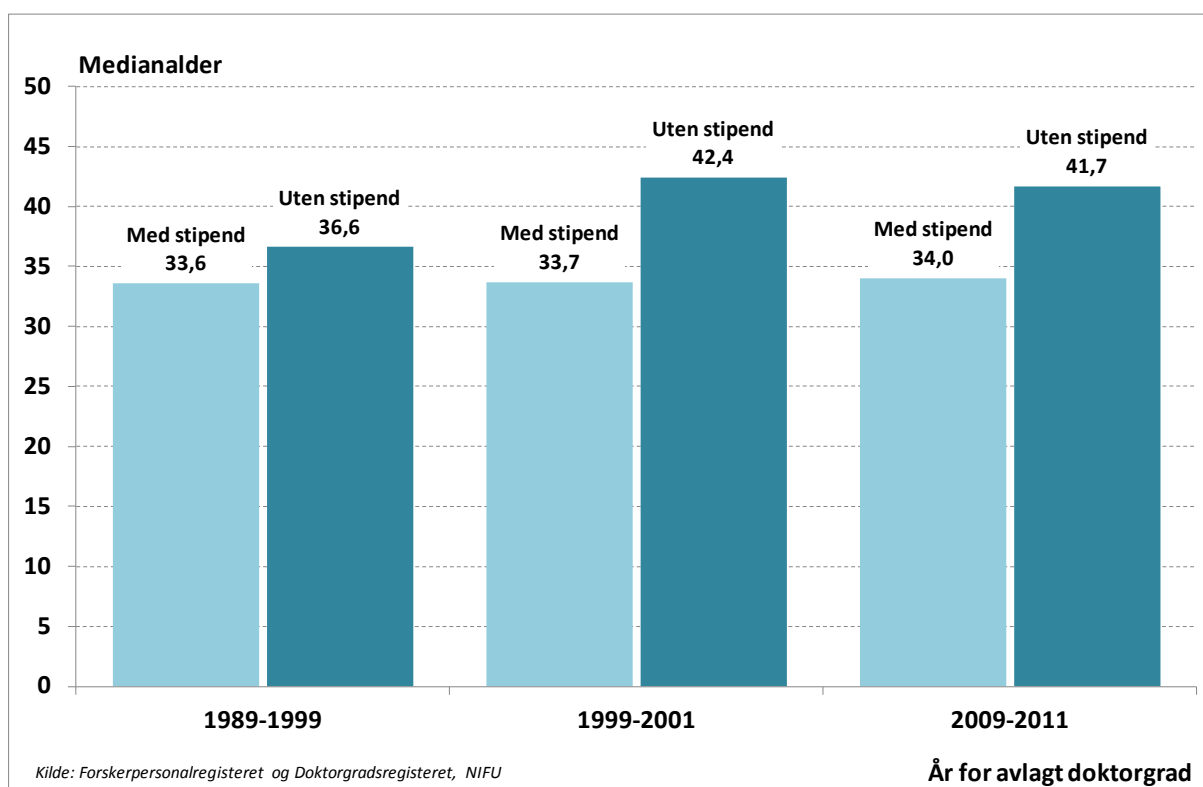
Tabell 14 Doktorander 2000-2011 med og uten forskningsstipend. Antall og gjennomsnittsalder ved disputas.

År for disputas	Antall disputaser				Gjennomsnittsalder ved disputas			
	Alle	Med stipend ¹⁾	Uten stipend	%-andel uten stip.	Alle	Med stipend ¹⁾	Uten stipend	Differanse
2000	647	509	138	21,3	37,4	35,8	43,3	7,5
2001	677	526	151	22,3	37,6	36,4	42,0	5,6
2002	739	591	148	20,0	37,8	36,4	43,1	6,7
2003	723	583	140	19,4	37,6	36,0	44,1	8,1
2004	782	648	134	17,1	37,6	36,4	43,2	6,8
2005	855	677	178	20,8	37,4	36,0	42,7	6,7
2006	905	691	214	23,6	38,2	36,5	43,8	7,3
2007	1 030	791	239	23,2	38,1	36,4	43,9	7,6
2008	1 245	982	263	21,1	38,1	36,7	43,6	6,9
2009	1 148	886	262	22,8	38,3	36,6	44,2	7,6
2010	1 184	965	219	18,5	38,1	36,7	44,4	7,6
2011	1 329	1 100	229	17,2	37,4	36,4	42,3	5,8
2000-2011	11 264	8 949	2 315	20,6	37,9	36,4	43,4	7,0

Kilde: Doktorgradsregisteret og Forskerpersonalregisteret, NIFU.

- Tabellen omfatter doktorgrader avlagt ved norske universiteter og høyskoler.

¹⁾ Omfatter personer som er registrert som stipendiat i én eller flere årganger av NIFUs forskerpersonalregister.

Figur 9 Medianalder ved disputas for doktorander 1989-1991, 1999-2001 og 2009-2011 med og uten forskningsstipend.

Tabell 15 Medianalder ved disputas for doktorander 1989-1991, 1999-2001 og 2009-2011 med og uten forskningsstipend, etter kjønn.

Kjønn	År for disputas	Medianalder ved disputas			Differanse	(N)
		Alle	Med stipend ¹⁾	Uten stipend		
Alle	1989-1991	34,6	33,6	36,6	3,1	(1 146)
	1999-2001	35,0	33,7	42,4	8,7	(2 019)
	2009-2011	35,0	34,0	41,7	7,7	(3 661)
Kvinner	1989-1991	35,1	34,7	35,6	1,0	(226)
	1999-2001	36,0	35,0	43,7	8,7	(715)
	2009-2011	36,1	35,3	43,2	7,9	(1 673)
Menn	1989-1991	34,5	33,3	36,8	3,5	(920)
	1999-2001	34,5	32,9	41,8	8,9	(1 304)
	2009-2011	34,3	33,3	41,0	7,7	(1 988)

Kilde: Doktorgradsregisteret og Forskerpersonalregisteret, NIFU.

- Tabellen omfatter doktorgrader avlagt ved norske universiteter og høyskoler.

¹⁾ Omfatter personer som er registrert som stipendiat i én eller flere årganger av NIFUs forskerpersonalregister.

Ser vi på fagområdene, finner vi betydelige forskjeller, se Tabell 16. For det første er doktorgradskandidatenes alder på disputastidspunktet lavest i matematikk-naturvitenskap og teknologi – og høyest i humaniora, samfunnsvitenskap og medisin og helsefag. Dette gjelder både for kandidater som har hatt forskningsstipend og for dem som ikke har hatt det. For det andre har medianalderen for kandidater med stipend gått ned i humaniora, samfunnsvitenskap, matematikk-naturvitenskap og medisin og helse, mens den har økt i teknolog og landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin. For det tredje varierer forskjellen i medianalder mellom kandidater med og uten stipend mellom fagområdene. For doktordisputaser 2009-2011 var forskjellen hele 11 år i humaniora, og den var høy også i samfunnsvitenskap. Utviklingen over tid varierer også mellom fagområdene, men gjennomgående er det slik at forskjellen i medianalder har økt mellom dem som har hatt stipend og dem som ikke har hatt det.

Tabell 16 Medianalder ved disputas for doktorander 1989-1991, 1999-2001 og 2009-2011 med og uten forskningsstipend, etter fagområde.

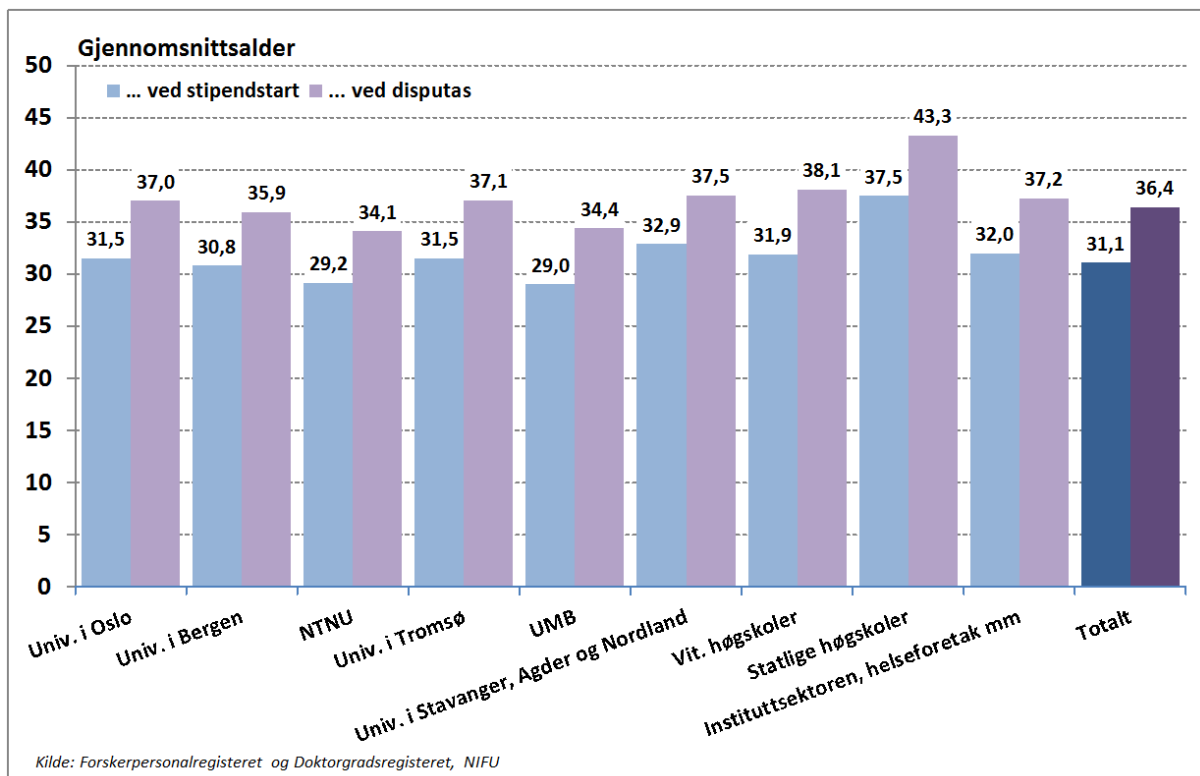
Kjønn	År for disputas	Medianalder ved disputas				(N)
		Alle	Med stipend ¹⁾	Uten stipend	Differanse	
Alle	1989-1991	34,6	33,6	36,6	3,1	(1 146)
	1999-2001	35,0	33,7	42,4	8,7	(2 019)
	2009-2011	35,0	34,0	41,7	7,7	(3 661)
Humaniora	1989-1991	42,3	41,6	44,3	2,6	(78)
	1999-2001	42,7	39,5	48,3	8,8	(203)
	2009-2011	37,6	36,7	48,0	11,3	(309)
Samfunns- vitenskap	1989-1991	39,2	37,0	42,1	5,1	(113)
	1999-2001	39,3	38,2	46,5	8,3	(348)
	2009-2011	38,0	37,0	46,3	9,3	(758)
Matematikk- naturvitenskap	1989-1991	33,0	32,2	34,5	2,2	(296)
	1999-2001	31,5	31,0	34,6	3,6	(542)
	2009-2011	31,3	31,2	34,3	3,1	(899)
Teknologi	1989-1991	30,9	30,6	31,2	0,6	(256)
	1999-2001	30,9	30,7	36,0	5,3	(358)
	2009-2011	31,8	31,5	35,8	4,4	(430)
Medisin og helsefag	1989-1991	38,8	36,3	41,2	4,9	(298)
	1999-2001	40,2	38,6	44,1	5,4	(469)
	2009-2011	38,0	36,7	43,1	6,4	(1 118)
Landbr./fiskeri- fag/vet.med.	1989-1991	34,0	32,1	36,0	3,9	(105)
	1999-2001	35,4	33,1	40,0	6,9	(99)
	2009-2011	35,6	34,4	37,8	3,3	(147)

Kilde: Doktorgradsregisteret og Forskerpersonalregisteret, NIFU.

- Tabellen omfatter doktorgrader avlagt ved norske universiteter og høyskoler.

¹⁾ Omfatter personer som er registrert som stipendiat i én eller flere årganger av NIFUs forskerpersonalregister.

Gjennomsnittsalderen er ulik også når vi ser på stipendiatenes arbeidssted (Figur 10Tabell 12). Ved NTNU og UMB er gjennomsnittsalderen 29 år ved stipendstart, ved de øvrige gamle universitetene 31-32 år. Stipendiatene ved de statlige høyskolene er betydelig eldre ved stipendstart – 37,5 år i gjennomsnitt. Aldersforskjellene ved stipendstart fører til at det blir forskjeller også i disputasalder.

Figur 10 Gjennomsnittsalder ved stipendstart og disputas for doktorander med forskningsstipend som disputerte 2000-2011. Etter arbeidssted ved stipendstart.

2.6 Oppsummering

Hittil har bare en mindre del av stipendiatkullene gjennomført doktorgradsstudiet i løpet av normert tid. Videre har brutto tidsbruk på doktorgradsstudiet holdt seg på omtrent samme nivå for de fleste doktorgradskullene på 2000-tallet men har gått litt ned de siste årene. Gjennomsnittlig brutto tidsbruk utgjør vel 5 år for stipendiater som disputerte i 2011.

Men utviklingen viser at gjennomføringsgraden for stipendiatkullene har økt. Etter 4 år fra stipendstart hadde nærmere 50 prosent av stipendiatkullene fra midten av 2000-tallet avlagt doktorgraden, mot knappe 40 prosent av kullene fra tidlig på 1990-tallet. Etter 6 år hadde vel 20 prosent flere avlagt graden, og etter 8 år ytterligere 8-10 prosent. Deretter avlegges færre og færre doktorgrader, og etter 10 år fra stipendstart finner det sted bare et fåtall disputaser i stipendiatkullet.

Gjennomføringsgraden er høyere blant mannlige enn blant kvinnelige stipendiater i de første årene etter stipendstart, men etter noen år overtar kvinnene med høyere gjennomføringsgrad. De kvinnelige doktorgradskandidatene bruker noe lenger tid enn de mannlige. Det skyldes til dels at de kvinnelige kandidatene har flere og lengre avbrudd i studiet enn de mannlige – bl.a. på grunn av fødsels- og omsorgspermisjon (Thune & Olsen 2009).

Stipendiatene i matematikk-naturvitenskap har høyere gjennomføringsgrad enn stipendiater i de andre fagområdene. Blant fagområdene har stipendiatene i samfunnsvitenskap lavest gjennomføringsgrad.

Etter 8 år hadde 83 prosent av mat.nat.-stipendiatene fra 2002-2003-kullet disputert, mot 68 prosent av de samfunnsvitenskapelige stipendiatene.

På 2000-tallet brukte stipendiatene i matematikk-naturvitenskap og teknologi i gjennomsnitt 1,5 år kortere tid enn stipendiatene i humaniora og samfunnsvitenskap.

I stipendiatkullene på 2000-tallet har stipendiatene ved Universitetet i Bergen en noe høyere gjennomføringsgrad enn de øvrige universitetene. Stipendiatene ved Universitetet i Bergen og ved NTNU brukte i gjennomsnitt om lag et halvt år kortere tid enn stipendiatene ved Universitetet i Oslo og Universitetet i Tromsø. Gjennomføringsgraden er betydelig lavere ved de statlige høgskolene enn ved andre institusjoner.

Stipendiat som ble finansiert fra Forskningsrådet hadde noe høyere gjennomføringsgrad enn stipendiat som ble finansiert over universitets- og høgskolebudsjettene. Det skyldes til dels at en større andel av de sistnevnte var knyttet til humaniora og samfunnsvitenskap. De forskningsrådsfinansierte stipendiatene brukte også noe mindre tid på doktorgradsstudiet enn de universitets- og høgskolefinansierte stipendiatene, noe som delvis kan forklares med en noe lavere pliktarbeidsbyrde.

Gjennomsnittsalderen på disputastidspunktet er 36,4 år for doktorgradskandidater som har hatt stipend og som har avlagt doktorgraden på 2000-tallet. Gjennomsnittsalderen har ligget på dette nivået i hele perioden 2000-2011. Medianalderen ligger noe lavere – omkring 34 år. Disputasalderen varierer noe mellom fagområdene. Doktorander med stipend i teknologi og matematikk-naturvitenskap var gjennomgående yngre (median omkring 31 år) på disputastidspunktet enn doktorander i humaniora, samfunnsvitenskap og medisin og helsefag (medianalder 36-37 år). Kvinnelige stipendiat hadde to år høyere medianalder enn mannlige på disputastidspunktet.

Alder ved disputas er i høy grad et resultat av alder ved stipendstart. Begge deler ligger betydelig høyere for stipendiat ved de statlige høgskolene enn for andre stipendiat.

Doktorgradskandidater som *ikke* hadde hatt stipend var gjennomgående betydelig eldre på disputastidspunktet enn kandidater *med* stipend. Stipendiat ved statlige høgskoler var betydelig eldre enn de øvrige stipendiatene.

De foreliggende data gir ikke mulighet for å skille mellom doktorgradskandidater som har vært knyttet til en forskerskole og kandidater som *ikke* har hatt en slik tilknytning. Vi har følgelig ikke belegg for å si at forskerskoletilknytning har effekt på gjennomføringsgrad og –tid.

3 Hvordan kan forbedringen i gjennomføringsgrad forklares?

En gjennomgang av internasjonal litteratur viser at svært mange faktorer har betydning for gjennomføringsgraden i doktorgradsstudiet. I all hovedsak har denne litteraturen tatt for seg faktorer som kan forklare årsakene til at mange avbryter studiet. I dette kapitlet har vi valgt å snu på denne problemstillingen og vil heller forsøke å forklare hvorfor det i den siste trettiårsperioden har vært så stor økning i andelen av stipendiatene som oppnår doktorgraden. Som tidligere vist er andelen som avbryter doktorgradsstudiet høyest i humaniora og samfunnsvitenskap, men det er også i disse to fagområdene økningen i fullføringsgrad har vært desidert størst. Også en lang rekke undersøkelser fra andre land viser at det er en slående forskjell i gjennomføringsgrad mellom doktorgradskandidater i naturvitenskapelige og teknologiske fag på den ene siden og deres kolleger i humaniora og samfunnsvitenskap på den andre siden (jf. Kyvik og Olsen 2009). Det er derfor viktig å ha med seg et fagområdeperspektiv i drøftingen av årsaker til frafall og økt gjennomføring.

Vi har i dette kapitlet skilt mellom fire hovedtyper av forklaringer på frafall i doktorgradsstudiet; (a) trekk ved forskerutdanningssystemet, (b) trekk ved doktorgradsstudiet, (c) trekk ved doktorgradskandidatene, og (d) den kulturelle og samfunnsmessige konteksten doktorgradskandidatene befinner seg i.

Under hvert av punktene refererer vi først til litteratur fra andre land, deretter diskuterer vi i hvilken grad endringer i de ulike faktorene kan bidra til å forklare økningen i gjennomføringsgrad blant norske doktorgradsstipendiater.

3.1 Forskerutdanningssystemet

En rekke endringer i forskerutdanningssystemet kan tenkes å bidra til å forklare den bedrede gjennomstrømningen. Utenlandske studier har bl.a. vært opptatt av den betydning opptakskrav, finansiering, organisering av studiet og insentivsystemet har for frafall og gjennomføring i doktorgradsutdanningen.

3.1.1 Opptakskrav

I noen land er bachelorgraden det normale kvalifikasjonsnivået for opptak på doktorgradsprogram; i andre land er mastergraden det formelle opptakskravet (Powel & Green 2007). Mastergraden kan være ettårig eller toårig og i det sistnevnte tilfellet kan masteroppgaven utgjøre et betydelig vitenskapelig arbeid. I så fall har kandidatene fått et godt grunnlag for å gjennomføre et doktorgradsstudium, de har fått en mulighet til å teste ut om de har anlegg og interesse for forskning, eller om de heller bør satse på en annen karrierevei. I tillegg fungerer en forskerorientert mastergrad som en viktig utsilingsmekanisme for å lokalisere og rekruttere forskningstalenter. Vi har imidlertid ikke kjennskap til studier som belyse i hvilken grad et gjennomført mastergradsstudium øker sannsynligheten for å fullføre doktorgraden.

I norsk sammenheng kan vi utelukke opptakskrav som forklaringsfaktor. Disse har vært uendret siden 1980. Gjennomført høyere grads studium/mastergrad har vært formelle krav for å få en stipendiatstilling.

3.1.2 Finansiering av doktorgradsutdanning

Det er store forskjeller mellom land og fagområder i finansieringen av doktorgradsstudiet (Powell & Green 2007). Dersom doktorgradsstudiet ikke er fullfinansiert eller lar seg gjennomføre på normert tid i en stipendiatstilling eller tilsvarende, får en del kandidater så store problemer med å finansiere videre studier at de velger å avbryte utdanningen. Særlig i USA, som ikke tilbyr det samme finansieringsgrunnlaget som de nordiske land, er dette et utbredt problem. Doktorgradskandidater i naturvitenskap, medisin og teknologi har generelt sett bedre finansiering i form av stipend enn sine kolleger i humaniora og samfunnsvitenskap, og dette gjenspeiles i ulik gjennomføringsgrad (Nerad 2004). Men også i andre land har det vist seg at manglende fullfinansiering av doktorgradsstudiet, og manglende muligheter til å fullføre avhandlingsarbeidet når stipendtiden utgår, er en vanlig årsak til frafall (Rudd 1985, Wright & Cochrane 2000, Nettles & Millett 2006).

I norsk sammenheng kan vi imidlertid se bort fra finansiering av doktorgradsstudiet som forklaringsfaktor på økt gjennomstrømning. De finansielle vilkårene i en stipendiatstilling har vært uendret i den aktuelle perioden gjennom midlertidig tilsetning for tre eller fire år. Enkelte institusjoner og fakulteter har lagt forholdene til rette for at stipendiater som ikke har fullført avhandlingsarbeidet innen normert tid kan få alternativ finansiering (Thune et al. 2012). Dette kan bl.a. dreie seg om et slutføringsstipend, eller tilsetning i midlertidig stilling som universitets-/høyskolelektor eller oppdragsforsker. Det er imidlertid tvilsomt om en slik praksis har fått større betydning over tid. I hele den perioden vi her ser på har mange stipendiater fått tilbud om alternativ finansiering for å kunne fullføre avhandlingsarbeidet.

3.1.3 Organisering av forskerutdanning

Organiseringen av doktorgradsstudiet i programmer, forskerskoler, o.l. har vært en vanlig forklaring på forbedringer i gjennomføringsgrad blant doktorgradskandidater. Innføringen av mer strukturerte doktorgradsopplegg har derfor vært begrunnet bl.a. med behovet for å redusere frafallet i doktorgradsstudiet. Det har også vist seg at land som har innført strukturerte doktorgradsopplegg har hatt størst suksess når det gjelder å redusere frafall (Sadlak 2004).

I Norge har forskerutdanningen gradvis blitt bedre organisert, men denne utviklingen har gått raskere i enkelte fagområder enn i andre. Innføringen av fagspesifikke doktorgrader og organisert forskeropplæring med obligatoriske forskerkurs var i sin tid omstridt, særlig i humaniora og samfunnsvitenskap. Dr.ing.-graden ble innført i 1974, dr.scient.-graden i 1977, og i løpet av 1980-tallet og begynnelsen av 1990-tallet var nye doktorgrader også innført i samfunnsvitenskap (dr.polit.), humaniora (dr.art.) og andre fagområder. Dr.philos.-graden ble beholdt som et alternativ for dem som ikke gjennomgår en formalisert forskerutdanning.

Innføringen av nye fagspesifikke doktorgrader ble drevet fram innenfor de enkelte fagområdene uten særlig nasjonal samordning. Heller ikke på politisk hold var det noe stort trykk for å endre systemet. Først på midten av 1980-tallet ble forskerutdanning markert som et viktig forskningspolitisk felt (Bringager 1996, Kyvik 2005). I 1988 ble det fremmet forslag om å etablere *forskerakademier*, direkte inspirert av den amerikanske modellen med *graduate schools*. Slike organer ble senere etablert ved alle universitetene i form av forsknings- eller forskerutdanningsutvalg, men de fikk primært en rådgivende rolle innenfor sitt område. Ansvaret for forskerutdanningen ble for en stor del delegert til fakultetene og de enkelte instituttene.

I 1991 påtok Universitetsrådet seg ansvaret for å koordinere forskerutdanningen i Norge. Fra 1993 av utgjorde det nasjonale reglementet *Standardforskrift for doktorgrader* med krav om tilknytning til et

organisert doktorgradsprogram et felles grunnlag for all forskerutdanning i Norge. Likevel hang fagspesifikke tradisjoner igjen både når det gjaldt tilpasninger til det felles reglementet, i praktiseringen av det, i tolkninger av de faglige kravene til en doktorgrad, i holdninger til veiledning og i synet på kursdelens omfang og innretning (Bringager 1996, Kyvik 2005).

På slutten av 1990-tallet ble det stilt spørsmål ved i hvilken grad reformene i doktorgradsutdanningen hadde vært vellykket. Gjennomføringstiden syntes fortsatt lang innenfor mange fag, og det var usikkert hvor mange av stipendiatene som i det hele tatt kom til å fullføre utdanningen. Det neste trinn i reformeringen av doktorgradssystemet ble derfor å utvikle en klarere organisatorisk ramme for utdanningen gjennom en større grad av formalisering av doktorgradsprogrammer og opprettelse av forskerskoler. Et av formålene med disse programmene og skolene var nettopp å forbedre gjennomstrømningen.

Det er imidlertid usikkert i hvilken grad innføringen av forskerskoler i seg selv har hatt betydning for gjennomføringsgraden i doktorgradsutdanningen (Thune et al. 2012). Men institusjonene har over tid gradvis tatt inn over seg at frafallet i doktorgradsutdanningen har vært for høyt, og har innført en rekke tiltak for å forsøke å få en større andel til å fullføre.

3.1.4 Incentivsystemet

Det finnes ikke mange studier som systematisk har forsøkt å dokumentere at ulike former for incentivsystemer (eller sanksjoner) har betydning for gjennomføringsgrad eller gjennomføringstid i doktorgradsutdanningen. Slike incentiver kan være rettet mot kandidatene, mot veilederne, eller mot instituttet som er ansvarlig for doktorgradsstudiet. En tidlige undersøkelse av britisk forskerutdanning peker imidlertid på at ytre press har vært effektivt for å redusere gjennomføringstid og fullføringsgrad (Becher, Henkel & Kogan 1994). Når institutter blir utsatt for økonomiske sanksjoner på grunn av dårlig gjennomstrømning, eller belønnes for forbedringer, øker dette effektiviteten i forskerutdanningen. Dette er senere blitt tydelig demonstrert i Storbritannia, hvor ulike forskningsråd har satt krav til andelen ph.d.-studenter som fullfører innen et visst antall år for å bevilge nye doktorgradsstipend til enkeltinstitusjoner (Humphrey, Marshall & Leonardo 2012).

I Norge har det i løpet av den siste trettiårsperioden skjedd store endringer i incentivstrukturen. Dette går på flere forhold og har vært rettet både mot veileder, institusjonen og doktorgradskandidaten. I 1993 innførte departementet en ordning med økonomisk kompensasjon for antall doktorgradsdisputaser. Denne ordningen har blitt endret flere ganger, og har hatt som formål å premiere veileder. Universitetene har dessuten innført et system med undervisningsregnskap hvor veiledningstid fører til fratrukk for annen undervisningstid. I 2003 ble så antall avlagte doktorgrader en del av det nye finansieringssystemet for universiteter og høyskoler. I tillegg har en rekke fakulteter innført ulike premieringsordninger for doktorgradskandidater som fullfører innen normert tid (Thune et al. 2012).

3.2 Doktorgradsstudiet

I den utenlandske litteraturen er en rekke trekk ved doktorgradsstudiet trukket fram som forklaringsfaktorer på frafall; avhandlingsarbeidet, veiledningen og studie- og forskningsmiljøet. På disse områdene blir fagområdeforskjeller spesielt trukket fram. Vitenskapssosiologiske studier har pekt på at måten forskningsarbeidet er organisert på i de enkelte fagområder og disipliner er fundamentalt forskjellig (jf. for eksempel Becher & Trowler 2001). Disse forskjellene har også betydning for doktorgradsutdanningen, bl.a. med hensyn til veiledningspraksis, samarbeid i

forskergrupper, publisering underveis i doktorgradsløpet i tidsskrifter versus utarbeidelse av en monografi, osv.

3.2.1 Avhandlingsarbeidet

Valg av tema for avhandlingsarbeidet varierer mellom fagområder. I humaniora og samfunnsvitenskap er det vanlig at kandidaten selv velger tema og problemstilling; i naturvitenskap, medisin og teknologi er det i hovedsak veileder som formulerer forskningsproblemet. Dette forholdet kan muligens bidra til å forklare hvorfor gjennomføringsgraden er høyere i de sistnevnte fagområdene. Nye doktorgradskandidater har dårligere forutsetninger enn veiledere for å vurdere om problemstilling og opplegg for avhandlingsarbeidet lar seg gjennomføre. Men selv i de tilfeller hvor problemstillingen er formulert av en erfaren veileder, kan arbeidet være mer komplisert enn ventet, eller ikke føre til publiserbare resultater (Rudd 1985, Becher, Henkel & Kogan 1994, Golde 2005).

En rekke studier peker dessuten på at mange kandidater bruker lengre tid på avhandlingsarbeidet enn planlagt. Dette har igjen en rekke ulike årsaker (Becher, Henkel & Kogan 1994, Enders & Bornmann 2001). For det første undervurderer kandidatene ofte hvilken arbeidsinnsats som skal til for å ferdigstille en doktorgradsavhandling. For det andre oppstår det gjerne uforutsette problemer i datainnsamlingen, med å gjennomføre eksperimenter eller med kvaliteten på datamaterialet. I verste fall må kandidaten skifte tema for avhandlingen. For det tredje har en del kandidater ikke god nok trening i å uttrykke seg skriftlig, og selve skrivearbeidet går for sakte framover. Slike forhold vil kunne skape problemer med å ferdigstille avhandlingen innen normert tid, og enkelte kandidater vil få problemer med å finansiere en forlengelse av studietiden. Det er også indikasjoner på at de som tar sikte på å skrive en monografi bruker lengre tid enn dem som lager artikkelbaserte avhandlinger (Larivière 2012). I tillegg er det pekt på at forskningsprosessen ofte tar lengre tid i humaniora og samfunnsvitenskap enn i de andre fagområdene (Becher, Henkel & Kogan 1994, Parry 2007).

Det foreligger ingen gode studier av frafallsproblematikk i Norge. I forbindelse med evalueringen av norsk forskerutdanning i 2002 ble dette temaet forsøkt belyst, men bare 37 forhenværende doktorgradskandidater besvarte spørsmålet om hva som var årsaken til at de avbrøt studiet. Det synes å være en rekke ulike årsaker til frafall i doktorgradsutdanningen. Den viktigste enkeltårsaken var 'problemer med doktorgradsavhandlingen', som ble oppgitt av hver fjerde respondent.

En annen undersøkelse har kartlagt årsakene til at doktorgradsperioden går ut over normert tid. Stipendiatene forklarte bl.a. dette med at arbeidet med avhandlingen tok lengre tid enn forutsatt, og at forskningsprosjektet måtte omdefineres underveis (Thune & Olsen 2009).

I vår sammenheng kan vi stille spørsmål ved om avhandlingsarbeidet er blitt mindre krevende i løpet av den siste trettiårsperioden, og om dette i så fall kan bidra til å forklare redusert frafall og kortere tidsbruk.

Har kravene til avhandlingen endret seg over tid? Ja, omfanget av avhandlingen ble redusert med overgangen fra dr.philos.-graden til fagspesifikke doktorgrader. I hovedsak skjedde denne endringen før 1980 i teknologi og naturvitenskap med innføringen av dr.ing.- og dr.scient.-gradene. I samfunnsvitenskap ble de nye fagspesifikke doktorgradene innført på 1980-tallet og i humaniora på begynnelsen av 1990-tallet. Ved innføringen av de fagspesifikke doktorgradene ble utdanningsdelen opprioritert og avhandlingsdelen nedjustert. Kursundervisning av et halvt til ett års omfang ble obligatorisk, avhengig av grad og institusjon. Den reelle tiden som kunne brukes på avhandlingen, ble dermed redusert fra tre til ned mot to år i enkelte fag. Selv om kravet til omfanget av avhandlingen ble nedjustert, ble den disponible tiden til arbeidet med avhandlingen tilsvarende redusert på grunn av

den obligatoriske kursdelen. Dette resulterte bl.a. i at minimumskravet til antallet artikler som skal inngå i en avhandling i naturvitenskap og medisin ble redusert fra ca. 6 til ca. 4.

I forbindelse med evalueringen av norsk forskerutdanning i 2002 ble det innhentet informasjon fra fakultetene om hvor mange artikler de artikkelbaserte avhandlingene som nylig var bedømt besto av (Norges forskningsråd 2002). Det vanligst forekommende antall var 5, men variasjonen var stor. Ifølge evalueringen hadde det normerte antallet artikler for nye avhandlinger blitt ytterligere nedjustert. I medisin og naturvitenskap var normen 4 artikler, men også 3 ble akseptert når disse hver for seg utgjorde vesentlige faglige bidrag. I samfunnsvitenskap syntes det anbefalte antallet artikler å variere mellom 4 og 6.

Etter innføringen av ph.d.-graden synes normen for minimum antall artikler i de aller fleste fag å ha blitt redusert til 3, eventuelt 4-5 avhengig av hvor mange artikler som har flere forfattere. Det er imidlertid stor variasjon i disse normene mellom doktorgradsprogrammer. I en rekke programmer er dessuten kravet til omfanget av det sammenbindende essayet i de artikkelbaserte avhandlingene blitt nedjustert (Thune et al. 2012).

Samlet sett har disse endringene antakeligvis hatt større innvirkning på gjennomføringsgraden i samfunnsvitenskap og humaniora enn i teknologi, naturvitenskap og medisin, hvor nedjusteringen av omfanget av avhandlingen ble iverksatt på et tidligere tidspunkt.

I tillegg er det blitt mer vanlig med artikkelbaserte avhandlinger, særlig i samfunnsvitenskapene, og denne endringen kan i seg selv ha bidratt til å forklare den sterke økningen i gjennomføringsgrad i dette fagområdet.

3.2.2 Veiledning

I mange undersøkelser går manglende eller utilstrekkelig veiledning igjen som en viktig årsak til frafall. Veiledningen kan ha vært for ustrukturert, for sjelden eller lide under manglende spesialkompetanse hos veileder. Problemet knytter seg både til avgrensning av problemstilling for avhandlingsarbeidet og til løpende veiledning i dette arbeidet. I tillegg kan forholdet mellom veileder og kandidat utvikle seg i negativ retning på grunn av dårlig personkjemi (se for eksempel Rudd 1985, Becher, Henkel & Kogan 1994, Lovitts 2001). En dansk undersøkelse viser at i humaniora, samfunnsvitenskap og medisin er mangelfull veiledning den viktigste årsaken til frafall i utdanningen, og dette er også en viktig årsak i naturvitenskap og teknologi (Epinion Capacent 2007). I den sistnevnte undersøkelsen skilles det bl.a. mellom kvaliteten på veiledningen, kontakten med veileder, betydningen av faste prosedyrer i veiledningsforløpet, og viktigheten av å avstemme forventningene til avhandlingsarbeidet blant veiledere og kandidater. Det er også indikasjoner på at kandidater som bare har en veileder har dårligere gjennomføring enn de som har to eller flere veiledere (Humphrey, Marshall & Leonardo 2012).

I Norge har veiledningen av doktorgradskandidater fått gjentatt oppmerksomhet i hele perioden. Vi vet også fra tidligere studier at god veiledning øker sannsynligheten for å oppnå en doktorgrad (Tvede 1991). I forbindelse med innføringen av det nasjonale doktorgradsreglementet i 1993 ble det etablert et system med gjensidige plikter og rettigheter for veiledere og doktorgradskandidater. Ved mange fakulteter er det gjennomført kurs for veiledere, og det er utarbeidet retningslinjer og gode råd for å styrke veiledningen (Thune et al. 2012).

Har så veiledningen blitt bedre? De undersøkelser som har vært foretatt i den siste trettiårsperioden gir ikke sammenlignbare resultater, men tyder likevel på at det går riktig vei. En undersøkelse blant stipendiatene på begynnelsen av 1980-tallet viste at selv om bare et mindretall (10-15 %) var

misfornøyd med omfang og utbytte av veiledningen (Kyvik & Voje 1984), oppga under 40 prosent at de var meget godt fornøyde. Det var bare mindre forskjeller mellom fagområdene. I en undersøkelse foretatt 20 år senere oppga over halvparten at de alt i alt fikk den veiledningen de hadde behov for, en tredjedel at de fikk litt mindre enn nødvendig, og en tiendedel at de fikk betydelig mindre veiledning enn de mente å ha behov for (Kyvik & Tvede 2001). En undersøkelse i 2008 blant doktorgradskandidater som var medlemmer av Forskerforbundet viste at tre fjerdedeler var fornøyde med veiledningen (Thune & Olsen 2009). Majoriteten av dagens doktorgradskandidater har dessuten to (eller flere) veiledere (Thune et al. 2012).

3.2.3 Studie- og forskningsmiljøet

Flere undersøkelser viser at ulike trekk ved studie- og forskningsmiljøet kan bidra til å forklare avbrutt utdanning. Av de faktorer som går igjen kan nevnes mangelfull integrasjon i det faglige og sosiale miljøet ved instituttet og liten kontakt med andre doktorgradskandidater (Lovitts 2001, Becher, Henkel & Kogan 1994, Golde 2005, Epinion Capacent 2007). Kandidater som gjennomfører feltarbeid eller forskning utenfor instituttet befinner seg i en tilstand av 'strukturell isolasjon' og kan være særlig utsatt for å avbryte studiet (Golde 2005). Motsatt kan deltakelse i en forskergruppe, og ikke minst samarbeid med veileder og andre forskere om skriving av artikler, føre til høyere gjennomføringsgrad (Seagram, Gould & Pyke 1998, Larivière 2012).

Også i Norge er mangelfull faglig integrering et forhold som kan bidra til å forklare det historisk sett relativt store frafallet i humaniora og samfunnsvitenskap. En undersøkelse viser at stipendiater i matematisk-naturvitenskapelige og medisinske fag er bedre integrert i forskningsmiljøet enn spesielt stipendiater i humaniora (Thune & Olsen 2009). Dette skyldes i vesentlig grad at stipendiater i disse fagområdene i større grad er medlemmer av forskergrupper. I tillegg er det velkjent at veiledere i naturvitenskap, teknologi og medisin langt oftere enn sine kolleger i humaniora og samfunnsvitenskap oppfatter veiledningen av doktorgradskandidatene som nyttig og verdifull for egen forskning, og at veiledningsrelasjonen gir grunnlag for vitenskapelig samforfatterskap (Kyvik & Smeby 1994). I de førstnevnte fagområdene oppgir om lag 60 prosent av veilederne at doktorgradsveiledning i høy grad har karakter av egen forskning. I humaniora og samfunnsvitenskap er denne andelen 15-20 prosent (Kyvik & Tvede 2001).

Det er imidlertid mye som tyder på at doktorgradsstipendiater generelt sett, og i særlig grad i humaniora og samfunnsvitenskap er blitt bedre integrert i fagmiljøet enn tidligere (jf. Thune et al. 2012).

3.3 Doktorgradskandidatene

En rekke trekk ved doktorgradskandidatene har i utenlandske studier vist seg å ha betydning for frafall og gjennomføring i doktorgradsutdanningen; kandidatenes bakgrunnskunnskaper, deres evner og/eller interesse for forskning, personlige forhold som ikke er relatert til doktorgradsstudiet, og demografiske forhold som sosial bakgrunn, kjønn, alder og nasjonalitet.

3.3.1 Bakgrunnskunnskaper

Flere undersøkelser peker på at mange kandidater har et for lavt kunnskaps- og ferdighetsnivå på felter som er nødvendige for å gjennomføre doktorgradstudiet, for eksempel i matematikk og forskningsmetode (Rudd 1985, Golde 2005). Dette forholdet kan imidlertid være mer relevant i land hvor opptaket til doktorgradsstudiet foregår på basis av en bachelorgrad og ikke en mastergrad.

I norsk sammenheng kan det diskuteres om det har vært endringer i doktorgradskandidatenes bakgrunnskunnskaper før oppstart på studiet. Antall studieår fram til lavere grads og høyere grads eksamen har i noen fag økt (siviløkonom, sivilingeniør); i andre fag blitt redusert (humaniora, samfunnsvitenskap, naturvitenskap). Data om gjennomføringsgrad tyder imidlertid ikke på at endringen i disse fagområdene har gått ut over doktorgradskandidatenes bakgrunnskunnskaper i en slik utstrekning at det har ført til større frafall.

3.3.2 Evner og/eller interesse for forskning

Flere undersøkelser tyder på at en del kandidater blir tatt opp på doktorgradsprogram uten en nøye nok vurdering av deres intellektuelle forutsetninger for å gjennomføre studiet. Det er større sannsynlighet for at kandidater med gode enn med middels karakterer i bachelorstudiet fullfører studiet (Wright & Cochrane 2000, Visser, Luwel & Moed 2007). Det er likevel ikke slik at kandidater med gode karakterer nødvendigvis egner seg til forskning. Dette vil først vise seg etter at arbeidet med avhandlingen har pågått en god stund (Rudd 1985, Lovitts 2001). Det samme gjelder interessen for doktorgradsstudiet og evnen til å tåle motgang og skuffelser i forskningsprosessen (Rudd 1985, Golde 2005). Mange doktorgradskandidater blir først klar over at de mangler forutsetninger og interesse for en karriere som forsker i løpet av studiet. Noen av disse velger å fullføre studiet før de søker seg til andre yrker; andre velger å slutte. En tidligere dansk undersøkelse viser at manglende lyst til å fortsette med doktorgradsstudiet, at tilværelsen som forsker er for ensom og isolert, og at overgang til mer attraktivt arbeid var de tre viktigste årsakene til frafall (Forskerakademiet 1999).

Vi har ikke data som kan belyse om evner og interesse for å drive forskning har endret seg i stipendiatgruppen i den perioden vi her undersøker. Andelen av et studentkull som blir opptatt på doktorgradsprogram har økt; et forhold som kan tenkes å føre til at også studenter uten et klart talent for forskning har fått en stipendiatstilling. Men en slik utvikling kan ikke bidra til å forklare hvorfor stadig flere har fullført doktorgradsstudiet. Det er i mange fag stor konkurranse om disse stillingene, noe som tyder på at interessen for en karriere innen forskning er stor, men her er det store fagforskjeller (Thune et al. 2012).

3.3.3 Personlige forhold som ikke er relatert til doktorgradsstudiet

En intervjuundersøkelse blant britiske doktorgradsstudenter som ikke fullførte studiet viser at dette også kan skyldes utenforliggende årsaker; slik som sykdom, personlighetstrekk, ekteskap og skilsmisse (Rudd 1985). Lignende årsaker blir trukket fram i en dansk undersøkelse (Epinion Capacent 2007).

I Norge har vi ikke gode data som kan belyse denne problemstillingen. Det er imidlertid liten grunn til å anta at endringer i personlige forhold kan bidra til å forklare den bedrede gjennomstrømningen i doktorgradsstudiet.

3.3.4 Demografiske trekk ved kandidatene

Tidligere studier viser at sosial bakgrunn, kjønn, alder og nasjonalitet påvirker gjennomføringsgraden. Sannsynligheten for å gjennomføre studiet øker dersom kandidaten kommer fra en familie med høy sosial status, er mann, ung og utenlandsk statsborger (Rudd 1985, Seagram, Gould & Pyke 1998, Wright & Cochrane 2000, HEFCE 2007, Högskoleverket 2009).

Dette gjelder i en viss utstrekning også i Norge. Evalueringen av norsk forskerutdanning i 2002 pekte spesielt på at doktorgradskandidatene gjennomgående var for gamle når de begynte studiet, et

forhold som i seg selv kunne føre til forlengelse av studietiden og frafall på grunn av familieforpliktelser.

Bortsett fra gjennomsnittsalderen på kandidatene, som har vært uendret, har den demografiske sammensetningen av doktorgradsstipendiater endret seg mye i løpet av den siste trettiårsperioden. Andelen kvinner har økt fra 10 prosent i 1980 til 46 prosent i 2011, og andelen stipendiater med utenlandsk statsborgerskap har økt fra 5 prosent i 1985 til 33 prosent i 2011. Hva betyr disse endringene for frafall og gjennomføring?

Den økte kvinneandelen har ikke hatt noen betydning for gjennomføringsgraden. Kvinner og menn fullfører doktorgradsstudiet i like stor grad, men kvinner bruker et til to år lengre tid i gjennomsnitt.

Derimot kan det tenkes at den sterke veksten i stipendiater med utenlandsk statsborgerskap kan ha bidratt til økningen i gjennomføringsgrad, dersom vi legger tallmateriale fra Sverige, Storbritannia og USA til grunn. Vi har imidlertid ikke tilgang på tilsvarende data i Norge, og kan derfor ikke si noe om dette er tilfelle også her i landet.

3.4 Den kulturelle og samfunnsmessige konteksten

Også kulturelle og samfunnsmessige forhold har vært trukket fram i utenlandske studier som forklaringsfaktorer på frafall. Det gjelder bl.a. lønns- og karrieremuligheter utenfor forskningssystemet og normer og forventninger til å gjennomføre et påbegynt doktorgradsstudium.

3.4.1 Lønns- og karrieremuligheter i og utenfor forskningssystemet

En del kandidater avbryter doktorgradsstudiet fordi de får attraktive tilbud om arbeid utenfor forskningssystemet. Dette har dels økonomiske grunner; framtidige inntektsmuligheter kan være langt bedre enn det en forskerkarriere vil kunne innbringe. Men dette kan også skyldes at annet arbeid vurderes som mer interessant, og at mulighetene for å gjøre karriere fortøner seg som bedre (Epinion Capacent 2007). I tillegg er det en del kandidater som vurderer at mulighetene for å få arbeid som forsker er små, og at det derfor er like greit å gå over i annet arbeid før avhandlingsarbeidet er ferdigstilt (Golde 2005).

Kan endringer i lønns- og karrieremulighetene i Norge de siste tretti årene bidra til å forklare det reduserte frafallet i doktorgradsstudiet? Dette vet vi ikke noe sikkert om, men det har skjedd flere endringer i karrieresystemet i universitets- og høgskolesektoren som med stor grad av sannsynlighet har virket motiverende for stipendiater til å oppnå en doktorgrad. Her vil vi spesielt trekke fram endringene i stillingsstrukturen i 1995, som de facto førte til et krav om doktorgrad for å få fast stilling som førsteamanuensis i universitetssektoren. For det andre ga innføringen av ordningen med opprykk til professor på grunnlag av kompetanse i 1993 gode karrieremuligheter for yngre forskere. Det ble skapt forventninger blant doktorgradskandidatene om at opprykk til professor ville være mulig dersom man ble fast tilsatt i en førsteamanuensisstilling (Kyvik, Olsen & Hovdhaugen 2003). For det tredje har utbyggingen av postdoktorordningen ført til gode muligheter for personer med doktorgrad til å kvalifisere seg til professorkompetanse. I tillegg har karrieresystemet vært under endring i instituttsektoren, med økte krav til doktorgrad som inngangsbillett for fast tilsetting.

3.4.2 Normer og forventninger

Et siste moment, som ikke minst er viktig å ta med, er at frafall og gjennomføring er påvirket av kulturelle normer og forventninger til kandidatene fra universitetet, forskningsmiljøet, veiledere og

foreldre. Slike normer og forventninger vil variere mellom land og over tid, og påvirke den enkeltes motivasjon for å fullføre studiet (Blume 1995).

Endringer i sosiale og kulturelle normer for studieatferd og endringer i forventninger til doktorgradskandidatene er antakeligvis en viktig del av forklaringen på den økte gjennomstrømningen i doktorgradsstudiet. En undersøkelse på begynnelsen 1980-tallet viste at bare 42 prosent av universitetsstipendiatene og 35 prosent av forskningsrådsstipendiatene hadde ubetingete planer om å ta doktorgraden. Ytterligere 40 prosent svarte at de sannsynligvis kom til å avlegge graden (Kyvik & Voje 1984). Andelen av stipendiatene som hadde ubetingete planer var svært mye høyere i medisin og naturvitenskap enn i humaniora og samfunnsvitenskap. Disse tallene samvarierer sterkt med andelen av stipendiatkullene fra begynnelsen av 1980-tallet som faktisk avla en doktorgrad. Vi har ingen tilsvarende eller sammenlignbare tall for disse holdningene på 1990-tallet eller etter årtusenskiftet, men det er god grunn til å anta at stipendiatenes egne forventninger til å fullføre studiet med doktorgrad er gjennomgående høyere i dag enn for tretti år siden.

3.5 Oppsummering

Det har skjedd store endringer i norsk forskerutdanning i løpet av de siste tretti årene. Doktorgraden har gradvis fått en større betydning som sertifisering av formelle forskerkvalifikasjoner. Det har foregått en institusjonalisering av utdanningen gjennom formalisering av reglementer, etablering av forskningsprogrammer og forskerskoler, innføring av kurs, etc. Antall doktorgradskandidater og antall avlagte doktorgrader har økt betydelig, og det har vært en markert vekst i antall kvinner og utenlandske statsborgere.

Som vist i gjennomgangen av utenlandsk litteratur og norske data må en lang rekke faktorer trekkes inn for å gi en tilfredsstillende forklaring på den store økningen i andelen stipendiat som fullfører doktorgradsstudiet. Noen av de mest aktuelle årsakene er trolig kravet om doktorgrad for å få fast stilling som førsteamanuensis i universitets- og høgskolesektoren, et økende krav om doktorgrad for å bli tilsatt i instituttsektoren, insentivsystemet i universitetssektoren knyttet til produksjon av doktorgrader, formalisering av regelverket for å bedre gjennomføringsgraden i doktorgradsstudiet, økende forventninger om bedre veiledning, økt fokus på gjennomføring ved institusjonene, og den gradvise innføringen av artikkelbaserte avhandlinger (spesielt i samfunnsvitenskapene). I tillegg er kravene til omfanget av avhandlingen blitt gradvis nedjustert.

På begynnelsen av 1980-tallet var det store forskjeller i gjennomføringsgrad mellom naturvitenskap, medisin og teknologi på den ene siden, og humaniora og samfunnsvitenskap på den andre siden. Disse forskjellene er betydelig redusert over tid, og årsaken til dette er sammensatt. En viktig forklaring er den standardisering av doktorgradsutdanningen på tvers av fag som gradvis har funnet sted, og som har gjort utdanningen i humaniora og samfunnsvitenskap mer lik utdanningen i de andre fagområdene. En annen forklaring er et skifte i normer og forventninger til utdanningen, spesielt i de humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag, både fra institusjonens, veiledernes og stipendiatenes side.

4 Konklusjon

I det følgende skal vi gi en kort oppsummering av hovedfunn og drøfte noen resultater.

Andelen som gjennomfører doktorgradsstudiet har økt

I løpet av perioden 1981-2010 har andelen av doktorgradsstipendiatene som avlegger doktorgraden i løpet av 8 år økt markert; fra 42 prosent av de nye stipendiatene i 1980-1981 til 76 prosent av stipendiatkullet fra 2002-2003. Tallmaterialet viser at denne trenden fortsetter og at anslagsvis 80 prosent av senere stipendiatkull sannsynligvis vil fullføre studiet.

Gjennomføringstiden har blitt litt kortere

Gjennomføringstiden har holdt seg på samme nivå på mesteparten av 2000-tallet. For stipendiater som avla doktorgraden i denne perioden lå gjennomsnittlig brutto tidsbruk fra stipendstart til disputas lenge på om lag 5,5 år. I de siste doktorgradskullene har tidsbruken gått litt ned, i 2011-kullet til 5,1 år.

Fortsatt høy gjennomsnittsalder for nye doktorer

Stipendiater som disputerte i 2011 var i gjennomsnitt 36,4 år, og gjennomsnittsalderen har ikke gått ned i løpet av de siste ti årene. Det er imidlertid store forskjeller mellom fagområdene. Stipendiatene i samfunnsvitenskap er 5-6 år eldre enn stipendiatene i teknologi når de disputerer

Små kjønnsforskjeller

Mannlige stipendiater fullfører studiet på kortere tid enn sine kvinnelige kolleger, men etter 8 år har like mange kvinner som menn i 2002-2003-kullet avlagt doktorgraden.

Matematikk-naturvitenskap har høyest gjennomføringsgrad

Stipendiatene i matematikk-naturvitenskap har høyere gjennomføringsgrad enn stipendiater i de andre fagområdene. Samfunnsvitenskap er det fagområdet som har lavest gjennomføringsgrad. Også i humaniora har gjennomføringsgraden vært relativt lav, men tendensen er at den øker. Teknologi er det eneste fagområdet med synkende gjennomføringsgrad.

Universitetet i Bergen har best gjennomstrømning i doktorgradsstudiet

Stipendiater ved Universitetet i Bergen fullfører doktorgradsstudiet i større grad og i raskere takt enn stipendiater ved de andre lærestedene. Én mulig forklaring kan være bedre institusjonelle strategier og virkemidler for å påvirke tidsbruken. En annen mulig forklaring kan være at det i mindre grad enn i de andre universitetsbyene finnes et alternativt og attraktivt arbeidsmarked lokalt, som kan føre til at stipendiatene avbryter studiet.

Statlige høgskoler har dårligst gjennomføringsgrad

I stipendiatkullene 2002-2003 hadde stipendiater med arbeidsplass ved de statlige høgskolene lavere gjennomføringsgrad enn andre stipendiater. Både etter 6 og 8 år hadde ca. 30 prosentpoeng flere stipendiater med arbeidsplass ved Universitetet i Bergen disputert enn stipendiater med arbeidsplass ved de statlige høgskolene. Stipendiatene ved høgskolene var dessuten betydelig eldre enn gjennomsnittet ved disputas, noe som har sammenheng med at de var betydelig eldre også ved stipendstart.

Forskningsrådsstipendiater har høyest gjennomføringsgrad

Stipendiater som ble finansiert av Forskningsrådet hadde en noe høyere gjennomføringsgrad enn stipendiater som ble finansiert over universitets- og høyskolebudsjettene. Det kan delvis forklares med at en større andel av de sistnevnte var knyttet til humaniora og samfunnsvitenskap. De forskningsrådsfinansierte stipendiatene brukte også noe mindre tid på doktorgradsstudiet enn de universitets- og høyskolefinansierte stipendiatene. Dette skyldes i hovedsak lavere plikt arbeidsdel.

Hvor realistisk er regjeringens måltall for gjennomstrømningen?

I den siste forskningsmeldingen (St.meld. nr. 30, 2008-2009) forutsetter regjeringen at gjennomstrømningen i forskerutdanningen øker betydelig. Meldingen setter måltall for andelen stipendiater i de enkelte fagområdene som avlegger doktorgraden innen seks år etter påbegynt utdanning. I meldingen heter det videre at for å lykkes med ambisjonen vil regjeringen be institusjonene om å iverksette tiltak for å få ned gjennomføringstiden i doktorgradsutdanningen.

Regjeringens måltall stiller betydelig høyere krav til effektiviteten i forskerutdanningen enn det som er tilfelle i dag, jf. Tabell 17, særlig i samfunnsvitenskap og teknologi. Måltallsprosenten er imidlertid nådd etter 8 år for 2002/2003-kullet i humaniora, matematikk/naturvitenskap, medisin og helse, og landbruks-/fiskerifag og veterinærmedisin. Med grunnlag i de gjennomstrømningsdata som foreligger for senere kull er det lite som tyder på at regjeringens måltall for ønsket effektivitet vil bli oppnådd på kort sikt.

Tabell 17 Regjeringens måltall for brutto gjennomføringstid blant stipendiater innen 6 år, og prosentandel stipendiater i 2002-2003-kullet som disputerte innen 6 og 8 år.

Fagområde	Måltall - innen 6 år	Disputert - innen 6 år	Disputert - innen 8 år
Humaniora	75 %	67 %	76 %
Samfunnsvitenskap	75 %	57 %	67 %
Matematikk-naturvitenskap	85 %	81 %	84 %
Teknologi	85 %	63 %	71 %
Medisin og helsefag	80 %	66 %	82 %
Landbruks-/fiskerifag og veterinærmedisin	80 %	73 %	78 %

Hvorfor er gjennomføringsgraden blant stipendiater med arbeidsplass ved statlige høyskoler og enkelte nye universiteter lavere enn ved de etablerte universitetene?

Den lave gjennomføringsgraden blant stipendiater med arbeidsplass ved nåværende og tidligere statlige høyskoler kan skyldes flere forhold. For det første er sannsynligvis en relativt stor andel av disse stipendiatene høyskoletilsatte som ønsker å ta doktorgraden som et ledd i kvalifiseringen til førsteamanuensis- og professorstilling. De er relativt gamle når de starter på doktorgraden, og kan ha dårligere faglige forutsetninger for å gjennomføre studiet enn sine yngre kolleger som kommer faglig oppdatert direkte fra et masterstudium. For det andre vil stipendiater som har permisjon fra sin faglige stilling ved en høyskole ha færre incentiver for å fullføre doktorgradsstudiet enn stipendiater som er avhengige av en doktorgrad for å få fast stilling som forsker. For det tredje har stipendiatene i høyskolesektoren i mindre grad enn sine kolleger ved de tradisjonelle universitetene oppholdt seg i et sterkt forskningsmiljø med høy prestasjonsorientering og mange faglige kolleger.

Litteratur

Becher, T., M. Henkel & M. Kogan (1994). *Graduate education in Britain*. London: Jessica Kingsley Publishers.

Bleiklie, I., R. Høstaker & A. Vabø (2000). *Policy and practice in higher education. Reforming Norwegian universities*. London: Jessica Kingsley.

Blume, S. (1995). Problems and prospects of research training in the 1990's. In *Research Training: Present and Future* (s. 9-38). Paris: OECD.

Blume, S. & O. Amsterdamska (1987). *Post-Graduate Education in the 1980s*. Paris: OECD.

Bowen, W.G. & N.L. Rudenstine (1992). *In Pursuit of the PhD*. Princeton: Princeton University Press.

Bringager, O.K. (1996). *Utviklingen av den organiserte forskerutdanningen i Norge*. Det norske universitetsråd. Rapport nr. 1/96.

Enders, J. & L. Bornmann (2001). *Karriere mit Dokortitel? Ausbildung, Berufsverlauf und Berufserfolg von Promovierten*. Frankfurt: Campus Verlag.

Epinion Capacent (2007). *Undersøgelse af årsager til frafald blandt Ph.D.-studerende*. København: Epinion Capacent.

Forskerakademiet (1999). *Årsager til frafald blandt ph.d.-studerende*. Århus: Forskerakademiet.

Golde, C. M. (2000). Should I stay or should I go? Student descriptions of the doctoral attrition process. *The Review of Higher Education*, 23, 199-227.

Golde, C.M. (2005). The role of the department and discipline in doctoral student attrition: Lessons from four departments. *The Journal of Higher Education*, 76, 669-700.

HEFCE (2007). *PhD research degrees: update. Entry and completion*. Higher Education Funding Council for England.

Humphrey, R., N. Marshall & L. Leonardo (2012). The impact of research training and research codes of practice on submission of doctoral degrees: An exploratory cohort study. *Higher Education Quarterly*, 66, 47-64.

Högskoleverket (2009). *Utländska doktorander i svensk forskarutbildning*. Rapport 2009:14 R. Stockholm: Högskoleverket.

Kim, L. (2000). *Svensk forskarutbildning i internationell belysning*. Stockholm: Kungl. Vetenskapsakademien.

Kyvik, S. (2005). Forskerutdanning. I M. Gulbrandsen & J.C. Smeby (red.), *Forskning ved universitetene. Rammebetingelser, relevans og resultater* (s. 64-84). Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.

Kyvik, S. og K. Voje (1984). *Rekruttering til forskning*. NAVFs utredningsinstitutt. Rapport 1984:3.

Kyvik, S., B. Karseth, J.A. Remme & S. Blume (1999): International mobility among Nordic doctoral students. *Higher Education*, 38, 397-400.

Kyvik, S. & O. Tvede (2001). Veiledning av doktorgradsstudenter. *Forskningspolitikk* 4/2001.

Kyvik, S., T.B. Olsen & E. Hovdhaugen (2003). *Opprykk til professor. Kompetanse eller konkurranse?* NIFU. Rapport 4/2003.

Kyvik, S. & T.B. Olsen (2009). *Gjennomstrømning i doktorgradsutdanningen*. NIFU STEP. Rapport 40/2009.

Kyvik, S. & T.B. Olsen (2012). The relevance of doctoral training in different labour markets. *Journal of Education and Work*, 25, 205-224.

Kyvik, S. J.C. Smeby (1994). Teaching and research. The relationship between the supervision of graduate students and faculty research performance. *Higher Education*, 28, 227-239.

- Kyvik, S. & O. Tvede (1998). The doctorate in the Nordic countries. *Comparative Education*, 34, 9-25.
- Larivière, V. (2012). On the shoulders of students? The contribution of PhD students to the advancement of knowledge. *Scientometrics*, 90, 463-481.
- Lovitts, B.E. (2001). *Leaving the Ivory Tower: The Causes and Consequences of Departure from Doctoral Study*. Lanham: Rowman and Littlefield.
- Nettles, M.T. & Millett, C.M. (2006). *Three Magic Letters: Getting to PhD*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press.
- Norges forskningsråd (2002). *Evaluering av norsk forskerutdanning*. Norges forskningsråd.
- Parry, S. (2007). *Disciplines and doctorates*. Dordrecht: Springer.
- Picciano, J., E. Rudd, E. Morrison, & M. Nerad (2008). *Does time-to-degree matter? CIRGE Spotlight on Doctoral Education # 3*. Seattle: Center for Innovation and Research in Graduate Education, University of Washington.
- Powell, S. & H. Green (eds.) (2007). *The Doctorate Worldwide*. London: SRHE & Open University Press.
- Rudd, E. (1985). *A New Look at Postgraduate Failure*. Guildford: Society for Research into Higher Education & NFER-NELSON.
- Sadlak, J. (ed.) (2004). *Doctoral Studies and Qualifications in Europe and the United States: Status and Prospects*. Bucharest: UNESCO – CEPES.
- Seagram, B.C., J. Gould & S.W. Pyke (1998). An investigation of gender and other variables on time to completion of doctoral degrees. *Research in Higher Education*, 39, 319-335.
- Sheridan, P.M. & S.W. Pyke (1994). Predictors of time to completion of graduate degrees. *Canadian Journal of Higher Education*, 24, 68-88.
- Skoie, H. og M. Scobie (1970). *Stipendiaten – Karrieremønster og arbeidsforhold*. NAVFs utredningsinstitut. Rapport 1970:3.
- Thune, T. og T.B. Olsen (2009). *Stipendiaters arbeidsvilkår og karriereforventninger. En undersøkelse av Forskerforbundets stipendiatmedlemmer*. NIFU STEP. Rapport 38/2009.
- Thune, T., S. Kyvik, S. Sörlin, T.B. Olsen, A. Vabø & C. Tømte (2012). *PhD Education in a Knowledge Society. An Evaluation of PhD Education in Norway*. NIFU. Report 25/2012.
- Tvede, O. (1990). *Nærlys på forskerrekutteringen: opplæring, aktivitet og forskningsforhold*. NAVFs utredningsinstitut. Rapport 1/90.
- Tvede, O. (1991). De nye doktorgradene – fungerer de? I H. Skoie og P.O. Aamodt (red.), *Søkelys på høyere utdanning i Norge. En del utviklingstrekk med vekt på 1980-tallet*. NAVFs utredningsinstitut. Rapport 3/91.
- Tvede, O. (2002). *Doktorgradsstudenter og gjennomstrømning i norsk forskerutdanning*. Oslo: NIFU. Skriftserie nr. 3/2002.
- Tvede, O., O.J. Skodvin og B. Sarpebakken (1997). *Stipendiater og doktorgradsgjennomføring i en overgangstid*. NIFU. Rapport 15/97.
- Visser, M.S., M. Luwel & H.F. Moed (2007). The attainment of doctoral degrees at Flemish universities: a survival analysis. *Higher Education*, 54, 741-757.
- Vuolanto, P., H.M. Pasanen and H. Aittola (2006). Employment of PhDs in Finland. Prospects and expectations of doctoral students. *VEST*, 19, 31-56.
- Wright, T. & R. Cochrane (2000). Factors influencing successful submission of PhD theses. *Studies in Higher Education*, 25, 181-195.

Vedlegg – tabeller og figurer

Vedleggstabeller

Tabell V 1 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1980-1981 etter fagområde.

Fagområde	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
Humaniora	68	3	7	12	19	25	28	28	34	35	35	37	38	43
Samfunnsvitenskap	112	4	6	7	10	13	15	19	21	21	21	24	24	33
Matematikk-naturvitenskap	105	38	40	44	46	50	53	54	55	56	56	56	57	60
Teknologi	64	53	61	64	67	67	69	69	72	73	73	73	73	73
Medisin og helsefag	132	23	36	42	47	55	59	61	62	62	64	65	66	69
Landbr./fiskerifag/vet.med.	18	33	50	56	56	56	56	67	67	67	67	67	67	67
Totalt	500	24	30	34	38	42	45	47	49	50	50	51	52	56

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 2 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1982-1983 etter fagområde.

Fagområde	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
Humaniora	46	11	13	22	30	33	39	39	41	46	48	48	48	57
Samfunnsvitenskap	89	9	13	16	20	20	24	26	30	36	36	38	39	43
Matematikk-naturvitenskap	121	33	35	37	40	43	46	47	50	50	50	51	51	52
Teknologi	84	43	54	55	58	60	63	63	63	63	63	63	63	63
Medisin og helsefag	124	27	41	49	58	63	66	66	66	67	68	68	69	71
Landbr./fiskerifag/vet.med.	23	39	65	70	70	70	74	74	74	74	74	74	74	74
Totalt	490	27	35	39	45	47	51	51	53	55	55	56	56	58

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 3 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1984-1985 etter fagområde.

Fagområde	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
Humaniora	57	14	21	35	42	47	51	54	56	60	60	61	61	63
Samfunnsvitenskap	129	9	15	16	20	27	28	33	34	36	37	38	38	44
Matematikk-naturvitenskap	154	34	42	47	49	51	51	54	55	56	56	56	56	57
Teknologi	76	61	66	68	71	72	72	72	72	72	72	72	74	74
Medisin og helsefag	143	27	36	46	53	61	64	66	66	67	67	68	68	71
Landbr./fiskerifag/vet.med.	30	43	60	63	63	67	67	67	67	67	67	67	67	67
Totalt	592	29	36	42	46	51	52	55	56	57	57	58	58	60

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 4 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1986-1987 etter fagområde.

Fagområde	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
Humaniora	59	17	20	32	34	37	37	37	39	39	41	41	41	42	
Samfunnsvitenskap	200	17	25	30	34	39	42	44	44	45	46	47	47	50	
Matematikk-naturvitenskap	220	37	46	53	57	60	62	64	64	65	65	66	66	66	
Teknologi	79	37	46	51	58	59	61	62	62	62	62	62	62	66	
Medisin og helsefag	160	40	54	64	68	75	76	77	78	80	81	81	82	84	
Landbr./fiskerifag/vet.med.	53	49	58	60	68	72	75	75	75	75	75	75	75	75	
Totalt	771	32	41	48	52	57	59	60	60	61	62	62	63	64	

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 5 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1988-1989 etter fagområde.

Fagområde	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
Humaniora	91	12	25	31	35	38	46	52	56	57	57	59	60	65	
Samfunnsvitenskap	229	15	25	29	35	37	38	41	42	43	44	45	46	48	
Matematikk-naturvitenskap	428	47	56	61	63	66	66	67	67	68	68	68	68	69	
Teknologi	223	57	65	69	71	72	73	74	74	74	74	74	74	75	
Medisin og helsefag	304	26	40	54	60	65	68	73	76	78	79	79	79	79	
Landbr./fiskerifag/vet.med.	98	45	60	65	71	73	76	76	78	78	78	79	79	79	
Totalt	1 375	36	47	54	58	60	62	65	66	67	67	68	68	69	

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 6 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1990-1991 etter fagområde.

Fagområde	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
Humaniora	121	28	41	48	55	60	63	64	64	64	64	64	65	65	
Samfunnsvitenskap	275	19	27	37	40	44	47	49	51	53	54	55	55	56	
Matematikk-naturvitenskap	417	46	58	65	69	70	71	72	72	73	73	73	73	73	
Teknologi	235	62	70	72	75	76	76	77	77	77	77	77	77	77	
Medisin og helsefag	284	36	47	57	65	72	74	74	75	75	77	77	77	79	
Landbr./fiskerifag/vet.med.	64	33	45	58	63	66	66	66	69	72	72	72	72	72	
Totalt	1 397	39	49	57	62	65	67	68	69	69	70	70	70	71	

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 7 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1992-1993 etter fagområde.

Fagområde	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
Humaniora	135	30	42	48	54	56	59	61	65	67	67	68	70	71	
Samfunnsvitenskap	301	21	33	41	49	51	53	55	56	57	58	59	60	62	
Matematikk-naturvitenskap	500	45	57	62	64	66	67	67	68	68	68	69	69	69	
Teknologi	242	56	69	74	74	76	77	77	77	78	78	78	78	78	
Medisin og helsefag	310	34	45	56	62	66	68	69	71	71	71	73	73	73	
Landbr./fiskerifag/vet.med.	86	33	50	59	62	63	65	65	66	66	67	67	67	67	
Totalt	1 574	38	50	57	61	64	65	66	67	68	68	69	69	70	

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 8 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1994-1995 etter fagområde.

Fagområde	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
Humaniora	156	21	33	42	50	54	57	58	60	60	63	63	64	65	
Samfunnsvitenskap	256	24	32	39	46	50	52	52	54	55	55	57	58	58	
Matematikk-naturvitenskap	385	50	62	67	69	71	72	73	74	75	76	76	77	77	
Teknologi	274	51	61	63	68	70	71	72	72	73	74	74	74	74	
Medisin og helsefag	284	28	44	54	61	64	68	71	71	72	73	73	73	74	
Landbr./fiskerifag/vet.med.	67	43	58	67	70	75	75	75	76	76	78	79	79	79	
Totalt	1 432	37	49	56	61	64	65	66	67	68	69	70	70	71	

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 9 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1996-1997 etter fagområde.

Fagområde	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
Humaniora	179	17	32	40	51	58	61	63	65	66	66	68			
Samfunnsvitenskap	321	19	31	39	46	50	54	57	60	60	61	62			
Matematikk-naturvitenskap	421	50	59	63	67	70	71	71	72	73	73	73			
Teknologi	301	49	62	65	67	68	69	70	70	70	70	70			
Medisin og helsefag	383	32	47	58	66	69	73	74	77	77	78	78			
Landbr./fiskerifag/vet.med.	118	37	56	65	73	75	75	75	76	78	78	78			
Totalt	1 723	36	49	56	62	65	67	68	70	71	71	71			

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 10 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1998-1999 etter fagområde.

Fagområde	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
Humaniora	150	31	46	49	58	63	65	66	67	67				
Samfunnsvitenskap	340	25	38	47	52	56	59	60	61	63				
Matematikk-naturvitenskap	370	57	68	74	78	79	81	82	82	82				
Teknologi	266	49	60	69	71	72	74	74	74	75				
Medisin og helsefag	338	35	48	62	69	72	75	75	77	78				
Landbr./fiskerifag/vet.med.	87	33	56	64	71	74	79	82	82	82				
Totalt	1 551	40	53	62	67	69	72	73	74	74				

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 11 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2000-2001 etter fagområde.

Fagområde	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
Humaniora	149	30	48	55	64	68	69	70						
Samfunnsvitenskap	357	27	44	53	61	65	68	69						
Matematikk-naturvitenskap	381	59	70	75	77	78	79	80						
Teknologi	259	54	66	70	73	76	79	79						
Medisin og helsefag	364	43	59	70	76	79	80	81						
Landbr./fiskerifag/vet.med.	122	48	63	71	78	80	83	83						
Totalt	1 632	44	59	66	72	74	76	77						

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 12 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2002-2003 etter fagområde.

Fagområde	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
Humaniora	183	38	57	67	73	76								
Samfunnsvitenskap	421	28	46	57	65	67								
Matematikk-naturvitenskap	439	59	74	81	83	84								
Teknologi	380	43	57	63	68	71								
Medisin og helsefag	403	35	57	66	77	82								
Landbr./fiskerifag/vet.med.	107	37	62	73	74	78								
Totalt	1 933	41	59	67	73	76								

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 13 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2004-2005 etter fagområde.

Fagområde	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
Humaniora	233	36	47	57											
Samfunnsvitenskap	425	35	50	60											
Matematikk-naturvitenskap	499	59	68	74											
Teknologi	361	51	63	71											
Medisin og helsefag	650	46	62	72											
Landbr./fiskerifag/vet.med.	101	46	59	68											
Totalt	2 269	46	60	68											

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 14 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2006-2007 etter fagområde.

Fagområde	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
Humaniora	225	32													
Samfunnsvitenskap	592	31													
Matematikk-naturvitenskap	545	63													
Teknologi	439	51													
Medisin og helsefag	779	44													
Landbr./fiskerifag/vet.med.	103	52													
Totalt	2 683	45													

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 15 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for mannlige forskningsstipendiater, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
1980-81	388	26	32	36	40	44	47	49	51	52	52	53	54	56	
1982-83	392	29	38	42	47	49	52	52	54	56	56	57	57	59	
1984-85	443	31	39	44	48	52	54	56	57	58	58	59	59	60	
1986-87	551	36	46	52	56	60	61	62	63	63	64	64	65	66	
1988-89	881	43	53	59	62	64	66	68	69	69	70	70	70	71	
1990-91	889	45	55	61	65	68	68	69	70	70	71	71	71	72	
1992-93	1 003	43	53	60	62	64	66	66	67	68	68	69	69	69	
1994-95	932	41	52	57	61	64	66	66	67	68	68	69	69	69	
1996-97	1 039	41	53	59	63	65	67	67	69	69	70	70			
1998-99	956	42	54	61	65	68	70	71	71	72					
2000-01	913	51	65	70	74	75	76	77							
2002-03	1 074	48	63	69	74	76									
2004-05	1 174	54	66	72											
2006-07	1 331	53													

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 16 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for kvinnelige forskningsstipendiater, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	112	16	23	27	30	36	38	40	43	43	44	45	46	55
1982-83	98	16	24	29	35	39	46	47	49	51	51	52	53	55
1984-85	149	21	30	36	41	48	48	52	53	54	54	55	55	60
1986-87	220	21	29	37	43	49	52	54	54	56	57	58	58	60
1988-89	494	24	35	45	50	54	56	60	61	62	63	63	64	66
1990-91	508	28	40	50	56	61	64	65	66	68	68	69	69	70
1992-93	571	30	45	53	60	63	64	66	67	68	68	69	70	71
1994-95	500	31	44	53	60	63	65	67	68	69	71	72	72	73
1996-97	684	27	42	51	60	64	68	70	72	73	73	73		
1998-99	595	37	51	63	69	72	75	76	77	78				
2000-01	719	35	51	61	69	73	76	77						
2002-03	859	33	53	65	73	77								
2004-05	1 095	38	53	64										
2006-07	1 352	38												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 17 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i *humaniora*, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	68	3	7	12	19	25	28	28	34	35	35	37	38	43
1982-83	46	11	13	22	30	33	39	39	41	46	48	48	48	57
1984-85	57	14	21	35	42	47	51	54	56	60	60	61	61	63
1986-87	59	17	20	32	34	37	37	37	39	39	41	41	41	42
1988-89	91	12	25	31	35	38	46	52	56	57	57	59	60	65
1990-91	121	28	41	48	55	60	63	64	64	64	64	64	65	65
1992-93	135	30	42	48	54	56	59	61	65	67	67	68	70	71
1994-95	156	21	33	42	50	54	57	58	60	60	63	63	64	65
1996-97	179	17	32	40	51	58	61	63	65	66	66	68		
1998-99	150	31	46	49	58	63	65	66	67	67				
2000-01	149	30	48	55	64	68	69	70						
2002-03	183	38	57	67	73	76								
2004-05	233	36	47	57										
2006-07	225	32												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 18 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i samfunnsvitenskap, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
1980-81	112	4	6	7	10	13	15	19	21	21	21	24	24	33	
1982-83	89	9	13	16	20	20	24	26	30	36	36	38	39	43	
1984-85	129	9	15	16	20	27	28	33	34	36	37	38	38	44	
1986-87	200	17	25	30	34	39	42	44	44	45	46	47	47	50	
1988-89	229	15	25	29	35	37	38	41	42	43	44	45	46	48	
1990-91	275	19	27	37	40	44	47	49	51	53	54	55	55	56	
1992-93	301	21	33	41	49	51	53	55	56	57	58	59	60	62	
1994-95	256	24	32	39	46	50	52	52	54	55	55	57	58	58	
1996-97	321	19	31	39	46	50	54	57	60	60	61	62			
1998-99	340	25	38	47	52	56	59	60	61	63					
2000-01	357	27	44	53	61	65	68	69							
2002-03	421	28	46	57	65	67									
2004-05	425	35	50	60											
2006-07	592	31													

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 19 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i matematikk-naturvitenskap, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
1980-81	105	38	40	44	46	50	53	54	55	56	56	56	57	60	
1982-83	121	33	35	37	40	43	46	47	50	50	50	51	51	52	
1984-85	154	34	42	47	49	51	51	54	55	56	56	56	56	57	
1986-87	220	37	46	53	57	60	62	64	64	65	65	66	66	66	
1988-89	428	47	56	61	63	66	66	67	67	68	68	68	68	69	
1990-91	417	46	58	65	69	70	71	72	72	73	73	73	73	73	
1992-93	500	45	57	62	64	66	67	67	68	68	68	69	69	69	
1994-95	385	50	62	67	69	71	72	73	74	75	76	76	77	77	
1996-97	421	50	59	63	67	70	71	71	72	73	73	73			
1998-99	370	57	68	74	78	79	81	82	82						
2000-01	381	59	70	75	77	78	79	80							
2002-03	439	59	74	81	83	84									
2004-05	499	59	68	74											
2006-07	545	63													

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 20 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i *teknologi*, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	64	53	61	64	67	67	69	69	72	73	73	73	73	73
1982-83	84	43	54	55	58	60	63	63	63	63	63	63	63	63
1984-85	76	61	66	68	71	72	72	72	72	72	72	72	74	74
1986-87	79	37	46	51	58	59	61	62	62	62	62	62	62	66
1988-89	223	57	65	69	71	72	73	74	74	74	74	74	74	75
1990-91	235	62	70	72	75	76	76	77	77	77	77	77	77	77
1992-93	242	56	69	74	74	76	77	77	77	78	78	78	78	78
1994-95	274	51	61	63	68	70	71	72	72	73	74	74	74	74
1996-97	301	49	62	65	67	68	69	70	70	70	70	70		
1998-99	266	49	60	69	71	72	74	74	74	75				
2000-01	259	54	66	70	73	76	79	79						
2002-03	380	43	57	63	68	71								
2004-05	361	51	63	71										
2006-07	439	51												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 21 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i *medisin og helsefag*, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	132	23	36	42	47	55	59	61	62	62	64	65	66	69
1982-83	124	27	41	49	58	63	66	66	66	67	68	68	69	71
1984-85	143	27	36	46	53	61	64	66	66	67	67	68	68	71
1986-87	160	40	54	64	68	75	76	77	78	80	81	81	82	84
1988-89	304	26	40	54	60	65	68	73	76	78	79	79	79	79
1990-91	284	36	47	57	65	72	74	74	75	75	77	77	77	79
1992-93	310	34	45	56	62	66	68	69	71	71	71	73	73	73
1994-95	284	28	44	54	61	64	68	71	71	72	73	73	73	74
1996-97	383	32	47	58	66	69	73	74	77	77	78	78		
1998-99	338	35	48	62	69	72	75	75	77	78				
2000-01	364	43	59	70	76	79	80	81						
2002-03	403	35	57	66	77	82								
2004-05	650	46	62	72										
2006-07	779	44												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 22 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	18	33	50	56	56	56	56	67	67	67	67	67	67	67
1982-83	23	39	65	70	70	70	74	74	74	74	74	74	74	74
1984-85	30	43	60	63	63	67	67	67	67	67	67	67	67	67
1986-87	53	49	58	60	68	72	75	75	75	75	75	75	75	75
1988-89	98	45	60	65	71	73	76	76	78	78	78	79	79	79
1990-91	64	33	45	58	63	66	66	66	69	72	72	72	72	72
1992-93	86	33	50	59	62	63	65	65	66	66	67	67	67	67
1994-95	67	43	58	67	70	75	75	75	76	76	78	79	79	79
1996-97	118	37	56	65	73	75	75	75	76	78	78	78		
1998-99	87	33	56	64	71	74	79	82	82					
2000-01	122	48	63	71	78	80	83	83						
2002-03	107	37	62	73	74	78								
2004-05	101	46	59	68										
2006-07	103	52												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 23 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater ved Universitetet i Oslo, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	132	20	27	33	37	44	49	49	51	51	51	52	53	57
1982-83	139	23	31	37	46	50	54	55	58	59	60	60	62	63
1984-85	135	21	30	39	41	51	52	55	58	59	59	60	60	61
1986-87	178	24	37	45	47	51	55	56	57	59	60	60	61	63
1988-89	399	34	44	53	58	61	63	65	66	67	67	68	68	69
1990-91	420	29	41	51	57	63	65	66	67	67	68	68	68	69
1992-93	391	35	47	56	62	65	65	68	69	70	70	71	71	72
1994-95	370	36	51	59	64	68	71	73	74	75	76	77	77	77
1996-97	447	33	47	55	64	67	70	72	73	74	74	75		
1998-99	396	35	47	61	69	71	74	76	77	78				
2000-01	432	44	58	68	73	77	78	79						
2002-03	517	43	62	69	77	80								
2004-05	609	45	60	70										
2006-07	531	48												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 24 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater ved Universitetet i Bergen, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
1980-81	75	29	35	40	47	53	59	63	63	64	65	67	67	72	
1982-83	57	16	23	28	39	39	46	49	51	53	53	53	53	58	
1984-85	87	25	33	41	46	49	51	59	59	59	59	59	59	62	
1986-87	152	34	43	50	55	60	61	61	61	63	63	63	64	65	
1988-89	195	35	46	54	57	59	62	68	71	72	72	73	73	76	
1990-91	193	46	58	65	71	73	74	75	76	77	77	79	79	79	
1992-93	236	47	56	64	67	71	74	75	76	77	77	78	78	79	
1994-95	204	43	53	60	66	70	71	71	73	73	74	75	75	76	
1996-97	230	43	55	63	70	73	76	77	78	78	79	79			
1998-99	200	53	67	73	77	79	81	81	81	81					
2000-01	223	52	67	75	80	83	85	86							
2002-03	239	54	70	78	82	85									
2004-05	387	56	67	74											
2006-07	352	52													

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 25 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater ved NTNU, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
1980-81	108	44	50	52	55	58	61	62	64	66	66	66	67	68	
1982-83	134	42	51	53	57	59	61	61	62	64	64	64	64	65	
1984-85	134	49	56	61	63	65	67	69	69	70	70	70	70	70	
1986-87	141	50	56	62	67	70	72	74	74	74	74	74	74	76	
1988-89	297	55	64	69	71	72	74	75	76	77	77	77	77	77	
1990-91	344	64	73	76	79	81	82	82	82	82	82	82	83	83	
1992-93	387	55	68	73	75	78	79	79	79	80	80	80	80	81	
1994-95	365	52	63	68	72	75	77	78	79	80	80	80	80	80	
1996-97	386	48	62	67	70	72	73	75	77	77	77	77			
1998-99	384	50	63	70	73	75	78	78	78	79					
2000-01	379	51	67	71	75	78	79	80							
2002-03	494	42	62	70	75	78									
2004-05	499	52	64	73											
2006-07	495	53													

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 26 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater ved Universitetet i Tromsø, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	39	21	28	33	36	38	38	41	41	41	41	49	49	51
1982-83	32	13	25	25	28	28	38	38	44	44	44	47	47	53
1984-85	45	29	33	38	44	51	53	53	56	56	56	56	56	62
1986-87	45	24	40	42	47	51	53	53	53	56	56	62	62	67
1988-89	85	25	38	47	54	56	56	59	60	61	62	62	62	65
1990-91	80	39	49	61	70	73	74	75	76	78	78	78	78	78
1992-93	102	29	47	54	59	62	65	66	67	67	67	70	72	72
1994-95	90	27	44	54	61	62	62	62	63	63	67	67	67	67
1996-97	122	33	48	55	65	66	71	72	75	75	75	75		
1998-99	103	46	62	68	72	74	76	76	76	78				
2000-01	127	43	54	63	72	73	76	76						
2002-03	122	39	56	67	75	78								
2004-05	156	46	62	72										
2006-07	187	47												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 27 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater ved UMB, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	12	17	42	50	58	58	58	58	58	58	58	58	58	58
1982-83	20	50	65	65	65	65	70	70	70	70	70	70	70	70
1984-85	26	54	73	81	85	88	88	88	88	88	88	88	88	92
1986-87	41	29	37	37	51	63	63	66	66	66	66	66	66	71
1988-89	60	27	42	58	58	63	67	67	68	70	70	70	70	70
1990-91	42	24	26	36	43	48	48	50	55	60	60	60	60	62
1992-93	47	43	57	62	62	62	62	64	64	64	64	64	64	64
1994-95	43	35	49	58	65	67	70	70	72	72	74	74	77	77
1996-97	49	41	59	61	67	69	69	69	69	71	71	71		
1998-99	56	45	59	73	73	73	75	79	79	79				
2000-01	54	43	54	57	67	69	70	70						
2002-03	65	48	66	75	80	82								
2004-05	39	56	62	67										
2006-07	82	55												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 28 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater ved universitetene i Stavanger, Agder og Bodø, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	4	25	25	25	25	25	25	25	50	50	50	50	50	50
1982-83	5	20	20	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
1984-85	7	14	14	14	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29
1986-87	8	13	25	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38
1988-89	10	0	0	0	0	0	0	0	0	10	10	10	10	10
1990-91	4	0	25	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
1992-93	12	33	50	50	50	50	50	50	50	50	50	58	58	58
1994-95	25	32	32	36	36	36	40	40	40	44	44	44	44	44
1996-97	31	42	48	52	55	55	58	58	58	58	58	58		
1998-99	30	30	37	50	50	50	50	53	53					
2000-01	37	24	32	46	54	62	62	62						
2002-03	78	40	47	56	62	62								
2004-05	87	29	46	49										
2006-07	123	46												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 29 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater ved vitenskapelige høyskoler, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	29	14	21	21	28	28	28	31	34	34	38	38	38	41
1982-83	23	30	35	39	43	43	43	43	43	48	48	48	48	61
1984-85	24	21	38	50	54	54	54	58	58	63	63	67	67	71
1986-87	70	40	49	56	59	63	63	63	63	63	63	64	64	64
1988-89	84	25	32	36	38	38	40	43	43	43	43	43	44	45
1990-91	93	25	32	43	49	49	54	56	59	61	62	62	62	65
1992-93	102	13	27	32	37	39	40	41	43	44	44	45	45	47
1994-95	84	7	13	21	27	30	31	32	32	32	35	35	36	36
1996-97	107	19	27	33	41	47	50	50	50	52	53	54		
1998-99	128	15	34	40	46	52	54	55	55	57				
2000-01	101	26	42	49	55	58	60	64						
2002-03	95	23	43	55	64	68								
2004-05	109	35	53	69										
2006-07	135	33												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 30 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater ved *statlige høyskoler*, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	12	0	0	0	0	17	17	17	17	17	17	17	17	33
1982-83	10	0	0	0	0	0	10	10	10	10	10	20	20	20
1984-85	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15
1986-87	12	0	0	8	17	17	17	17	17	17	17	17	17	33
1988-89	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17
1990-91	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1992-93	12	17	33	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	50
1994-95	29	7	14	14	21	24	28	31	34	41	48	52	52	52
1996-97	39	26	36	51	54	56	59	62	67	67	67	67		
1998-99	68	22	26	32	37	40	41	46	47	49				
2000-01	47	21	43	53	55	62	66	68						
2002-03	142	20	35	46	53	56								
2004-05	167	27	35	42										
2006-07	229	21												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 31 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i *instituttsektoren, ved helseforetak, mm*, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	89	9	12	15	17	18	19	22	28	29	29	30	30	37
1982-83	70	17	24	30	33	36	37	37	37	40	41	41	41	41
1984-85	121	16	22	25	31	36	36	37	38	40	40	41	42	45
1986-87	124	21	31	39	44	48	50	53	53	53	54	55	55	55
1988-89	239	31	43	47	53	59	61	62	62	64	65	67	67	68
1990-91	204	25	35	41	45	47	49	50	51	52	52	53	53	54
1992-93	265	26	35	44	49	50	51	52	53	53	54	55	55	56
1994-95	222	32	41	46	51	53	54	55	55	55	55	56	57	57
1996-97	310	25	38	46	50	53	55	56	58	58	59	60		
1998-99	186	35	47	55	62	67	70	71	72	72				
2000-01	232	43	56	64	68	70	71	71						
2002-03	180	41	57	65	68	72								
2004-05	215	46	60	69										
2006-07	546	42												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 32 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for UoH-finansierte forskningsstipendiater, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	144	35	42	47	49	51	53	54	56	56	56	57	57	63
1982-83	134	40	47	50	56	57	61	61	65	67	67	68	68	70
1984-85	133	41	48	52	56	59	59	62	62	64	64	64	64	65
1986-87	231	34	42	47	52	56	57	59	60	61	61	61	62	65
1988-89	377	34	45	53	55	58	59	62	63	64	64	64	65	65
1990-91	443	32	44	54	60	64	66	67	68	68	69	69	69	70
1992-93	506	35	47	56	60	63	65	66	68	68	68	69	69	70
1994-95	491	35	47	53	58	61	63	64	66	67	68	69	69	70
1996-97	458	27	40	49	57	61	65	67	68	69	70	70		
1998-99	479	30	44	54	60	62	66	67	68	68				
2000-01	442	37	54	63	69	72	74	76						
2002-03	778	35	54	65	71	74								
2004-05	970	39	53	63										
2006-07	1 259	41												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 33 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsrådsfinansierte forskningsstipendiater, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	228	20	25	29	34	41	44	46	48	50	50	52	53	56
1982-83	224	25	35	39	45	47	51	53	54	56	56	57	58	59
1984-85	265	28	36	44	49	56	57	60	62	63	63	64	65	67
1986-87	317	31	42	50	54	59	62	62	62	63	64	65	65	66
1988-89	638	41	53	59	63	65	67	69	70	71	71	72	72	74
1990-91	573	46	55	62	65	68	68	69	70	72	72	73	73	73
1992-93	665	45	58	65	69	70	71	72	73	73	74	75	75	76
1994-95	530	43	53	61	66	68	70	71	71	72	73	73	73	73
1996-97	833	37	52	58	64	67	69	70	71	72	72	72		
1998-99	672	48	60	66	72	74	76	77	77	78				
2000-01	786	51	65	70	75	78	80	80						
2002-03	736	47	63	71	76	79								
2004-05	769	54	66	74										
2006-07	774	52												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 34 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater finansiert av andre kilder, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
1980-81	128	17	24	28	30	34	38	41	43	44	44	45	45	48	
1982-83	132	16	23	28	33	37	39	39	39	40	41	41	42	45	
1984-85	194	21	29	34	36	39	42	43	43	44	44	45	45	48	
1986-87	223	30	39	46	51	55	57	58	58	59	59	60	61	62	
1988-89	360	30	38	46	51	55	57	61	62	63	64	64	64	66	
1990-91	381	37	47	54	59	63	65	66	66	67	67	67	68	68	
1992-93	403	30	40	47	51	54	55	56	57	58	58	59	60	60	
1994-95	411	34	46	53	56	60	62	64	65	65	66	67	68	68	
1996-97	432	41	53	58	63	66	67	68	70	70	71	71			
1998-99	400	39	51	63	67	70	72	74	75	76					
2000-01	404	39	52	61	67	70	71	72							
2002-03	419	41	58	65	73	76									
2004-05	530	48	62	71											
2006-07	650	47													

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Tabell V 35 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i humaniora ved Universitetet i Oslo, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
1980-81	24	4	8	13	21	21	25	25	29	29	29	29	33	33	
1982-83	16	13	19	25	44	44	50	50	56	63	63	63	63	63	
1984-85	18	11	28	39	44	56	61	67	67	67	67	67	67	67	
1986-87	19	16	16	32	32	32	32	32	37	37	42	42	42	42	
1988-89	23	9	26	35	39	48	52	52	57	57	57	57	61	65	
1990-91	59	19	32	39	49	54	58	59	61	61	61	61	61	61	
1992-93	56	36	48	55	63	64	64	70	71	73	75	75	77	79	
1994-95	58	24	36	48	55	60	67	67	71	71	74	74	74	74	
1996-97	72	14	29	40	53	61	63	65	68	69	69	72			
1998-99	36	25	47	50	58	61	64	64	67	67					
2000-01	52	35	50	63	69	73	75	77							
2002-03	70	40	59	67	73	76									
2004-05	81	46	57	65											
2006-07	40	53													

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 36 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i samfunnsvitenskap ved Universitetet i Oslo, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	17	6	12	12	12	24	24	24	24	24	24	24	24	35
1982-83	19	5	11	11	16	16	21	26	32	32	32	37	42	42
1984-85	21	0	5	5	10	19	19	29	33	38	38	38	38	38
1986-87	31	16	29	42	48	48	58	61	61	65	68	68	68	71
1988-89	40	18	23	25	40	43	45	45	48	48	48	53	53	53
1990-91	76	24	36	46	47	51	53	54	55	57	58	58	58	61
1992-93	63	27	37	48	57	60	60	63	65	67	67	67	68	70
1994-95	51	24	37	45	53	59	59	59	61	63	63	65	67	67
1996-97	56	23	48	55	66	66	70	73	75	75	75	75		
1998-99	70	29	40	54	64	66	70	71	71	73				
2000-01	77	30	49	60	68	74	79	81						
2002-03	104	39	56	65	76	79								
2004-05	99	37	54	66										
2006-07	142	33												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 37 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i matematikk-naturvitenskap ved Universitetet i Oslo, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	30	37	37	40	40	43	50	50	50	50	50	50	50	57
1982-83	43	26	30	33	35	40	42	42	49	49	49	49	49	49
1984-85	45	29	38	42	42	49	49	49	53	53	53	53	53	53
1986-87	57	21	30	35	37	42	46	46	46	46	46	46	47	47
1988-89	188	47	54	58	60	63	63	63	63	63	63	63	64	64
1990-91	140	30	46	57	62	64	66	66	66	67	67	67	67	67
1992-93	135	41	55	61	64	68	68	69	69	70	70	70	70	71
1994-95	133	53	66	74	77	77	79	80	81	83	84	84	84	84
1996-97	133	51	59	64	71	73	76	76	77	77	77	77		
1998-99	109	55	66	75	79	82	83	84	84	84				
2000-01	126	57	66	73	76	76	77	77						
2002-03	130	60	77	82	85	87								
2004-05	170	60	71	76										
2006-07	129	67												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 38 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i *medisin og helsefag ved Universitetet i Oslo, etter startår som stipendiat.*

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	61	21	34	44	49	59	66	66	67	67	67	69	70	72
1982-83	61	30	41	52	64	70	74	74	74	74	75	75	77	80
1984-85	51	27	35	49	53	65	65	67	69	71	71	73	73	76
1986-87	71	32	51	58	59	65	68	68	69	73	73	73	75	77
1988-89	148	26	41	57	62	65	68	74	76	78	80	80	80	80
1990-91	145	34	44	54	61	72	75	75	75	75	77	77	78	79
1992-93	137	31	42	55	61	64	66	67	71	71	71	72	72	72
1994-95	128	28	46	53	60	64	70	73	73	74	75	75	75	76
1996-97	186	31	45	54	62	66	69	71	73	73	73	74		
1998-99	181	28	39	57	67	69	73	74	76	77				
2000-01	177	44	59	69	75	79	80	81						
2002-03	213	35	56	64	74	79								
2004-05	259	39	57	69										
2006-07	171	46												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 39 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i *humaniora ved Universitetet i Bergen, etter startår som stipendiat.*

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	13	8	15	23	31	46	54	54	54	54	54	54	54	69
1982-83	5	0	0	0	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
1984-85	7	43	43	43	71	71	71	71	71	71	71	71	71	71
1986-87	17	18	29	35	35	41	41	41	41	41	41	41	41	41
1988-89	26	8	19	23	27	31	42	58	69	69	69	69	69	73
1990-91	20	45	55	60	70	75	80	80	80	80	80	80	80	80
1992-93	24	29	46	50	63	71	71	71	71	75	75	75	79	79
1994-95	34	29	47	56	59	59	59	59	62	62	62	62	62	65
1996-97	31	29	52	58	81	81	84	84	84	84	84	84		
1998-99	30	27	47	47	57	67	70	73	73	73				
2000-01	30	50	60	67	73	73	73							
2002-03	34	53	71	74	74	79								
2004-05	35	31	40	49										
2006-07	41	41												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 40 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i samfunnsvitenskap ved Universitetet i Bergen, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
1980-81	20	10	15	20	25	30	35	45	45	50	50	55	55	65	
1982-83	13	8	8	8	15	15	31	38	46	46	46	46	46	62	
1984-85	24	8	13	17	17	25	25	33	33	33	33	33	33	42	
1986-87	28	11	18	18	21	32	36	36	36	39	39	39	39	46	
1988-89	36	11	31	33	42	42	44	56	58	58	58	58	61	64	
1990-91	41	27	37	49	49	51	54	54	56	59	59	61	61	63	
1992-93	32	47	56	78	81	81	88	88	91	91	94	94	94	94	
1994-95	39	41	54	59	67	72	74	74	74	74	77	82	82	85	
1996-97	50	20	32	38	44	52	56	58	62	62	64	64			
1998-99	37	43	51	65	68	68	73	73	73	73					
2000-01	45	29	49	58	73	82	89	91							
2002-03	41	29	51	63	68	68									
2004-05	59	42	58	71											
2006-07	87	41													

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 41 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i matematikk-naturvitenskap ved Universitetet i Bergen, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
1980-81	21	48	48	52	57	57	62	67	67	67	67	67	67	67	
1982-83	23	26	26	35	43	43	48	52	52	52	52	52	52	57	
1984-85	28	25	36	46	54	54	54	68	68	68	68	68	68	71	
1986-87	63	44	54	62	67	68	68	68	68	68	68	68	68	68	
1988-89	85	53	61	67	68	69	69	71	71	73	73	74	74	78	
1990-91	71	54	66	70	76	76	76	77	80	80	80	82	82	82	
1992-93	106	52	59	64	66	67	70	71	72	73	73	73	73	74	
1994-95	73	58	64	66	71	75	75	75	78	78	79	79	79	79	
1996-97	101	61	68	73	77	78	79	80	81	81	81	81			
1998-99	67	69	79	82	87	87	88	88	88	88					
2000-01	86	66	76	81	81	83	84	84							
2002-03	108	71	81	87	89	91									
2004-05	127	68	76	79											
2006-07	148	65													

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 42 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i *medisin og helsefag* ved *Universitetet i Bergen*, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	21	43	52	57	67	76	81	81	81	81	86	86	86	86
1982-83	16	13	38	44	56	56	63	63	63	69	69	69	69	69
1984-85	28	36	46	57	57	61	64	68	68	68	68	68	68	68
1986-87	44	41	50	59	66	73	73	75	75	77	80	80	82	82
1988-89	48	38	46	65	67	69	73	79	83	83	83	83	83	83
1990-91	61	51	64	72	80	82	82	84	84	85	85	87	87	87
1992-93	74	45	53	62	65	73	76	76	77	77	77	80	80	80
1994-95	58	33	41	55	62	67	69	71	71	71	71	72	72	72
1996-97	48	38	52	69	75	81	83	83	85	85	88	88		
1998-99	66	55	71	79	82	82	82	82	82	82				
2000-01	62	50	71	82	87	87	90	90						
2002-03	56	41	63	73	86	88								
2004-05	166	57	69	78										
2006-07	76	46												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 43 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i *humaniora* ved *NTNU*, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	8	0	0	0	0	13	13	13	13	25	25	25	25	25
1982-83	7	0	0	29	29	43	43	43	43	57	57	57	57	57
1984-85	11	0	9	36	36	36	36	45	45	55	55	55	55	55
1986-87	8	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38	38
1988-89	15	27	40	47	53	53	60	67	67	73	73	73	73	73
1990-91	15	33	60	67	67	73	80	80	80	80	80	80	87	87
1992-93	21	33	48	52	57	57	62	67	71	71	71	71	71	71
1994-95	21	24	33	43	62	76	76	76	76	81	81	81	81	81
1996-97	23	13	30	35	35	43	48	52	61	61	65	65		
1998-99	25	48	60	64	76	76	80	80	80	80				
2000-01	22	23	55	55	64	73	73							
2002-03	24	33	54	71	75	79								
2004-05	36	28	39	53										
2006-07	24	38												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 44 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i samfunnsvitenskap ved NTNU, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	12	8	8	8	17	25	25	33	33	33	33	33	33	42
1982-83	10	10	20	20	20	20	20	20	30	50	50	50	50	60
1984-85	3	0	0	0	0	67	67	67	67	67	67	67	67	67
1986-87	15	20	33	40	60	73	80	80	80	80	80	80	80	80
1988-89	29	28	45	52	55	55	55	59	59	59	59	59	59	62
1990-91	19	53	63	63	63	79	79	79	79	79	79	79	79	79
1992-93	33	36	48	52	64	67	70	70	70	70	70	70	70	73
1994-95	28	50	54	64	64	68	68	68	71	71	71	71	71	71
1996-97	32	31	44	56	63	63	66	69	75	75	75	75		
1998-99	42	40	57	67	71	74	76	76	76	76				
2000-01	59	41	58	61	64	66	68	68						
2002-03	63	24	51	60	67	67								
2004-05	53	36	55	64										
2006-07	48	23												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 45 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i matematikk-naturvitenskap ved NTNU, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	27	44	48	48	52	59	63	63	67	67	67	67	70	70
1982-83	31	61	61	61	65	68	68	68	68	68	68	68	68	68
1984-85	38	53	63	68	68	68	68	68	68	71	71	71	71	71
1986-87	45	62	64	71	73	78	80	84	84	84	84	84	84	84
1988-89	77	61	70	78	79	81	81	82	82	83	83	83	83	83
1990-91	110	65	74	79	82	83	84	85	85	85	85	85	85	85
1992-93	115	61	73	77	79	81	81	81	82	82	83	83	83	83
1994-95	92	55	68	74	75	77	79	80	80	82	82	82	82	82
1996-97	76	54	67	70	74	79	79	79	80	80	80	80		
1998-99	92	59	70	76	78	82	83	83	83	83				
2000-01	71	63	82	83	86	86	86	87						
2002-03	63	59	81	90	90	90								
2004-05	66	65	74	82										
2006-07	71	75												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 46 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i *teknologi* ved NTNU, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
1980-81	50	66	72	76	78	78	80	80	82	84	84	84	84	84	
1982-83	73	44	55	56	60	62	66	66	66	66	66	66	66	66	
1984-85	64	67	72	73	75	77	77	77	77	77	77	77	77	77	
1986-87	59	41	49	56	61	61	63	64	64	64	64	64	64	68	
1988-89	143	66	73	76	76	77	78	80	80	80	80	80	80	80	
1990-91	180	70	77	78	81	82	82	82	82	82	82	82	82	82	
1992-93	189	61	76	81	81	83	84	84	84	85	85	85	85	85	
1994-95	198	56	68	71	75	77	79	79	80	81	82	82	82	82	
1996-97	210	54	69	72	74	75	75	77	77	77	77	77	77	77	
1998-99	187	52	66	72	73	75	77	77	77	78					
2000-01	190	58	71	73	77	79	82	82							
2002-03	282	46	61	67	73	76									
2004-05	264	56	67	76											
2006-07	264	56													

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 47 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i *medisin og helsefag* ved NTNU, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
1980-81	11	9	36	36	36	36	45	45	45	45	45	45	45	45	
1982-83	11	36	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	
1984-85	15	20	27	33	40	40	60	67	67	67	67	67	67	67	
1986-87	14	86	93	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
1988-89	33	27	42	45	52	58	61	61	67	67	67	67	67	67	
1990-91	19	37	63	68	68	74	74	74	74	74	79	79	79	79	
1992-93	29	24	34	45	52	55	59	59	59	59	62	62	62	62	
1994-95	26	31	42	54	58	58	62	69	73	73	73	73	73	73	
1996-97	45	42	53	64	69	71	73	76	80	82	82	82	82	82	
1998-99	38	29	42	50	55	63	68	68	74	76					
2000-01	37	22	46	59	70	73	73	76							
2002-03	62	29	60	73	81	87									
2004-05	80	48	60	70											
2006-07	88	50													

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 48 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i *humaniora* ved *Universitetet i Tromsø*, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
1980-81	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33	33	33	
1982-83	4	0	0	0	0	0	25	25	25	25	25	25	25	50	
1984-85	6	17	17	17	33	50	67	67	67	67	67	67	67	67	
1986-87	6	0	0	0	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	
1988-89	16	19	31	38	44	44	44	44	44	44	44	44	44	50	
1990-91	8	38	50	63	63	63	63	63	63	63	63	63	63	63	
1992-93	13	15	23	31	31	31	38	38	46	46	46	54	54	54	
1994-95	15	13	27	40	53	53	53	53	53	53	60	60	60	60	
1996-97	17	29	35	35	41	47	59	59	59	59	59	59			
1998-99	16	38	44	50	56	63	63	63	63	63					
2000-01	16	13	31	31	56	56	63	63							
2002-03	14	29	50	64	86	86									
2004-05	20	30	50	60											
2006-07	31	26													

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 49 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i *samfunnsvitenskap* ved *Universitetet i Tromsø*, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾													
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>	
1980-81	5	0	0	0	0	0	0	20	20	20	20	40	40	40	
1982-83	3	0	33	33	33	33	33	33	67	67	67	67	67	67	
1984-85	7	0	0	0	0	0	0	0	14	14	14	14	14	57	
1986-87	9	11	11	11	11	11	22	22	22	22	22	33	33	44	
1988-89	2	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	100	
1990-91	12	0	0	33	33	42	42	50	50	50	50	50	50	50	
1992-93	15	7	27	40	53	67	80	80	80	80	80	80	87	87	
1994-95	8	25	25	38	50	50	50	50	63	63	63	63	63	63	
1996-97	20	15	25	40	50	50	65	70	75	75	75	75			
1998-99	14	7	29	29	36	36	43	43	43	50					
2000-01	18	6	17	33	50	50	56	56							
2002-03	28	21	39	54	61	64									
2004-05	34	41	47	56											
2006-07	41	29													

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet av 2011.

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret.

Tabell V 50 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i *matematikk-naturvitenskap (inkl. fiskerifag)* ved *Universitetet i Tromsø*, etter startår som stipendiat.

Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	19	26	32	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	47
1982-83	11	18	18	18	18	18	27	27	36	36	36	45	45	45
1984-85	12	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
1986-87	19	37	58	63	63	63	63	63	63	68	68	79	79	79
1988-89	40	20	38	48	50	55	55	55	58	58	58	58	58	58
1990-91	32	59	75	81	88	91	91	91	91	94	94	94	94	94
1992-93	42	33	52	55	55	55	55	55	55	55	55	57	57	57
1994-95	41	39	59	68	68	71	71	71	71	71	73	73	73	73
1996-97	46	46	61	67	78	78	78	78	80	80	80	80		
1998-99	44	61	82	86	91	91	93	93	93	95				
2000-01	49	61	73	80	84	86	86	86						
2002-03	44	41	59	73	77	77								
2004-05	55	51	60	73										
2006-07	50	50												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet 2011

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret

Tabell V 51 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i *medisin og helsefag* ved *Universitetet i Tromsø*, etter startår som stipendiat.

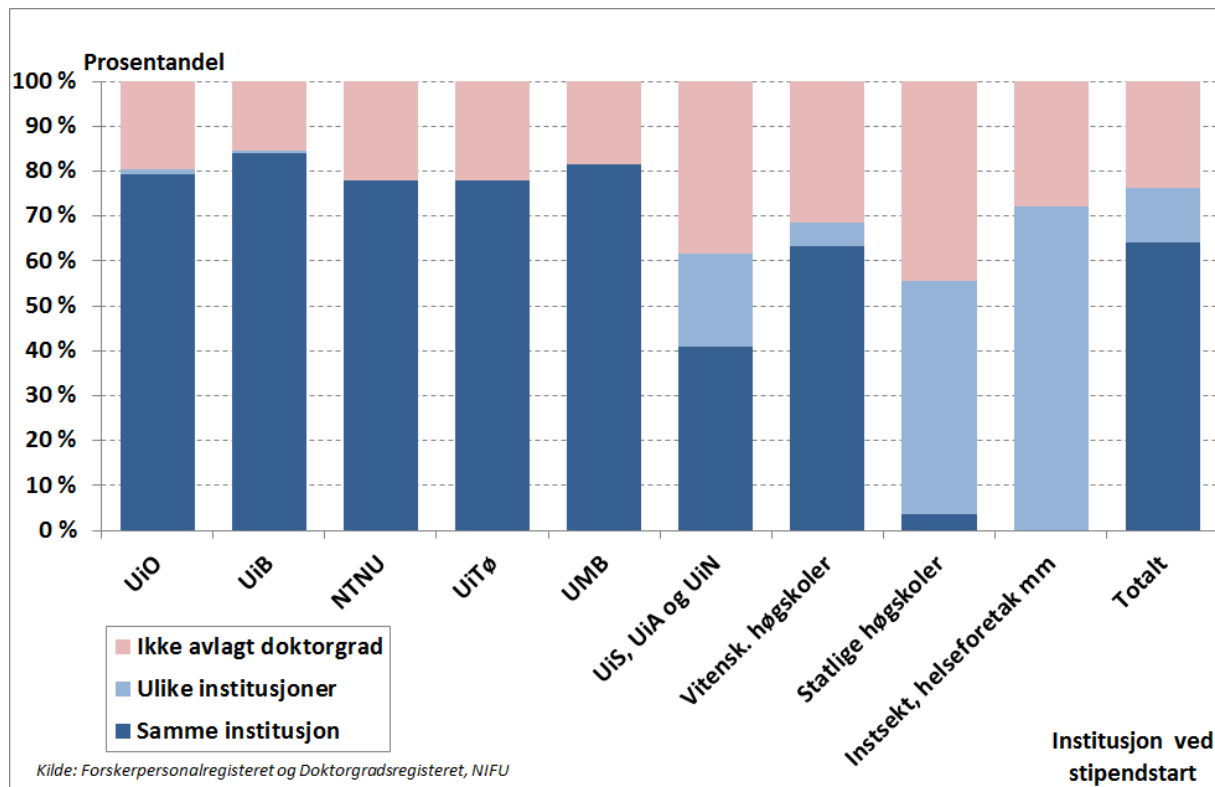
Startår som stipendiat	Antall stip.	Prosentandel av stipendiatene som har avlagt doktorgraden etter 4 eller flere år ¹⁾												
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16>
1980-81	12	25	42	42	50	58	58	58	58	58	58	67	67	67
1982-83	14	14	36	36	43	43	50	50	50	50	50	50	50	57
1984-85	20	30	40	50	60	70	70	70	70	70	70	70	70	70
1986-87	11	27	55	55	64	82	82	82	82	82	82	82	82	91
1988-89	27	33	41	52	67	67	67	74	74	78	81	81	81	81
1990-91	28	32	39	50	68	68	71	71	75	75	75	75	75	75
1992-93	32	41	59	69	78	81	81	84	84	84	84	88	91	91
1994-95	26	15	38	46	58	58	58	58	58	58	62	62	62	62
1996-97	39	28	49	56	67	67	72	72	74	74	74	74		
1998-99	29	45	59	69	69	72	72	72	72	72				
2000-01	44	50	57	68	75	75	77	77						
2002-03	36	56	67	72	81	86								
2004-05	47	51	81	87										
2006-07	65	66												

Kilde: Forskerpersonalregisteret og Doktorgradsregisteret, NIFU

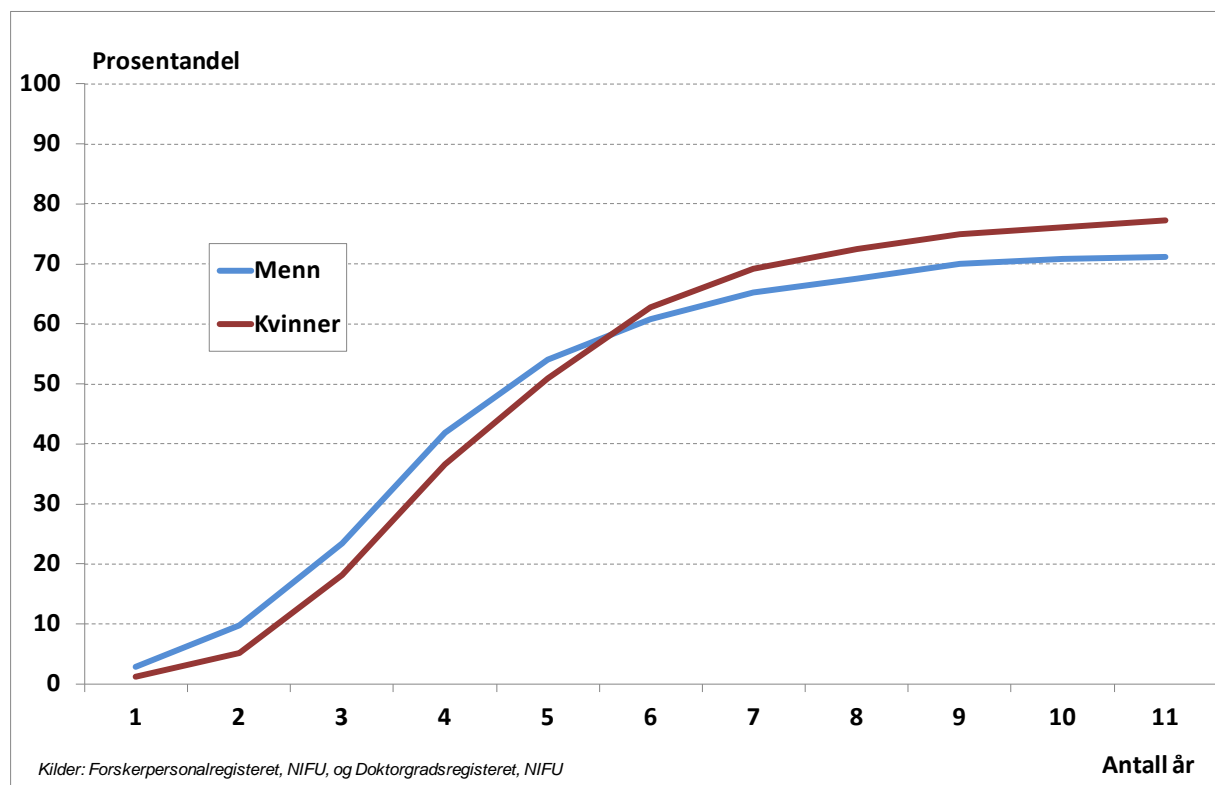
¹⁾ Omfatter doktorgrader avlagt ved en norsk institusjon per utløpet 2011

Fagområdet bygger her på kodingen av det institutt eller den grunnenhet som stipendiaten var knyttet til i sitt første stipendiatår. Dette kan avvike fra det fagområdet som doktoravhandlingen er kodet under i Doktorgradsregisteret

Vedleggsfigurer

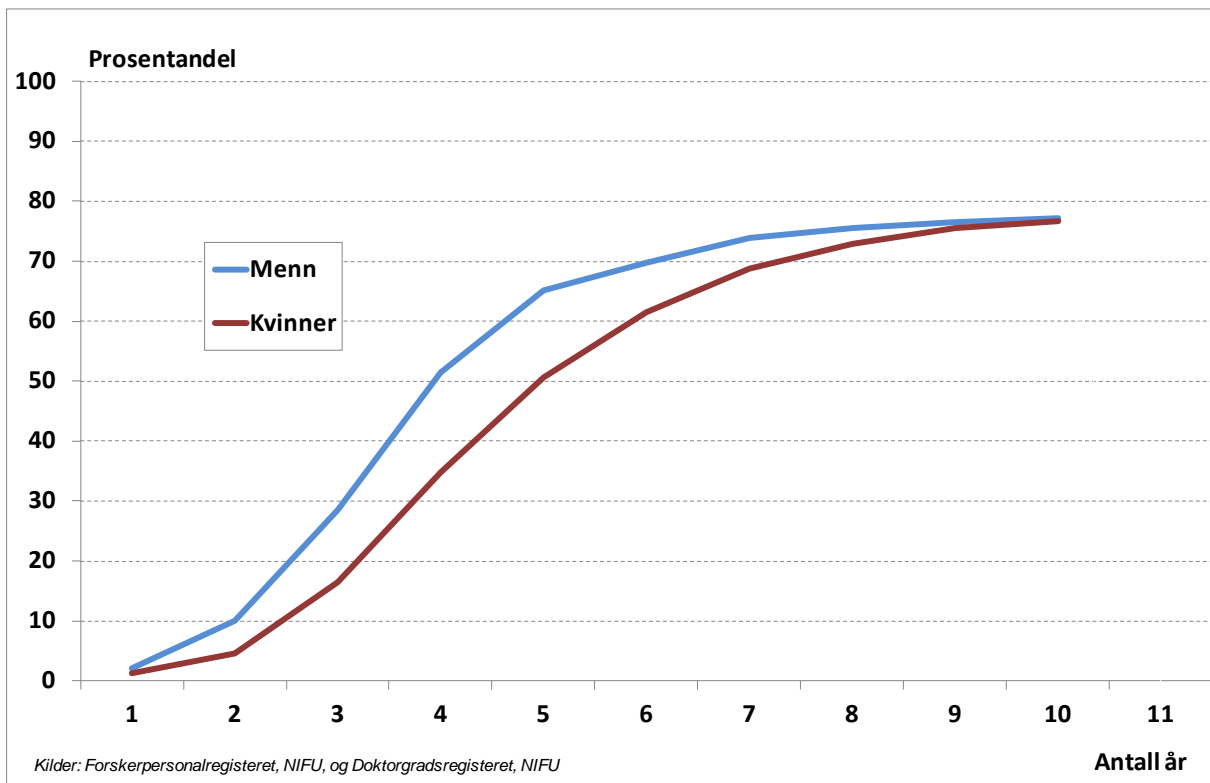

Figur V 1 Sammenhengen mellom arbeidsplass ved stipendstart og institusjon for avlagt doktorgrad for stipendiatkullet 2002-2003.

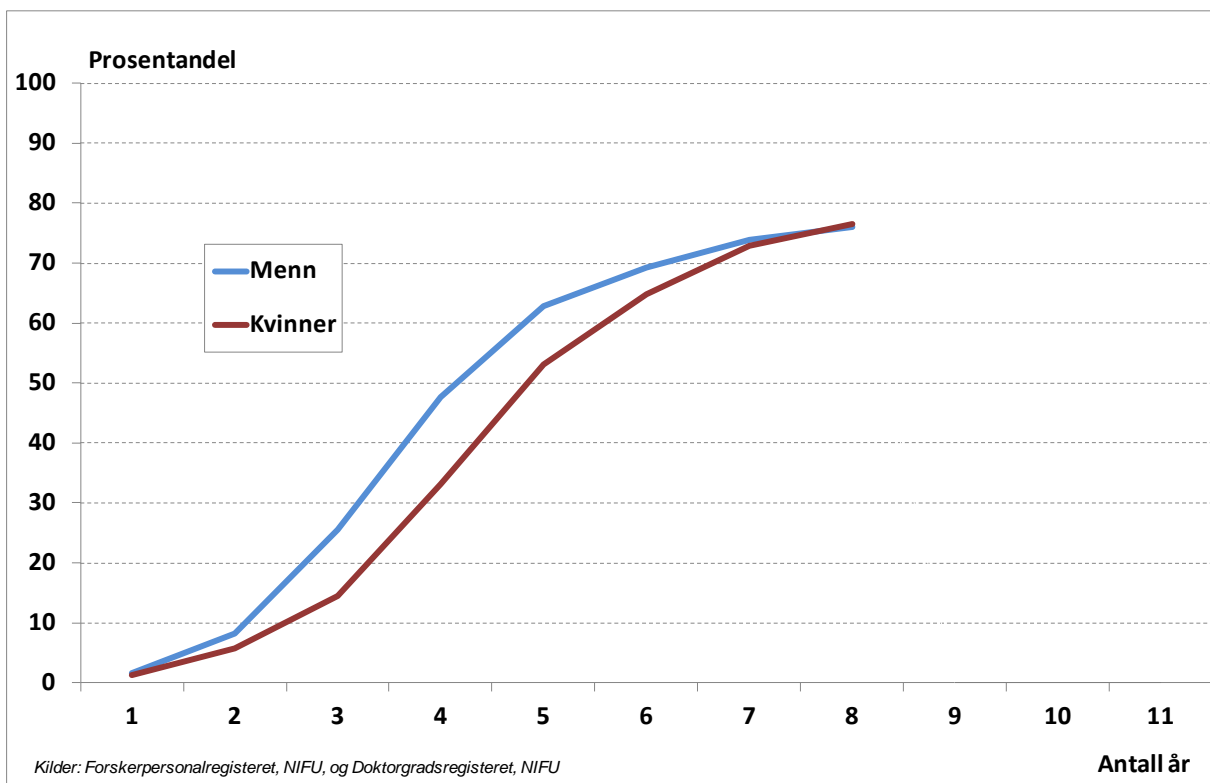

Figur V 2 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1998-1999 etter kjønn. Antall år fra startår som stipendiat til avlagt doktorgrad.

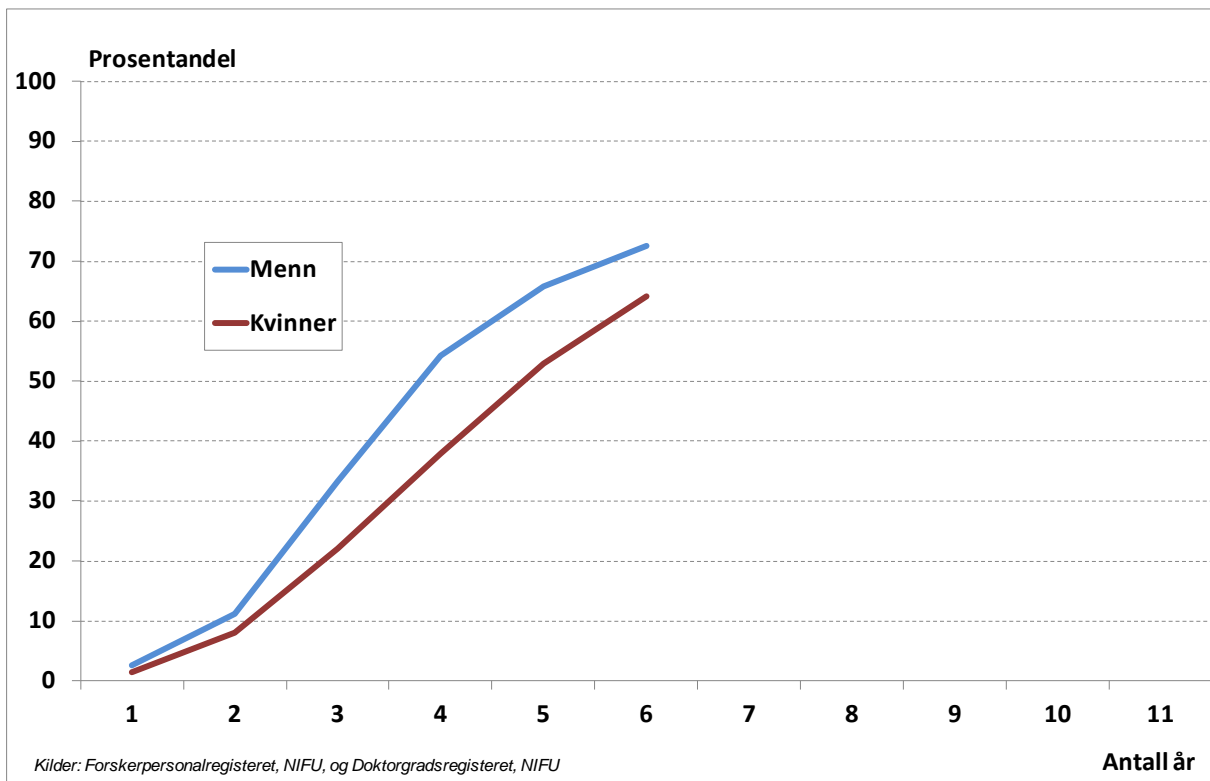

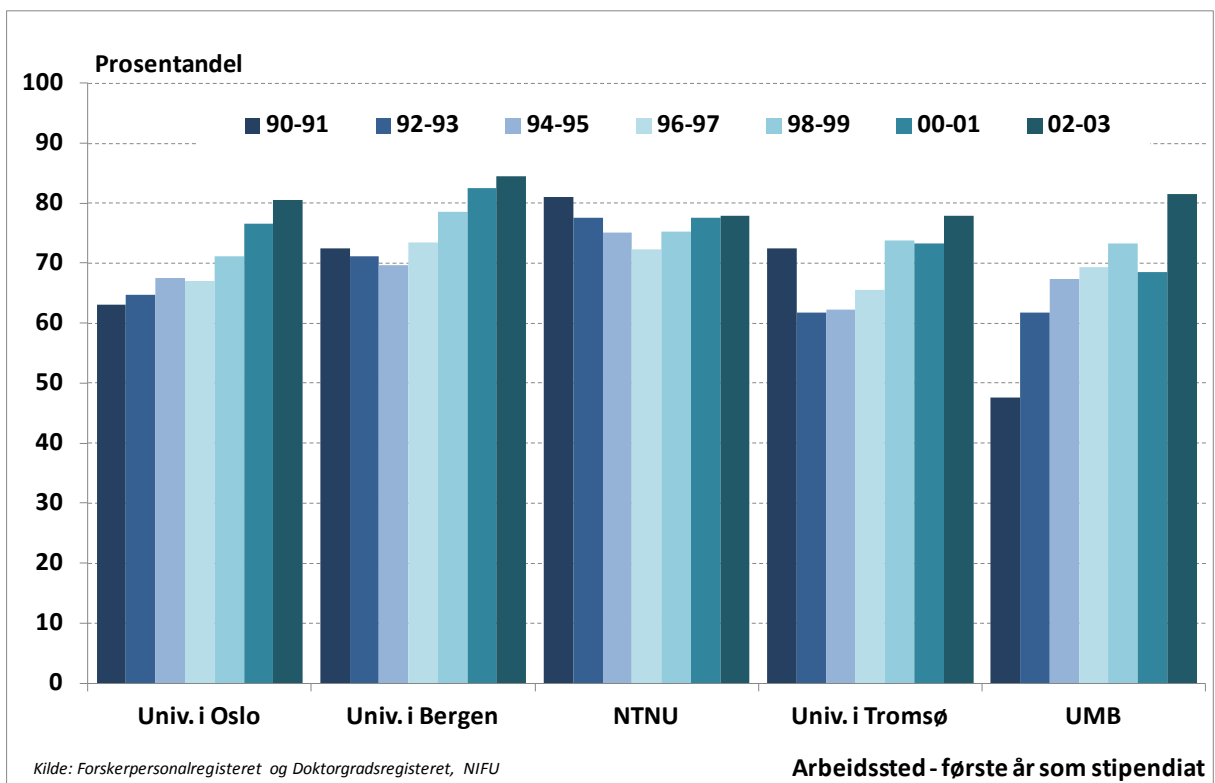
Figur V 3 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2000-2001 etter kjønn. Antall år fra startår som stipendiat til avlagt doktorgrad.

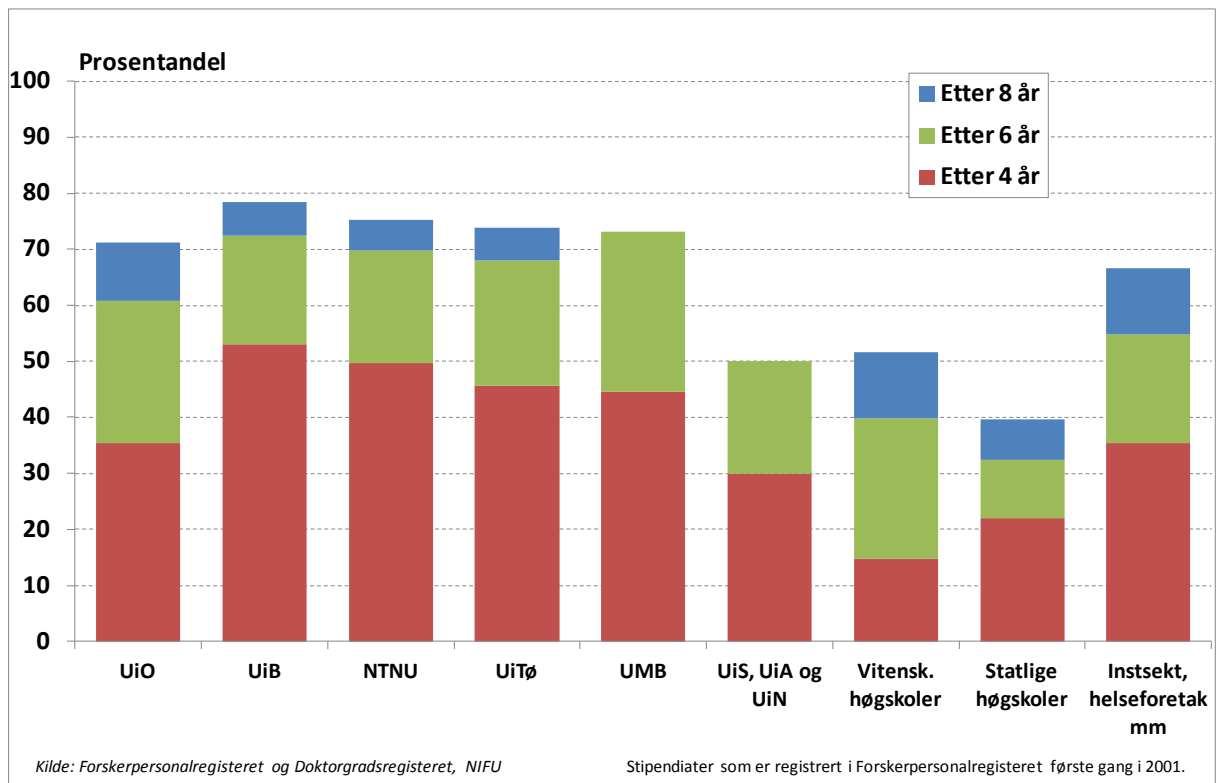
Figur V 4 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2002-2003 etter kjønn. Antall år fra startår som stipendiat til avlagt doktorgrad.

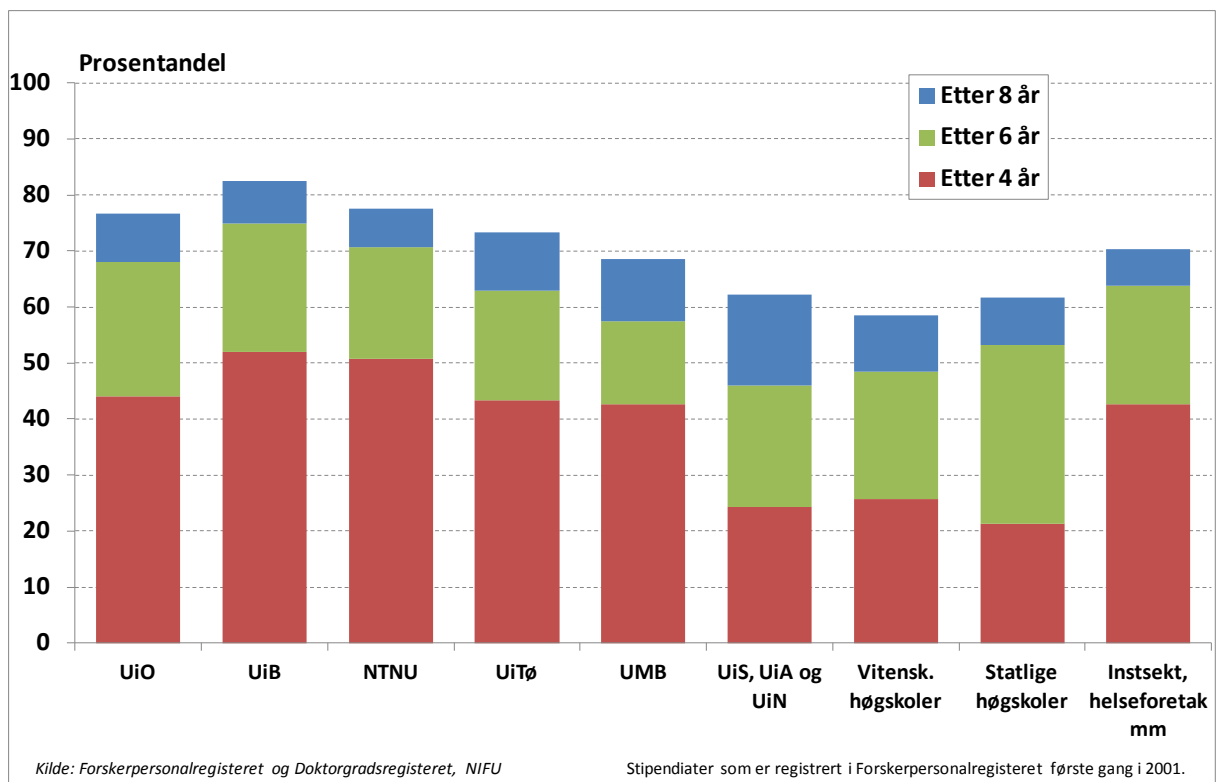
Figur V 5 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2004-2005 etter kjønn. Antall år fra startår som stipendiat til avlagt doktorgrad.

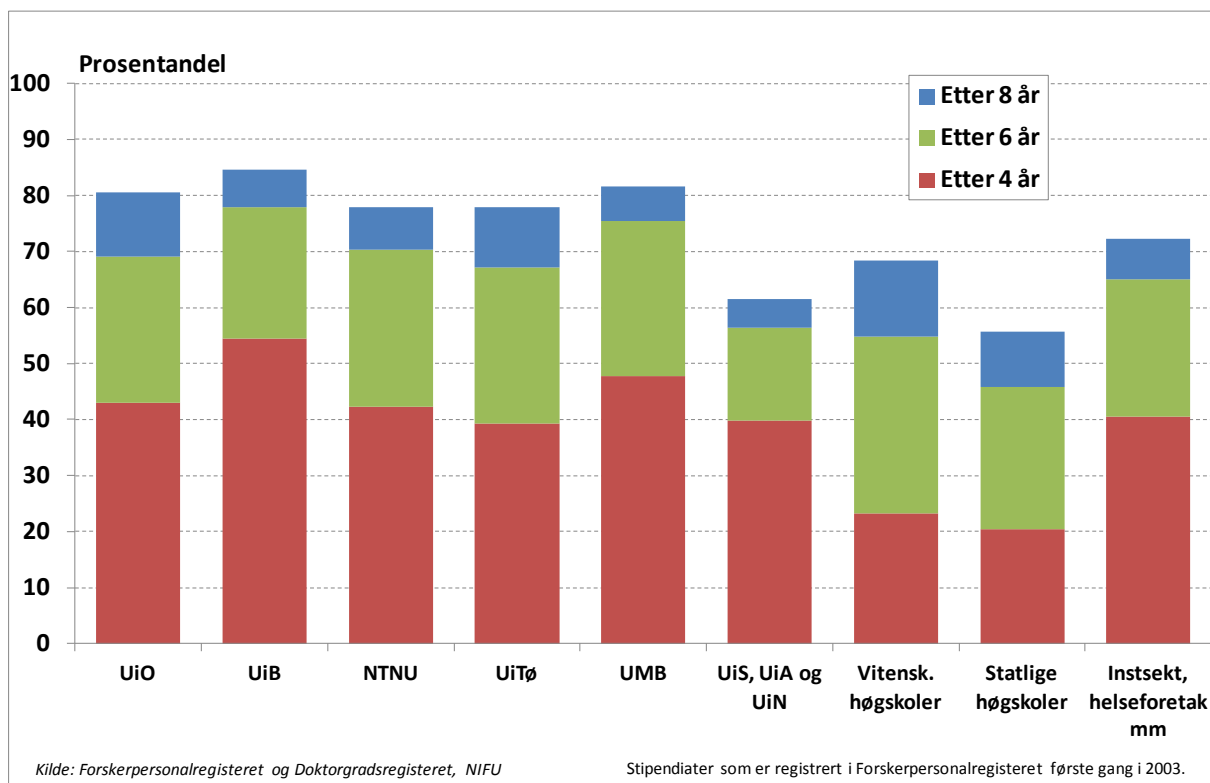
Figur V 6 Prosentandel av stipendiater fra ulike årskull som hadde avlagt doktorgraden i løpet av 8 år. Etter arbeidsted.

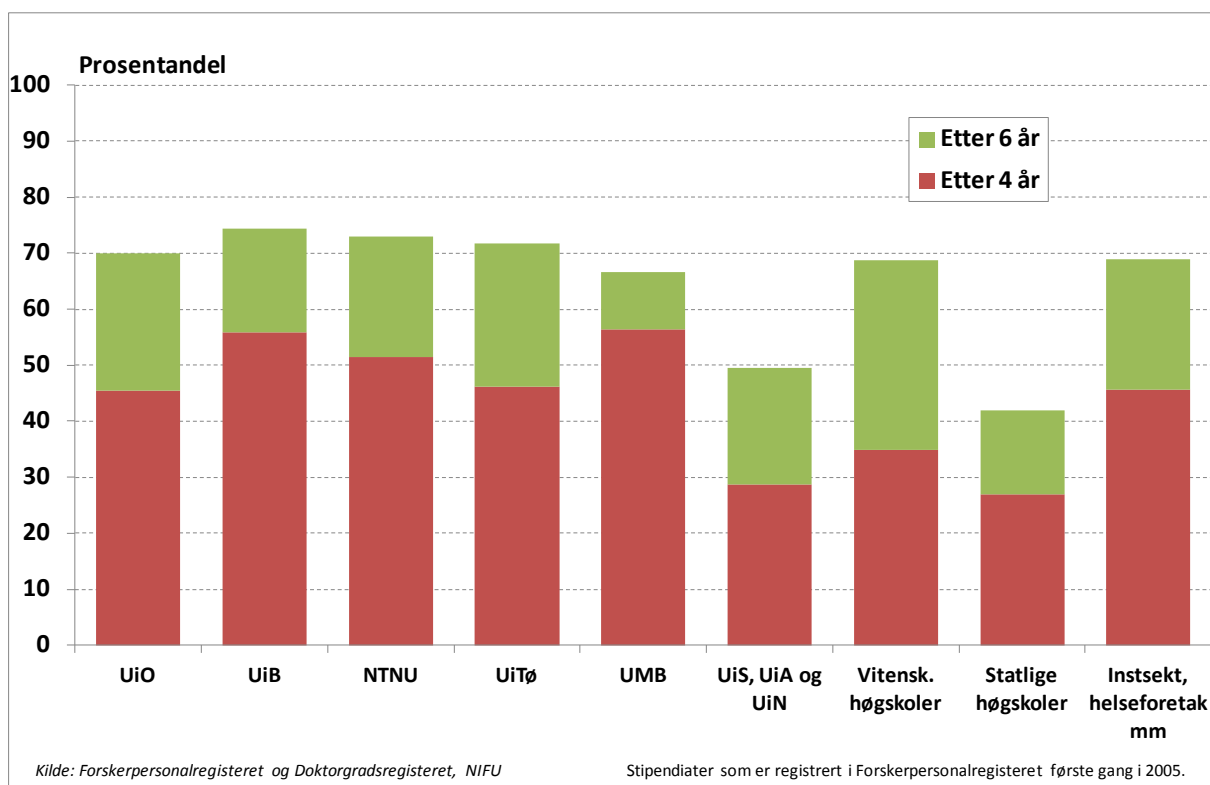
Figur V 7 Prosentandel av nye stipendiater i 1998-1999 som hadde avlagt doktorgraden etter 4, 6 og 8 år. Etter arbeidssted.

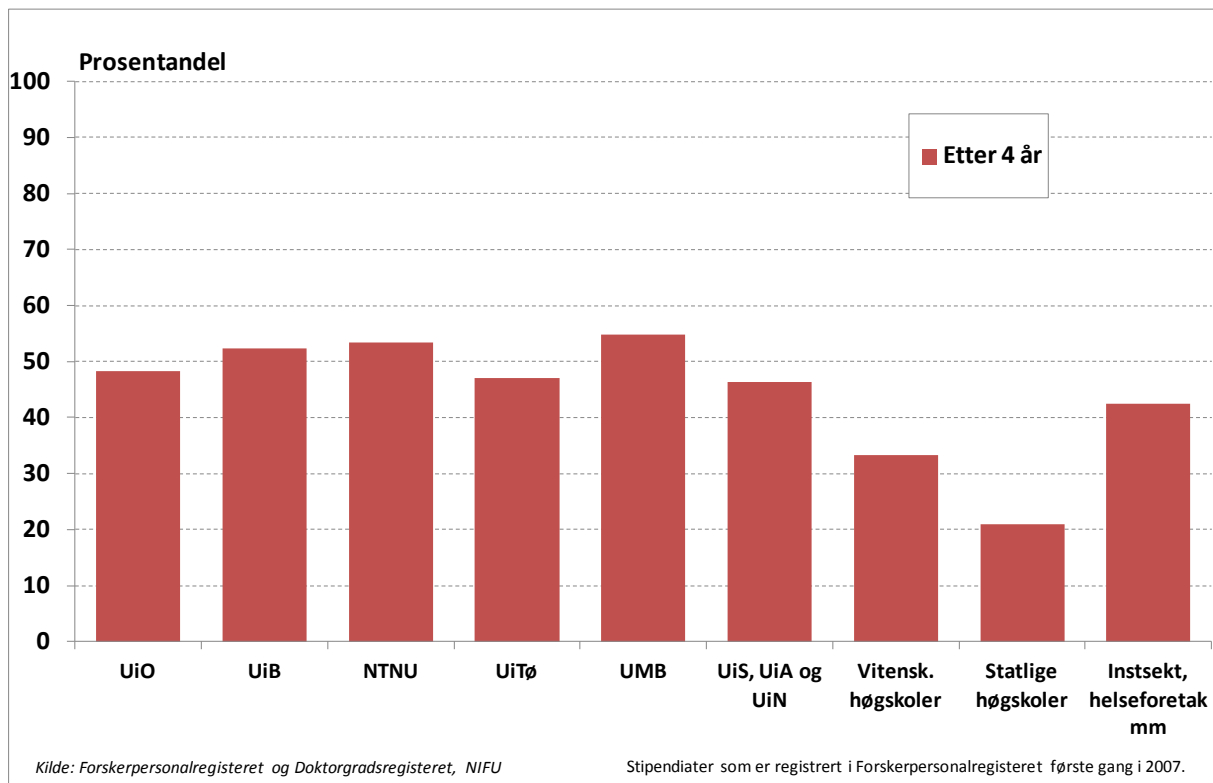
Figur V 8 Prosentandel av nye stipendiater i 2000-2001 som hadde avlagt doktorgraden etter 4, 6 og 8 år. Etter arbeidssted.

Figur V 9 Prosentandel av nye stipendiater i 2002-2003 som hadde avlagt doktorgraden etter 4, 6 og 8 år. Etter arbeidssted.

Figur V 10 Prosentandel av nye stipendiater i 2004-2005 som hadde avlagt doktorgraden etter 4 og 6 år. Etter arbeidssted.

Figur V 11 Prosentandel av nye stipendiater i 2006-2007 som hadde avlagt doktorgraden etter 4 år. Etter arbeidssted.

Tabell- og figuroversikt

Tabeller i teksten

Tabell 1	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater, etter startår som stipendiat. Alle.....	14
Tabell 2	Gjennomsnittlig brutto tidsbruk for stipendiater i doktorgradskullene 2000-2011 etter kjønn.....	16
Tabell 3	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2002-2003 etter fagområde.....	17
Tabell 4	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater etter fagområde og stipendiatkull.....	19
Tabell 5	Gjennomsnittlig brutto tidsbruk for stipendiater i doktorgradskullene 2000-2011 etter fagområde.....	20
Tabell 6	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2002-2003 etter arbeidssted.....	21
Tabell 7	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater etter arbeidssted og stipendiatkull.....	22
Tabell 8	Gjennomsnittlig brutto tidsbruk for stipendiater i doktorgradskullene 2000-2011 etter arbeidssted.....	23
Tabell 9	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2002-2003 etter finansieringskilde.....	25
Tabell 10	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater etter finansieringskilde og stipendiatkull.....	25
Tabell 11	Gjennomsnittlig brutto tidsbruk for stipendiater i doktorgradskullene 2000-2011 etter finansieringskilde.....	26
Tabell 12	Gjennomsnitts- og medianalder ved disputas etter fagområde i tre tidsperioder. Alle doktorander.....	26
Tabell 13	Tidsrom mellom innlevering av avhandling og disputas, etter institusjon og fakultet. Medianantall måneder for disputaser i 2009 og 2010.....	28
Tabell 14	Doktorander 2000-2011 med og uten forskningsstipend. Antall og gjennomsnittsalder ved disputas.....	29
Tabell 15	Medianalder ved disputas for doktorander 1989-1991, 1999-2001 og 2009-2011 med og uten forskningsstipend, etter kjønn.....	30
Tabell 16	Medianalder ved disputas for doktorander 1989-1991, 1999-2001 og 2009-2011 med og uten forskningsstipend, etter fagområde.....	31
Tabell 17	Regjeringens måltall for brutto gjennomføringstid blant stipendiater innen 6 år, og prosentandel stipendiater i 2002-2003-kullet som disputerte innen 6 og 8 år.....	44

Figurer i teksten

Figur 1	Prosentandel av stipendiater fra ulike årskull som hadde avlagt doktorgraden i løpet av 8 år.....	14
Figur 2	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for ulike kull forskningsstipendiater. Antall år fra startår som stipendiat til avlagt doktorgrad.....	15

Figur 3	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2002-2003 etter kjønn. Antall år fra startår som stipendiat til avlagt doktorgrad.....	16
Figur 4	Prosentandel av nye stipendiater i 2002-2003 som hadde avlagt doktorgraden etter 4, 6 og 8 år. Etter <i>fagområde</i>	17
Figur 5	Prosentandel av stipendiater fra ulike årskull som hadde avlagt doktorgraden i løpet av 8 år. Etter <i>fagområde</i>	18
Figur 6	Prosentandel av nye stipendiater i 2002-2003 som hadde avlagt doktorgraden etter 4, 6 og 8 år. Etter arbeidssted.....	21
Figur 7	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2002-2003 etter finansieringskilde.....	24
Figur 8	Gjennomsnittsalder ved stipendstart og disputas for doktorander med forskningsstipend som disputerte 2000-2011. Etter <i>fagområde</i>	27
Figur 9	Medianalder ved disputas for doktorander 1989-1991, 1999-2001 og 2009-2011 med og uten forskningsstipend.....	29
Figur 10	Gjennomsnittsalder ved stipendstart og disputas for doktorander med forskningsstipend som disputerte 2000-2011. Etter arbeidssted ved stipendstart.....	32

Vedleggstabeller

Tabell V 1	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1980-1981 etter <i>fagområde</i>	47
Tabell V 2	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1982-1983 etter <i>fagområde</i>	47
Tabell V 3	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1984-1985 etter <i>fagområde</i>	47
Tabell V 4	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1986-1987 etter <i>fagområde</i>	48
Tabell V 5	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1988-1989 etter <i>fagområde</i>	48
Tabell V 6	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1990-1991 etter <i>fagområde</i>	48
Tabell V 7	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1992-1993 etter <i>fagområde</i>	49
Tabell V 8	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1994-1995 etter <i>fagområde</i>	49
Tabell V 9	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1996-1997 etter <i>fagområde</i>	49
Tabell V 10	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1998-1999 etter <i>fagområde</i>	50
Tabell V 11	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2000-2001 etter <i>fagområde</i>	50
Tabell V 12	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2002-2003 etter <i>fagområde</i>	50
Tabell V 13	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2004-2005 etter <i>fagområde</i>	51

Tabell V 14 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2006-2007 etter fagområde	51
Tabell V 15 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for mannlige forskningsstipendiater, etter startår som stipendiat.....	51
Tabell V 16 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for kvinnelige forskningsstipendiater, etter startår som stipendiat.....	52
Tabell V 17 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>humaniora</i> , etter startår som stipendiat	52
Tabell V 18 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>samfunnsvitenskap</i> , etter startår som stipendiat.....	53
Tabell V 19 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>matematikk-naturvitenskap</i> , etter startår som stipendiat	53
Tabell V 20 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>teknologi</i> , etter startår som stipendiat.....	54
Tabell V 21 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>medisin og helsefag</i> , etter startår som stipendiat.....	54
Tabell V 22 <i>Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin</i> , etter startår som stipendiat.....	55
Tabell V 23 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater ved <i>Universitetet i Oslo</i> , etter startår som stipendiat	55
Tabell V 24 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater ved <i>Universitetet i Bergen</i> , etter startår som stipendiat	56
Tabell V 25 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater ved <i>NTNU</i> , etter startår som stipendiat	56
Tabell V 26 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater ved <i>Universitetet i Tromsø</i> , etter startår som stipendiat	57
Tabell V 27 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater ved <i>UMB</i> , etter startår som stipendiat	57
Tabell V 28 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater ved <i>universitetene i Stavanger, Agder og Bodø</i> , etter startår som stipendiat.....	58
Tabell V 29 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater ved <i>vitenskapelige høyskoler</i> , etter startår som stipendiat	58
Tabell V 30 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater ved <i>statlige høyskoler</i> , etter startår som stipendiat	59
Tabell V 31 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>instituttsektoren, ved helseforetak, mm</i> , etter startår som stipendiat.....	59
Tabell V 32 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for <i>UoH-finansierte</i> forskningsstipendiater, etter startår som stipendiat.....	60
Tabell V 33 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for <i>forskningsrådsfinansierte</i> forskningsstipendiater, etter startår som stipendiat	60
Tabell V 34 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater finansiert av <i>andre kilder</i> , etter startår som stipendiat	61

Tabell V 35 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>humaniora</i> ved <i>Universitetet i Oslo</i> , etter startår som stipendiat.....	61
Tabell V 36 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>samfunnsvitenskap</i> ved <i>Universitetet i Oslo</i> , etter startår som stipendiat.....	62
Tabell V 37 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>matematikk-naturvitenskap</i> ved <i>Universitetet i Oslo</i> , etter startår som stipendiat.....	62
Tabell V 38 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>medisin og helsefag</i> ved <i>Universitetet i Oslo</i> , etter startår som stipendiat.....	63
Tabell V 39 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>humaniora</i> ved <i>Universitetet i Bergen</i> , etter startår som stipendiat.....	63
Tabell V 40 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>samfunnsvitenskap</i> ved <i>Universitetet i Bergen</i> , etter startår som stipendiat.....	64
Tabell V 41 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>matematikk-naturvitenskap</i> ved <i>Universitetet i Bergen</i> , etter startår som stipendiat.....	64
Tabell V 42 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>medisin og helsefag</i> ved <i>Universitetet i Bergen</i> , etter startår som stipendiat.....	65
Tabell V 43 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>humaniora</i> ved <i>NTNU</i> , etter startår som stipendiat.....	65
Tabell V 44 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>samfunnsvitenskap</i> ved <i>NTNU</i> , etter startår som stipendiat.....	66
Tabell V 45 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>matematikk-naturvitenskap</i> ved <i>NTNU</i> , etter startår som stipendiat.....	66
Tabell V 46 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>teknologi</i> ved <i>NTNU</i> , etter startår som stipendiat.....	67
Tabell V 47 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>medisin og helsefag</i> ved <i>NTNU</i> , etter startår som stipendiat.....	67
Tabell V 48 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>humaniora</i> ved <i>Universitetet i Tromsø</i> , etter startår som stipendiat.....	68
Tabell V 49 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>samfunnsvitenskap</i> ved <i>Universitetet i Tromsø</i> , etter startår som stipendiat.....	68
Tabell V 50 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>matematikk-naturvitenskap (inkl. fiskerifag)</i> ved <i>Universitetet i Tromsø</i> , etter startår som stipendiat.....	69
Tabell V 51 Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater i <i>medisin og helsefag</i> ved <i>Universitetet i Tromsø</i> , etter startår som stipendiat.....	69

Vedleggsfigurer

Figur V 1	Sammenhengen mellom arbeidsplass ved stipendstart og institusjon for avlagt doktorgrad for stipendiatkullet 2002-2003.	70
Figur V 2	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 1998-1999 etter kjønn. Antall år fra startår som stipendiat til avlagt doktorgrad.....	70
Figur V 3	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2000-2001 etter kjønn. Antall år fra startår som stipendiat til avlagt doktorgrad.....	71
Figur V 4	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2002-2003 etter kjønn. Antall år fra startår som stipendiat til avlagt doktorgrad.....	71
Figur V 5	Kumulativ gjennomføringsgrad i doktorgradsstudiet for forskningsstipendiater fra 2004-2005 etter kjønn. Antall år fra startår som stipendiat til avlagt doktorgrad.....	72
Figur V 6	Prosentandel av stipendiater fra ulike årskull som hadde avlagt doktorgraden i løpet av 8 år. Etter arbeidssted.	72
Figur V 7	Prosentandel av nye stipendiater i 1998-1999 som hadde avlagt doktorgraden etter 4, 6 og 8 år. Etter arbeidssted.	73
Figur V 8	Prosentandel av nye stipendiater i 2000-2001 som hadde avlagt doktorgraden etter 4, 6 og 8 år. Etter arbeidssted.	73
Figur V 9	Prosentandel av nye stipendiater i 2002-2003 som hadde avlagt doktorgraden etter 4, 6 og 8 år. Etter arbeidssted.	74
Figur V 10	Prosentandel av nye stipendiater i 2004-2005 som hadde avlagt doktorgraden etter 4 og 6 år. Etter arbeidssted.	74
Figur V 11	Prosentandel av nye stipendiater i 2006-2007 som hadde avlagt doktorgraden etter 4 år. Etter arbeidssted.	75

Nordisk institutt for studier av
innovasjon, forskning og utdanning

Nordic Institute for Studies in
Innovation, Research and Education

www.nifu.no